

NÜZÛL SİRASINA GÖRE

114 SÛRE NE ANLATIYOR ?

HAZIRLAYAN
ERMAN KAZAR

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	1
ÖNSÖZ.....	2
GİRİŞ.....	3-4
114 SURENİN AÇIKLAMALARI.....	5-83
NÜZUL SIRALI EMİR VE YASAKLAR LİSTESİ.....	84-90
SURELERİN NÜZUL SIRASINI GÖSTEREN TABLO.....	91-93
SURE İSİMLERİNİN TÜRKÇE ANLAMLARI.....	94-100
KAYNAKÇA.....	101

114 SURE NE ANLATIYOR ?

Telif Hakkı Copyright © 2018, Erman KAZAR İSTANBUL

Tüm hakları yazarına aittir. Yazarın izni alınmadan kısmen veya tamamen çoğaltılması veya farklı biçimlere çevrilmesi yasaktır.

Soru,görüş,eleştiri ve önerileriniz için

ermankazar@hotmail.com

ISBN:

BASKI: Sadece E-kitap

ÖNSÖZ

Eûzu billahi mineş-şeytânirracîm. Bismillahirrahmanirrahîm.

Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım

Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın adıyla başlıyorum

Müslüman'ım diyen herkes İslam'ın kutsal kitabı olan Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek, okumak ve ona göre yaşamakla mükelleftir.

Bugün bize sorulsa, Kur'an nasıl bir kitaptır? Kur'an okuyor musun? Kur'an'da surelerde ayetlerde ne anlatılıyor,sure isimleri ne anlama geliyor,hangi sure kaç ayet nüzul sırası ne Mushaf sırası ne, yüce Allah bizlere ne gibi mesajlar vermiş,

Kaç kişi kendini kurtaracak ve Allah'ı razı edecek şekilde cevap verir?

Defalarca okuduğumuz ve hatimler indirdiğimiz Kur'an'ın içeriğinden ne kadar haberdarız?

Kolaylık olsun diye bu kitapçığı hazırladım. Rabbimin rızasına uygun olur inşallah.

Kur'an bilinmezse, Müslümanlık olmaz. Allah Kur'an'ı bize rehber olarak, şifa olarak göndermiştir.

Kur'an Allah'tan gelen mesajdır,talimattır,mektuptur,anayasadır.

Kur'an'daki emir ve yasaklardaki gaye, insanın korunması ve zarar görmemesidir. İnsanın dünya ve ahiret saadetidir.

Ölçü ise, fayda ve zarardır; faydalı olan şeyler emredilmiş, zararlı olan şeyler de yasaklanmıştır.

Bu kitapçığı okuyan ve istifade etmek isteyen herkese faydalı olmasını Rabbimden niyaz ediyorum.

Gayret bizden başarı Allah'tan.

Selam ve Dua ile

Erman KAZAR

Şubat 2018 Eyüp/İstanbul

GİRİŞ

Neden Kur'an mealini nüzul sırasına göre okumalıyız?

Kuran meali okuyan kişi her şeyden önce niçin okuduğunun farkında olması lazım.

Hikâye okur gibi Kur'an okunmaz.Sondan başlayarak hikâye okunmaz.Kur'an okuyan, Allah'ın mesajlarının ne olduğunu öğrenmek için okumalıdır. İniş sırasına göre okumak, Kur'ân'ın daha iyi anlaşılmasını sağlar.

Böyle olunca Kur'an'ın hangi konuya hangi sırada değinip nasıl önem verdiğini anlayacaktır.

Hangi kavramların zaman içinde hangi anlam zenginliğine kavuştuğunu görecektir.

Önce imanla ilgili ayetler, sonra savaş ayetleri mesela.

İnançla ilgili ayetleri okuyup anlamadan direkt savaş ayetlerini okumak doğru olmayacaktır.

Yani önce Mekki sonra Medeni sureler okunmalıdır.

Böyle olursa bileceksiniz ki

a-Mekki surelerde genel iman ilkeleri var

b-Mekki surelerde genel ahlak ilkeleri var

c-İnsana yönelik göndermeler var.

Ayrıca kıssalar var mekki surelerde.İnsanlık tarihinin özetini verir mekki sureler.Pek çok peygamberin hayatlarında önemli kesitlerinin yer aldığı surelerdir mekki sureler.Eski insanlar şöyle şöyle yaşadı, iyilerin mükafaatı şöyle, kötülerin cezası da şöyle oldu gibi.

Siz bu örneklerle bakıp kendi yerinizi tayin eder peygambere uymada safınızı seçersiniz.Mekki sureler hayatın temelleridir.Önce neye inanılması, niye inanılmasını öğretir.İnanmanın sonucunu, inanmamanın sonucunu öğretir. İnsanlık tarihine ibret alıcı bir mantıkla sizi yönlendirir.

Medeni surelere gelince,

Artık toplumsal hayattan bahsedilir.Karşılıklı ilişkiden, toplumlar arası ilişkilerden, aile hukukundan, miras hukukuna kadar.Devletlerarası savaş ve barışa kadar bütün ilişkiler Medeni surelerin konusudur.

Sureleri iniş sırasına göre okumak ile Mushaf sırasına göre okumak arasındaki fark; bir saraya kapıdan girmek ile bacadan girmek arasındaki farka benzer. Saray aynı saraydır ama bacadan girmek problemli bir iştir. İniş sırasına göre okuduğunuzda; Allah'ın insanı eğitirken nasıl bir yol izlediğini görüyor, Kur'an sarayını âdeta Allah'ın rehberliğinde dolaşıyorsunuz.

Resmi mushaf sırasına göre okuduğunuzda Fatihâ 'dan sonra Bakara suresine geçeceksiniz,geçtiniz ama Bakara 'ya gelene kadar 86 sure gelmişti onun bir arka planı var yaşanmış olaylar var.

Sizin Bakara 'dan önce en az 3500-4000 ayet okumuş olmanız lazım.Bakara suresine gelene kadar vahyin başlangıcından 10-15 senelik bir süre geçmiştir.Siz bunları gözardı edip okumaya çalışırsanız zor anlarsınız Allah'ın mesajını.

Tavsiyem şu ki, birden fazla mealî nüzul (iniş) sırasına göre not tutarak okumanızdır.Bundan sonra da tefsirleri okumanızı tavsiye ediyorum.

Kur'an'ın özelliklerini anlatan ayetler

Kur'ân Allah Tarafından İndirilmiştir

Kendisinde şüphe olmayan bu Kitap'ı âlemlerin Rabbi indirmiştir. (Secde 2)

Kur'ân'da Tutarsızlık ve Çelişme Yoktur

İşte sana o Kitap! Kuşku, çelişme, tutarsızlık yok onda. Bir kılavuzdur o, korunup sakınanlar için. (Bakara 2)

Kur'ân Benzeri Olmayan Bir Kitaptır

Eğer kulumuza indirdiklerimizden herhangi bir şüpheyeye düşüyorsanız, haydi onun benzeri bir sûre getirin, eğer iddianızda doğru iseniz Allah'tan gayri şahitlerinizi (yardımcılarınızı) da çağırın. Bunu yapamazsanız -ki elbette yapamayacaksınız- yakıtı, insan ve taş olan cehennem ateşinden sakının. Çünkü o ateş kâfirler için hazırlanmıştır. (Bakara 23,24)

Kur'ân Bir Öğüt ve Kılavuzdur

Bu (Kur'an), bütün insanlığa bir açıklamadır; takvâ sahipleri için de bir hidayet ve bir öğüttür. (Ali imran 138)

Kur'ân Gönüller İçin Bir Şifadır

Ey insanlar! İşte size Rabbinizden bir öğüt, gönüller derdine bir şifa, inananlara bir kılavuz ve bir rahmet geldi. (Yunus 57)

Kur'ân Öğüt ve İbret Almak İçin Kolaylaştırılmış Bir Kitaptır

Yemin olsun ki, biz, Kur'ân'ı öğüt ve ibret için kolaylaştırdık. Öğüt alan yok mudur? (Kamer 17)

Taklit Edilemez

Ey Muhammed! De ki: "Yemin olsun, eğer insanlar ve cinler bu Kur'ân'ın benzerini getirmek üzere toplansalar ve birbirlerine yardımcı olsalar bile, yine onun bir benzerini meydana getiremeyeceklerdir." (İSRA/88)

Anlaşılır

(Ey Muhammed!) Biz Kur'ân'ı senin dilin üzere kolaylaştırdık ki, onunla Allah'tan korkup sakınanları müjdeleyesin, inat edenleri de korkutasın. (MERYEM/97)

Doğru yola iletir

Şüphesiz, bu Kur'an, en doğru yola iletir ve salih amellerde bulunan mü'minlere, onlar için gerçekten büyük bir mükafat olduğunu müjdeler. (İSRÂ 9)

ALAK SÛRESİ 1

Nüzul sırası:1

Mushaf sırası:96

Ayet sayısı: 19

İndiği yer:Mekke

Sure hakkında kısa bilgi

Alak: Pıhtı,Embriyo,Asılıp Tutunan Suresi, 2. ayetinde insanın alâk'tan yaratıldığı ifade edildiğinden bu adı almıştır.Peygamberimiz Hz.Muhammed 'e ilk inen 5 ayet bu surededir, vahyin başlangıcıdır. İKRA (oku) emriyle başlamaktadır. Bu yüzden surenin diğer adı da İKRA suresidir. Alak kelime olarak “kan pıhtısı, aşılınmış yumurta” manalarındadır. 19 ayettir. Kur'an-ı Kerim; ilk emri “oku” olan ve adı “okunabilen” olan bir kitaptır.

Surenin Temel Konuları

- Okumanın önemi.
- Yazmanın önemi.
- İnsanın neden yaratıldığına dikkat çekme.
- İlmin önemi.
- Kafirlerdeki kibir ve azıtlma.
- Kafirlerin İslama saldırısı ve alacakları ceza.

KALEM SÛRESİ 2

Nüzul sırası:2

Mushaf sırası:68

Ayet sayısı:52

İndiği yer:Mekke

Sure hakkında kısa bilgi

Kalem: Kalem Suresi, adını 1. ayetinde yer alan kalem kelimesinden almıştır. Nun suresi de denilmektedir. 52 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz.Peygamber aleyhinde müşriklerin ileri sürdükleri bazı iddiaları çürütüp onun peygamberliğini ispatlar.
- Hz.Muhammed'in mükemmel ahlâkı olduğunu vurgular.
- Müşriklerdeki şahsiyet bozuklukları.
- Ahiretin sıkıntılı ve dehşetli halleri.
- Sure müminlerle günahkârları karşılaştırmış, verdikleri kötü hükümler dolayısıyla müşrikleri azarlamış, iddialarını çürütmüş, onlara karşı deliller ortaya koymuştur.
- İnkâr ve nankörlüğün sonucu, bahçe sahiplerinin kıssası ile bildirildikten sonra, Yüce Allah'ın âhirette müminler ile kâfirlere hazırladığı âkıbet anlatılır.
- Hz. Peygamber'e metanetli olması, Hz.Yûnus 'un yaptığı gibi sabırsızlık göstermemesi tavsiye edilmektedir.

MÜZZEMMİL SURESİ 3

Nüzul sırası:3

Mushaf sırası:73

Ayet sayısı:20

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Müzzemmil: Örtüye Bürünen Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan müzzemmil kelimesinden almıştır. “Örtünüp bürünen” anlamına gelmektedir. 20 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz. Peygamberin ve müminlerin gece ibadetleri ile feyizlenmeleri.
- Tevhid inancı.
- Kıyamet günündeki olaylar,
- Tevekkül etme.
- Allah’a teslimiyet sırrı.
- Ahiretteki hesap ve ceza konuları anlatılmakta.
- İslam’ı yalan sayanların kötü âkıbetleri bildirilir.

MÜDDESSİR SÛRESİ 4

Nüzul sırası:4

Mushaf sırası:74

Ayet sayısı:56

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Müddessir: “Örtüsüne bürünen” anlamına gelmektedir. Adını 1. Ayetten almaktadır. 56 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz. Peygamberin hayatından bir kesit ele alınmış,
- Ona dini tebliğ görevini yerine getirmesi,
- İnkarcıları uyarması ve bu konuda karşılaşacağı sıkıntılara katlanması emredilmiştir.
- Kıyamet günün sıkıntılarından söz edilmiş,
- Kur'an'a sihir ve beşer sözü diyerek onu reddeden müşriklerin yakıcı cehenneme sürüklenecekleri haber verilmiştir.
- Meleklerden ve kitap ehlinde, cehennemin görevlilerinden söz edilmiştir.
- Sure her kişinin kazandıklarından sorumlu tutulacağını ve kendi günahlarından kurtulamayacağını açıklayarak müminlerin kurtulacağını müjdeleyip kâfirleri de azap ile korkutarak her iki kesim arasında gerçekleşecek karşılıklı konuşmayı tasvir etmektedir.

FATİHA SURESİ 5

Nüzul sırası:5

Mushaf sırası:1

Ayet sayısı:7

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mekke döneminde inmiştir. Yedi âyettir. Kur'an-ı Kerim'in ilk sûresi olduğu için "başlangıç" anlamına "Fâtiha" adını almıştır. Sûrenin ayrıca, "Ümmü'l Kitab" (Kitab'ın özü) "es-Seb'ul-Mesânî" (Tekrarlanan yedi âyet)1, "el-Esâs", "el-Vâfiye", "el-Kâfiye", "el-Kenz", "eş-Şifâ", "eş-Şükr" ve "es-Salât" gibi başka adları da vardır. Kur'an'ın içerdiği esaslar öz olarak Fâtiha'da vardır. Zira övgü ve yüceltmeye lâyık bir tek Allah'ın varlığı, onun hâkimiyeti, tek mabut oluşu, kulluğun ancak O'na yapıp O'ndan yardım isteneceği, bu sûrede özlü bir şekilde ifade edilir. Fâtiha sûresi, aynı zamanda baştan başa eşsiz güzellikte bir dua, bir yakarıştır.

Surenin Temel Konuları

-Bu sûre ilâhî kitabın bütün amaçlarının; getirdiği mâna, bilgi ve hükümleri özet halinde ihtiva etmektedir. Kur'ân-ı Kerîm'in gönderiliş amacı insanların dünya hayatını düzene koymak ve iyi (ilâhî irade, nizâma ve düzene uygun) bir dünya hayatından sonra ebedî saadeti sağlamaktır.

-Bu kutlu ve özlü sûre gerçekten Kur'ân-ı Kerîm'in feyizli ve bereketli bir özeti ve İslâm ibadetinin esasıdır. Kur'ân-ı Kerîm'in ana gayeleri şunlardır.

1. Tevhid, yani Allah'ın birliği
2. Nübüvvet ,yani peygamberlik
3. Âhiret ,yani ölümden sonra yaşam diriliş, haşr
4. İbadet
- 5.Adalet

Fâtiha sûresi bu esaslara açıkça delâlet eder.

TEBBET(MESSED) SÛRESİ 6

Nüzul sırası:6

Mushaf sırası:111

Ayet sayısı:5

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tebbet: "Kurusun, kahrolsun veya yuh olsun" manasındadır. Hz. Muhammed(s.a.v)'in amcası (aynı zamanda islam düşmanı olan) ebu leheb hakkında inmiştir. 5 ayettir.

Surenin Temel Konuları

-İslam'a düşmanlık etmesi sebebiyle kin ve hasedinden yanan, böylece varacağı ebedî cehenneme girmeden, dünyada aleve giren ve "ateşlik" mânasına gelen Ebû Leheb ile eşinin şahsında din düşmanlarının âkıbetini bildirir.

Ebu Leheb ve karısı Ümeyye gibi servet ve gücüne güvenenlerin acı sonu bildirilmektedir.

-Ebû Leheb'in âkıbetini ve kâfir olarak öleceğini senelerce önce haber vermektedir. Ebû Leheb, hastalığı sebebiyle katılmadığı Bedir savaşında Mekkelilerin yenilmesine o kadar üzüldü ki bir hafta sonra ibret olacak şekilde öldü.

TEKVİR SÛRESİ 7

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tekvir: “Dürülmek” anlamına gelmektedir. Adını kıyamet alameti olarak 1. ayette geçen “güneş dürüldüğü vakit” ayetinden almıştır. 29 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- İnsanların ölümden sonra dirilip dünyada işlediklerinin hesabını vereceklerini bildirir.
- Kıyamet gününde bulunan durumları takrir ediyor ve Kur'an-ı Kerim'in Allah Tealâ katından indirildiğini ispat ediyor.
- Sure kıyamet korkuları ve meydana gelecek olan garip hadiseleri açıklayarak başlamıştır.
- Kur'an'dan ve Cibril-i Emin vasıtası ile Allah'ın onu peygamberinin kalbine indirdiğinden söz etmiş, peygamberliğinin, risalet ve vahyi tebliğdeki güvenilirliğinin, vahiy almadaki büyük ehliyetinin, Cebrail (a.s.)'i hakiki suretinde gördüğünün ispatını yapmıştır.
- Sure müşriklerin sapıklığını anlatır.
- Kur'an'ın bütün insanlar ve cinler âlemine, hidayeti dileyip, hayra yönelenler için bir vaaz ve öğüt olduğunu, kulun dilemesinin Allah Tealâ'nın dilemesine bağlı olduğunu, Allah'ın iradesi olmadan herhangi bir ameli tek başına yapmaya gücü olmayacağını açıklayarak bitirmektedir.

Â'LÂ SÛRESİ 8

Nüzul sırası:8

Mushaf sırası:87

Ayet sayısı:19

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

A'lâ: “Yüce” manasına gelen Allah'ın adıyla ilk ayeti başladığından bu adı almıştır. 19 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûrede Yüce Allah'ın kudreti ve birliği,
- Hz.Peygambere gelen vahiy ve tebliğ görevi,
- Bazı güzel öğütler yer almaktadır.

-Tebliğ karşısında insanların farklı tavır takınmaları ve bunun ebedî hayattaki sonuçları ele alınmıştır.

-Sure, nefsinı küfür, şirk ve masiyetten temizleyen ve her zaman Allah'ın celâl ve azametini düşünen, dünyayı ahirete tercih etmeyen, bu itikadi ve ahlâki esasların bütün ilâhi dinlerin esası olduğunu bilenın kurtuluşa ereceğini beyan ederek bitiyor.

LEYL SÛRESİ 9

Nüzul sırası:9

Mushaf sırası:92

Ayet sayısı:21

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Leyl: “Gece” manasına gelmektedir. 1. ayeti geceye yemin ile başladığından bu adı almıştır. 21 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- İnsanın gayret göstermesi, insanın çalışması, ameli ve ahiretteki karşılığıdır.
- Makbul bir hayat geçirmesi için yapması gereken işler,
- İyilerin ve kötülerin âhiretteki âkıbetleri anlatılır.
- Sûrede insanoğlunun iki zıt huyundan, cömertlik ve cimrilikten bahsedilir; imanla cömertlik ve imansızlıkla cimrilik arasındaki ilişkiye dikkat çekilir.
- Gerçek mümin malını hayır yolunda kimseden karşılık beklemeden ve bir insanın yanında dünyevi bir yarar düşünmeden, Allah'ın rızası için harcar.

FECR SÛRESİ 10

Nüzul sırası:10

Mushaf sırası:89

Ayet sayısı:30

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Fecr: Tan Vakti Suresi, tan yerinin ağarmasına yemin edilerek başladığından bu adı almıştır. “Tan yerinin ağarması, şafak” manalarına gelir. Adını ilk ayetten alır. 30 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Allah Teâlânın elçilerini yalancı sayan bazı toplulukların fecî âkıbetleri,
- Allah'ın kullarını imtihan etmesindeki hikmet ve neticeler,
- Ahirette müminlerle kâfirlerin karşılaşacakları durumlar bildirilir.
- Bazı insanlardaki mal tutkusu ve bencillik duygusu eleştirilmekte;
- Hayatın, aslında insanları hayır ve şer, fakirlik ve zenginlik ile sınama olduğunu beyanı, insanın mal sevgisini, kul üzerindeki nimet çokluğunun Allah'ın ona ikramına ilişkin bir delil

olmadığının, fakirlik ve darlığın da onu ihmalini göstermediğinin açıklanması: "Ancak insana; Rabbi ne zaman onu imtihan edip kendisine ikramda bulunsa ve nimet verse "Rabbim bana ikramda bulundu." der."

DUHÂ SÛRESİ 11

Nüzul sırası:11

Mushaf sırası:93

Ayet sayısı:11

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Duha: Kuşluk Vakti Suresi, kuşluk vaktine yemin ile başladığı için bu adı almıştır. 11 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz. Peygamberin şahsiyetinden,
- Allah'ın ona lütfettiği dünya ve âhiret nimetlerinden bahsedip,
- Resulullah'ın, bunlara olan şükrünü ilan etmesini hatırlatır.
- Müşriklerin üzücü söz ve davranışlarına karşı bir teselli olmak üzere Hz. Peygamber'e, Yüce Allah'ın himayesi sayesinde çocukluğundan itibaren nice güçlükleri aşarak bu günlere geldiği hatırlatılmakta ve kendisinin de yetime, yoksula iyi davranması emredilmektedir.

İNŞİRAH SÛRESİ 12

Nüzul sırası:1

Mushaf sırası:9

Ayet sayısı:8

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

İnşirah: Açılmak, genişlemek, ferahlık Suresi, Hz. Peygamberin göğsünün ferahlatılıp sevinç, huzur ve güvene kavuşturulması ifade edildiğinden bu adı almıştır. 8 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz. Peygamber (a.s.)'a tâbi olarak tebliğ ve hakka hizmet vazifesini devam ettiren bütün müslümanlara da bu sûre mühim bir kuvvet kaynağıdır.
- Sûrede Yüce Allah'ın Hz. Peygamber'e manevî lütufları özetlenmekte, her güçlükle birlikte mutlaka bir kolaylığın olduğu bildirilerek Mekke'de putperestlerin baskısı yüzünden sıkıntı çeken Resûlullah ile müslümanlara teselli ve ümit verilmekte; onlardan Allah'a ibadet ve itaatini sürdürmeleri istenmektedir.

ASR SÛRESİ 13

Nüzul sırası:13

Mushaf sırası:103

Ayet sayısı:3

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Asr: Çağ, ikinci vakti, Zaman Suresi, zamana yemin ile başladığından bu adı almıştır. “Yüzyıl, ikinci vakti ” gibi manalara gelmektedir. 3 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede insanı ebedî hüsrandan kurtaracak yollar bildirilmektedir.
- İslâm'ın temel özelliklerini ve toplum hayatına yönelik prensiplerini açıklıyor. Dört vasıfla vasıflananlar hariç, her insanın hüsranda olduğuna dair Allah Tealâ asra yemin ediyor. Bu dört vasıf şunlardır: İman, salih amel, başkalarına hakkı ve sabrı tavsiye.

ÂDİYÂT SÛRESİ 14

Nüzul sırası:14

Mushaf sırası:100

Ayet sayısı:11

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Adiyat: Nefes Nefese Koşmak, hızlı koşan atlar Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan adiyat kelimesinden almıştır. 11 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede insanoğlunun mala düşkünlüğünden ,
- Mahşer gününde ortaya çıkacak olan sıkıntılı hallerden söz edilmektedir.
- Yaratılmışların hesap ve ceza için Allah'a döndüğü zaman insana fayda verecek hayır işi ve salih amel yapmayı teşvik ve kıyamet günü şiddetli ceza ile tehdit.

KEVSER SÛRESİ 15

Nüzul sırası:15

Mushaf sırası:108

Ayet sayısı:3

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kevser: Çok hayır, bereket, Hz. Peygamber'e mahsus bir havuzun da adıdır. Bolca Güzellik Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan kevser kelimesinden almıştır. “Çok nimet” manasına gelir. Kevser cennette bir havuzun da adıdır. Ama ayette geçen şekli, surenin bütünü ve nüzul zamanı göz önüne alındığında burada kasdedilen kevser'in Hz. Fatıma olması kuvvetle muhtemeldir. Kevser aynı zamanda Hz. Fatıma'nın lakabıdır. 3 ayettir ve Kur'an'ın en kısa surelerindendir.

Surenin Temel Konuları

- Kerim olan Allah'ın merhametli Peygamber'ine dünya ve ahirette bol hayırlar vermesi ile lütuf ve ihsanının beyanı ki, cennetteki Kevser havzı da bunlardandır.
- Peygamber'ine ve aynı zamanda onun ümmetine Allah Tealâ'ya şükür için namaza devamı ve namazda ihlâsı, kurban kesmeyi emretmesi.
- Rasulullah (s.a.)'a düşmanlarına karşı zaferinin müjdesi ve onların dünya ve ahiretteki bütün hayırlardan kopma sebebi ile alçalıp zelil olacağı hakir kalınacağının haberi.

- Yaratılmışların hesap ve ceza için Allah'a döndüğü zaman insana fayda verecek hayır işi ve salih amel yapmayı teşvik ve kıyamet günü şiddetli ceza ile tehdit.

TEKÂSÜR SÛRESİ 16

Nüzul sırası:16

Mushaf sırası:102

Ayet sayısı:8

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tekasür: Mal, mülk ve çoluk çocuğun çokluğuyla övünmek, Çoğalma Yarışı Suresi, insanların mal ve evlatlarda çoğalma yarışlarının kendilerini felakete sürüklemesinden bahsedildiğinden bu adı almıştır. ” Çokluk yarışı, çokluk kuruntusu” anlamındadır. Adını ilk ayetten almaktadır. 8 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- İnsanların geçici dünya menfaatlerine hücum etmelerinin mânasızlığı,
- Böyle yapmanın kendilerini yaratılışın esas ve yüksek gâyelerinden alıkoyacağı bildirilir.
- Sûrede insanların, hayatın aldaticı yönleriyle meşgul olmalarından,
- Dünya malını biriktirmeye olan düşkünlüklerinden,
- Ahiret hallerinden söz edilmektedir.

MÂ'ÛN SÛRESİ 17

Nüzul sırası:17

Mushaf sırası:107

Ayet sayısı:7

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Maun: Zekat, Yardımlaşma Suresi, Allah ile aldatanların, paraya tapanların vasıfları anlatıldığından bu adı almıştır. Adını son ayetten alır. 7 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Dine ve yapılan işlerin âhirette karşılığının alınacağına iman etmenin esas olduğunu ve toplumda dayanışma ve yardımlaşmanın şart olduğunu vurgular.
- Sûrede, biri Allah'ın nimetlerini ve hesap gününü inkâr eden nankör, diğeri amellerini gösteriş için yapan riyakâr olmak üzere iki tip insandan söz edilmektedir.

KÂFİRÛN SÛRESİ 18

Nüzul sırası:18

Mushaf sırası:109

Ayet sayısı:6

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kafirun: İnkârcılar Suresi, kâfirlere hitap ile başladığından bu adı almıştır. “Kafirler” demektir. Adını ilk ayetten almaktadır. 6 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Müslümanların kâfirler karşısında kesin kararlı olarak tevhide sarılmalarını,
- Bununla beraber kâfirleri dini kabul etmeye zorlamayıp kendi tercihlerine bırakmalarını bildirir.

- Müşrik yerine kâfir kelimesi kullanılarak Hz. Peygamberin getirdiği dine inanmayan bütün gruplara hitap edilmektedir. Kâfir kavramı hakaret anlamı taşımaz. Kâfirler “Hz. Muhammed’in elçiliğini inkâr edenler ve getirdiği buyruklarından yüz çevirenler” demektir.
- Sûrede Hz. Peygamber'in inkarcılarla şirk ve sapkınlıkta birleşemeyeceği ifade edilmekte ve İslâm dininin şirkten uzak tutulması hedeflenmektedir.

FÎL SÛRESİ 19

Nüzul sırası:19

Mushaf sırası:105

Ayet sayısı:5

İndiği yer:Mekke

Surenin Temel Konuları

- Allah'ın dinine karşı çıkanların âkıbetlerinin hüsrân olduğunu anlatır,
- Sûrede Fil ordusu kıssası anlatılmaktadır. Kabe'yi yıkmak isteyen Yemen valisi Habeşistanlı komutan Ebrehe'nin fillerle Mekke'ye hücumunu, sonuçta yok olup gitmelerini konu edinmiştir.
- Sonra onlar Ka'be'yi yıkmak isteyince Allah onları, küçük kuşların ayaklarına bağlı rabbani taşları atarak kökten yok etmiştir. Onları yenmiş ekin yaprağına, yani hasattan sonra hayvanların yediği ve rüzgarın her yöne savurduğu ekin kalıntısına çevirmiştir.

FELAK SÛRESİ 20

Nüzul sırası:20

Mushaf sırası:113

Ayet sayısı:5

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Felak: Sabah aydınlığı, Açılma Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan felak kelimesinden almıştır. “Sabah veya yarmak” manasına gelir. 5 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- İnsanların, kendilerine gelebilecek her türlü kötülükten Allah'a nasıl sığınıp, nasıl O'nun himayesine girebileceklerini öğretmektedir.
- Sûrede bazı kötülüklerden dolayı Allah'a sığınılması öğütlenmektedir.
- Sure, mahlukâtın özellikle de gece karanlığının, maskaraların, insanlar arasında söz taşıyanların ve hasetçilerin şerrinden sığınmayı konu etmektedir. Bu sure insanların bazı psikolojik rahatsızlıklar dolayısıyla birbirlerine zarar vermelerine, gecenin barındırdığı her türlü korkuya karşı korunma hususunda belâgatli bir derstir.
- Hz. Aîşe (r.a.) şöyle demiştir: “Hz. Peygamber (a.s.m.) herhangi bir ağrı veya sızıya maruz kaldığında Muavvizeteyn'i (Felak ve Nas sûrelerini) okuyup kendi üzerine üflerdi.” (İmam Malik'in “Muvatta”ı ve İmam Ahmed)

NÂS SÛRESİ 21

Nüzul sırası:21

Mushaf sırası:114

Ayet sayısı:6

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Nas: İnsanlar Suresi, ismini ayetlerinde yer alan nas kelimesinden almıştır. 6 ayettir. Felak ve

nas surelerine birlikte “muavizeteyn” yani “iki koruyucu” denir. Mushaf’ın son suresidir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede sinsice kötülüğe sürükleyen cinlerin ve insanların şerrinden Allah'a sığınılması öğütlenmektedir.
- Muavizeteynlerin ikincisi olan sure, Allah'a sığınmayı, İblis ve onun insanları vesveseleri ile aldatan ordusunun şerrinden, Melik, Hak İlâh olan insanların Rabbine dayanmayı ihtiva eder.

İHLÂS SÛRESİ 22

Nüzul sırası:22

Mushaf sırası: 112

Ayet sayısı:4

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

İhlâs: Samimi olmak, içtenlik, dine içtenlikle bağlanmak, Özgüleme Suresi, dini halis yapmak ve her türlü şirkten temizlemek ifade edildiğinden bu adı almıştır. 4 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kur’ân’ın özeti ve halis tevhidi ortaya koyması ile ihlâs adı verilmiştir. Bu sûre şirkin her çeşidini pek özlü bir şekilde reddetmektedir.
- Sûrede Allah Teâlâ’nın başlıca sıfatları tanıtılmaktadır,
- Sure, akide ve İslâm dininin en mühim esaslarını ele almaktadır. Allah'ın tevhidi ve tenzihi, kemâl sıfatları ile sıfatlandırılması, hiçbir ortağının olmadığı. Böylece teslis iddiası olan Hıristiyalara ve Allah ile beraber diğer ilâhlara da tapan müşriklere reddiye vardır.

NECM SÛRESİ 23

Nüzul sırası:23

Mushaf sırası:53

Ayet sayısı:62

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Necm: “Yıldız” manasına gelmektedir. Adını ilk ayetten almaktadır. 62 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kur’ân-ı Kerîm’in Allah tarafından Cebrâîl vasıtasıyla Hz. Muhammed’e indirilmiş olduğu ve Hz. Peygamber’in Allah’tan aldıklarını sadakatle tebliğ ettiği ortaya konmakta
- Müşriklerin melekleri Allah’ın kızları
- Putları da melekleri sembolize eden varlıklar olarak kabul etme şeklindeki inançları eleştirilmekte,
- Önceki peygamberlere gönderilen vahiylerle Resûlullah’ın getirdikleri arasındaki bazı ortak noktalara değinilmekte
- İnkârcılıkları sebebiyle helâk edilmiş geçmiş toplumlardan örnekler verilmektedir.

ABESE SÛRESİ 24

Nüzul sırası:24

Mushaf sırası:80

Ayet sayısı:42

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Abese: “Yüzünü ekşitip, buruşturdu” anlamına gelmektedir. Adını 1. ayetten almaktadır. 42 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kör sahabe,Abdullah İbn Ümmî Mektûm olayını hatırlatan ve bu konuda Hz. Peygamber’in uyarıldığı âyetlerle başlar,
- Kıyamet, öldükten sonra dirilme
- Vahiy ve peygamberlik konuları üzerinde durulmuştur.

KADİR SÛRESİ 25

Nüzul sırası:25

Mushaf sırası:97

Ayet sayısı:5

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kadir: Kadir gecesi, Kudret Suresi, Kadir gecesinden bahsedildiğinden bu adı almıştır. Kur’an’ın yeryüzüne indirilmeye başladığı gece Kadir Gecesidir. 5 ayettir. İndiği geceye kadir, kıymet bahşeden ve indiği geceyi bin aydan (83 yıl) daha hayırlı yapan kitap: Kur’an-ı Kerim.

Surenin Temel Konuları

- Kur’an’ın Kadir gecesinde indirildiği bildirilmekte ve bu gecenin önemi anlatılmaktadır.
- Surenin konusu ,Kur’an vahyinin kadir ve kıymetidir.Söylenmek istenen şudur:Ey bu vahyin muhatabı!Kur’an, indiği geceyi bir ömre bedel kıldı (1000 ay = 83 yıl).Aynı vahyin senin hayatına inmesi durumunda,ömrünü kaç ömre bedel kılmaz ki?

ŞEMS SÛRESİ 26

Nüzul sırası:26

Mushaf sırası:91

Ayet sayısı:15

İndiği yer: Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Şems: Güneş Suresi, 1. ayeti güneşe yemin ile başladığından bu adı almıştır. 15 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kâinattaki büyük varlıklara, bunlar üzerinde düşünen insan nefesine yemin edilmektedir. İnsanın kendi benliğini arındırması, güzel ahlâkla vasıflanması, aksi takdirde helak olacağı anlatılmaktadır.
 - İnsanın kendisini oyalayıp azgınlığa dalmasının onu şiddetli bir cezaya uğratağını dile getirip bunlar için Semud’u örnek vermektedir.
- Kısacası bu surede hakkıyla kulluğa teşvik vardır.

BÜRÛC SÛRESİ 27

Nüzul sırası:27

Mushaf sırası:85

Ayet sayısı:22

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Buruc: “Burçlar” anlamına gelmektedir. Adını 1. Ayetten almaktadır. 22 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin ana konusu kendilerine “ashâbü’l-uhdûd” (hendek ehli) denilen inkârcıların, müminlere verdikleri sıkıntılar ve müminlerin inançları uğrunda bunlara karşı gösterdikleri sabır ve dirençtir.

- Ayrıca inkârcıların âhiretteki kötü âkıbetleri ve müminlerin mutlu sonları,

-Allah’ın bazı sıfatları hakkında kısa açıklamalar yer almaktadır.

TÎN SÛRESİ 28

Nüzul sırası:28

Mushaf sırası:95

Ayet sayısı:8

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tin: İncir Suresi, İncir ve zeytine yemin ile başladığından bu adı almıştır. 8 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede bazı önemli varlıklar üzerine yemin edilerek insanın yüksek değeri vurgulanmış,

- Kötü ahlâkın bu değeri düşürdüğü ifade edilmiştir.

- İman edip iyi işler yapanlar övülmüş,

-Hesap ve cezayı yalan sayanlar kınanmış,

- Hüküm verenlerin en üstününün Allah olduğu bildirilmiştir.

KUREYŞ SÛRESİ 29

Nüzul sırası:29

Mushaf sırası:106

Ayet sayısı:4

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kureyş: Adını ilk ayette geçen Kureyş’ten alır. Peygamberimiz (s.a.v)’in de mensubu bulunduğu kabilenin adı Kureyş’tir. 4 ayettir.

Surenin Temel Konuları

-Kâbe’ye sahip çıkıp onu korumaları sebebiyle Kureyş’in nail oldukları nimetleri bildirmektedir.

-Mekkeliler yazın Şam, kışın Yemen tarafına ticaret kervanları düzenlerlerdi. Kâbe’ye hizmet ettikleri için diğer Araplar onlara saygı duyuyor, onların seferlerini güvenlik içinde yapmalarına yardımcı oluyorlardı. Fil hadisesinden sonra bu güven ve saygı daha da arttı. Bütün bunlar Hz. İbrâhim (a.s.)’ın duası, Hz. Muhammed (a.s.)’in bereketi sayesinde olmuştu.

KÂRİ’A SÛRESİ 30

Nüzul sırası:30

Mushaf sırası:101

Ayet sayısı:11

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Karia: Vuran, çarpan, kapıyı çalan, yürekleri hoplatan şey, Şiddetli Ses Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan karia kelimesinden almıştır. 11 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede bazı kıyamet tasvirlerine yer verilmekte,
- Ahiret sorumluluğu, bilinci aşıl原因an uyarılarda bulunmaktadır.

KİYÂMET SÛRESİ 31

Nüzul sırası:31

Mushaf sırası:75

Ayet sayısı:40

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kıyamet: Kıyamet, Diriliş Suresi, adını 1. ayetinde geçen kıyamet kelimesinden almıştır. Kıyamet gününden bahsedildiği için bu adı almıştır. 40 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Allah'ın insanları yeniden diriltmeye muktedir olduğunu bildiren âyetlerle başlayan sûrede ağırlıklı olarak kıyamet koparken evrende meydana gelecek olaylar,
- Ölmek üzere olan insanın halleri,
- Öldükten sonra dirilme ve hesap konuları ile inkârcıların âhirette karşılaşacağı zorluklar,
- Mutlu ve mutsuz insanların halleri ele alınmaktadır.
- Sûrede ayrıca vahiy esnasında Hz. Peygamber'in Cebrâil'den aldığı vahyi hâfızasına yerleştirmek için gösterdiği gayret,
- Allah Teâlâ'nın bu konudaki uyarıları ve âhiretin varlığını ispatlayan deliller üzerinde durulmuştur.

HÜMEZE SÛRESİ 32

Nüzul sırası:32

Mushaf sırası:104

Ayet sayısı:9

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Hümeze: İnsanları arkadan çekiştiren, ayıplayan kimse, Dedikoducu Suresi, dedikoduculuk ve arkadan çekiştirme kınandığı için bu adı almıştır. ” Arkasından çekiştirmek, alay etmek manalarına gelir. Adını ilk ayetten alır. 9 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede insanları küçümseme, kusur arama gibi davranışlar eleştirilmekte; servete güvenme ve onu yanlış yolda kullanmanın kişiye ne büyük zararlar getireceği anlatılmaktadır.

MÜRSELÂT SÛRESİ 33

Nüzul sırası:33

Mushaf sırası:77

Ayet sayısı:50

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mürselat: Gönderilenler Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan mürselat kelimesinden almıştır. 50 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede ağırlıklı olarak Allah'ın varlığı,

-Birliği, kudreti, melekler, kıyamet, öldükten sonra dirilme,
-Ahiret hayatı ve orada müminler için hazırlanmış olan nimetler,
suçlulara verilecek cezalar ve gayb âlemi gibi itikadî konular canlı ve eğitici bir üslûp içinde ele alınmaktadır.

KÂF SÛRESİ 34

Nüzul sırası:34

Mushaf sırası:50

Ayet sayısı:45

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kaf: Kaf Suresi. Kaf harfi ile başladığından bu adı almıştır. 45 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre Kur'ân-ı Kerîm'in önemine dikkat çektikten sonra,
- Mekke döneminde iman konularına ağırlık verildiği için öldükten sonra hesap vermek ve dünyada elde edilen sonuca göre muamele görmek üzere dirilme olayını açıklamakta,
- Buna Allah'ın ilim ve kudretinin yeterli olduğuna dair kanıtlar getirmekte,
- Geçmiş zamanlarda peygamberlerine inanmayan toplulukların acı sonlarına ait bilgiler vermekte,
- Hz. Peygamber'i ve ashabını sabır ve ibadete teşvik etmekte,
- Baş kısmında olduğu gibi yine Kur'an'ın bilgilendirme ve uyarma işlevine dikkat çekerek son bulmaktadır.

BELED SÛRESİ 35

Nüzul sırası:35

Mushaf sırası:90

Ayet sayısı:20

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Beled: Şehir Suresi, Mekke kentine yemin ile başladığından bu adı almıştır. "Belde, şehir" manalarına gelmektedir. Ayette belde olarak kastedilen Mekke'dir. 20 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede bazı önemli varlıklara yemin edilerek insanın yaratılıp hayat mücadelesi içine sokulduğu,
- Gücüne ve servetine güvenerek Allah'a karşı gelenlerin aldandığı,
- İnsana maddî ve mânevî birtakım nimetlerin verildiği,
- Hayır ve şer yollarının gösterildiği anlatılmaktadır.
- Ayrıca yardımlaşma, iman ve sabır konuları ele alınarak bu konularda müminlerle inkârcılar arasında kısa bir karşılaştırma yapılmıştır.

TÂRIK SÛRESİ 36

Nüzul sırası:36

Mushaf sırası:86

Ayet sayısı:17

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tarık:“Geceleyin gelen, şiddetlice vuran” anlamlarına gelmektedir. Ayette geçen manası ise 3. Ayette açıklanmıştır ki; o gece karanlığını delen bir yıldızdır. 17 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede insanın yaratılışı,
- Yapıp ettiklerinin kaydedildiği,
- Öldükten sonra dirilmesi,
- Kur'an'ın muhtevasının ciddiyet ve önemi,
- İnkârcıların tuzaklarının er geç bozulacağı gibi konulara yer verilmiştir.

KAMER SÛRESİ 37

Nüzul sırası:37

Mushaf sırası:54

Ayet sayısı:55

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kamer: Ay Suresi,dolunay adını ilk ayetinde yer alan kamer kelimesinden almıştır. “Ay” manasına gelmektedir. 55 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kıyametin yaklaştığı uyarısını takiben müşriklerin inkarcılıktaki inat ve taassupları eleştirilmekte,
- Kıyamet koptuğunda içine düşecekleri perişan hal tasvir edilmekte,
- Ardından hakikatleri yalan saymada ısrarcı davranan geçmiş toplumların başına gelen felâketlerden örnekler verilmekte,
- Suçluların ve takva sahiplerinin âhirette karşılaşacakları muameleyle ilgili uyarı ve müjdelere yer verilmektedir.
- Kıyamet sırasında ayın yarılacağına, işaret etmektedir.

SÂD SÛRESİ 38

Nüzul sırası:38

Mushaf sırası:38

Ayet sayısı:88

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Sad: Sad Suresi, Sad harfi ile başladığından dolayı bu adı almıştır. 88 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Resûl-i Ekrem'in hak peygamber olduğu gerçeğinin ispatıdır,
- Kur'an üzerine yeminle başlayan sûrede Hz. Muhammed'in peygamberliğini inkâr eden müşriklerin iddiaları reddedilmekte;
- Çoktanrııcı inançlarının kısa eleştirisi yapıldıktan sonra onlara,
- Önceki peygamberlere karşı benzer tavırlar sergileyenlerin akıbetleri hatırlatılmakta,

-Hz. Peygamber'e de sabır tavsiye edilmektedir.

-Hz. Dâvûd, oğlu Süleyman ve Eyyûb'un hayatlarından kesitler verilmekte;

- Hz. İbrahim, İshak, Yakub, İsmail, Elyesa', ZülkifT'in isimleri sıralanarak bunların yolundan gidenlerin âhiretteki mutlu hayatları,

- Buna karşılık yoldan çıkanların kötü akıbetleri hakkında kısa ve uyarıcı açıklamalar yapılmaktadır.

- Sûrenin son bölümünde insanlığın atası olan Hz. Adem'in yaratılışı anlatıldıktan sonra - İblis'in,kendisine rahmet kapılarının kapanmasına sebep olduğunu düşündüğü için Âdem'in soyuna hınç beslediği ve onları doğru yoldan saptırmaya ahdettiği anlatılmakta,

-Hz. Muhammed'in hak peygamber olduğu gerçeği bir kez daha vurgulanmaktadır.

A'RÂF SÛRESİ 39

Nüzul sırası:39

Mushaf sırası:7

Ayet sayısı:206

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

A'raf: "Cennet ve cehennem arasında yer alan yüksek yer" anlamına gelmektedir. Adını 48. ayette geçen A'raf kelimesinden alır. 206 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- A'râf sûresi tevhid tarihini Hz. Âdem (a.s.)'dan itibaren Nuh, Hûd, Sâlih, Lût, Şuayb, Mûsa aleyhimü's-selam dönemleriyle anlatır.

- Ayrıca kıyamet ve âhiret hallerine yer verilir.

- Vahyin doğruluğunun insan fitratında ne kadar kök saldığı,

- Şirk çeşitlerinin, sahte tanrıların insanlığı asla tatmin edemeyeceği,

- İnsanlığın Kur'ân'ı dinleyip Allah'a dönmeleri gerektiği vurgulanır.

- Ataları körü körüne taklit etmenin yanlışlığı ve zararları, müminlerle inkarcıların âhiretteki durumlarının mukayesesi,

-Allah'ın mutlak hükümlanlığı,

-Rahmetinin genişliği gibi itikadi konular işlenir.

-Sırası geldikçe müşrikler uyarılır; müminlere de sabır ve sebat tavsiye edilir.

- Son kısımda, dine inanmanın ve tevhid inancının önemi vurgulanır.

CİN SÛRESİ 40

Nüzul sırası:40

Mushaf sırası:72

Ayet sayısı:28

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Cin: Cin Suresi. Cinlerin Kur'an-ı Kerimi dinleyip Müslüman olmalarından bahsettiği için bu adı almıştır. 28 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin baş tarafında cinlerden Kur'ân dinleyip iman edenlerin bazı açıklamaları,
- İkinci kısmında Kur'ân vahyinin kesinliği vurgulanır.
- Hz. Peygamber (a.s.) Mekke'de kendisini himaye eden amcası Ebû Talib'in ve bütün varlığı ile kendisine destek olan eşi Hz. Hatice'nin (r.a) vefatı sebebiyle epeyce üzgün iken, Kureyş'in red tavrı ve verdiği eziyetleri artırması karşısında Taif'e tebliğe gitmiş, orada da taşlanmıştı. Çok üzgün bir durumda iken, Taif'den dönüşünde inen bu sûre, Hz. Peygambere büyük bir destek ve teselli olmuş,
- Cinlerin bile Kur'ân'ı dinleyip tâbi olduklarını bildirmiş,
- Kur'ân dâvetinin muvaffak olacağını müjdelemiştir.
- Sûrenin ana konusu cinler ve bunlara ait özel durumlardır.
- Sûrede bir cin topluluğunun Hz. Peygamber'den Kur'an dinlediği ve ona iman ettiği,
- İnanç bakımından cinlerin de müminler ve kâfirler olarak ikiye ayrıldığı bildirilmekte ve cinlerle ilgili olarak insan idrakini aşan bilgiler verilmektedir.
- Ayrıca sûrede Allah Teâlâ'nın varlığı, birliği, büyüklüğü, evrendeki hükümlanlığı ve Allah'tan başkasına ibadet edilmemesinin gereği üzerinde durulmuş,
- Öldükten sonra dirilme ve hesap vermeye iman gibi İslâm'ın bazı inanç esasları ele alınmıştır.
- Gayb bilgisinin Allah'a mahsus olduğu,
- Bu bilgileri ancak kendisinin razı olduğu kimselere bildireceği ve Allah'ın ilminin kuşatıcılığı ifade edilerek sûre sona ermiştir.

YÂSİN SÛRESİ 41

Nüzul sırası:41

Mushaf sırası:36

Ayet sayısı:83

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Ya-Sin: Ya-Sin Suresi, ismini 1. ayetinde geçen ya ve sin harflerinden alır. Mana olarak kesin bilinmemekle birlikte “ey insan” anlamına geldiğini söyleyenler olmuştur. 83 ayettir. Yasin suresi Kur'an'ın kalbidir.

Surenin Temel Konuları-

Sûre, Kur'ân'ın dört esas maksadından üçü olan tevhid, âhiret ve risaleti ayrıntılı denecek derecede ele alır.

- 1. Allah Teâlânın gökyüzünde tezahür eden kudreti, güneş ve ayın hikmetleri, gece ve gündüzün oluşumu, bitkiler ve hayvanlar âleminde, insanın yaratılışında tezahür eden deliller hatırlatılarak bütün bunların tek olan Yüce Yaratıcıyı gösterdiği zihinlere yerleştirilir.

2. Ölmüş yeryüzünün her sene bahar mevsiminde dirilmesi, insanın bir damla sudan yaratılması, ölümlerin diriltilmesinin delili olarak anlatılır.

3. İnsanlık tarihinde risaletin öteden beri mevcut olup Hz. Muhammed (a.s.) ile devam ettiği, mahiyet olarak beşerden başka bir şey olmayan elçilerin sadece ilahî mesajı tebliğ ile görevli oldukları, onların bu ağır vazifeden ötürü insanlardan hiçbir karşılık beklemedikleri bildirilir.

-Sûre bu gerçekleri çok özlü, etkili ve düşündürücü bir üslupla anlatır. Hz. Peygamber (a.s.): “Yâsîn Kur'ân'ın kalbidir” buyurmuştur. Gerçekten bu sûre, kirlenen ruhlara ve canlara, temizlenmiş kanla sürekli olarak hayat bahşeden, çarpıp duran manevî bir kalp durumundadır.

- Hz. Muhammed'in (s.a.) hak peygamber olduğu ona indirilen Kur'an deliliyle desteklenerek açıklanır; başka peygamberlerin tevhit mücadelelerinden bir kesit verilerek bu uğurda büyük sıkıntılara katlanan Resûl-i Ekrem ve ona tâbi olanlar teselli edilir.

Allah Teâlâ'nın birlik ve kudret delillerine ve evrendeki yaratılış sırlarına dikkat çekilerek öldükten sonra dirilme gerçeği ve bunun sonuçları üzerinde durulur.

-Râzî'nin belirttiği üzere bu sûrenin, İslâm inançlarının üç temel umdesinin (Allah'ın birliği, peygamberlik ve âhiret) en güçlü delillerle işlenmesine hasredildiği söylenebilir.

Şöyle ki: 3. âyette -devamındaki delillerle teyit edilerek-peygamberlik müessesesi üzerinde durulmuş;

- Müteakip âyetlerde Allah'ın birliği ve eşsiz gücü, öldükten sonra dirilmenin ve ilâhî huzurda yargılanmanın kaçınılmazlığı ortaya konmuş,

-Son âyette de yine bu iki nokta (vahdaniyet ve haşır) özetlenmiştir. Kur'an'dan bu ölçüde de olsa nasibini alan kimse artık kalbinin payı olan imanı elde etmiş demektir ki bunun tezahürleri de diline ve davranışlarına yansiyacaktır .

FURKAN SÛRESİ 42

Nüzul sırası:42

Mushaf sırası:25

Ayet sayısı:77

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Furkan: Hak ile batılı ayırıcı Suresi, ismini 1. ayetinde geçen hakkı batıldan ayıran manasında ki Furkan kelimesinden alır. Furkan aynı zamanda Kur'an-ı Kerimin adlarından biridir. 77 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kur'ân'ın evrenselliği bu surenin ilk âyetiyle bir serlevha haline getirilir.
- Vahiy ve nübüvvet konusunda müşriklerin itirazları çürütülür.
- Hak ile bâtilı ayırdeden bu Furkan'ın, bu dini benimseyenleri fıkren ve ruhen yükselteceğine,
- Hayatlarında önemli değişiklik yapacağına işaret etmekte,
- İyiye de kötüyü de açıkça ortaya koyup tercihi muhataba bırakmaktadır.
- Sûrenin son kısmı ise bu dini benimseyen “Rahman'ın kulları”nın faziletli hayat programlarını vermektedir.
- Furkân sûresi, Allah Teâlâ'nın yüceliğini, evrendeki hükümlerliliğinin mutlaklığını vurgulayan ve Onu ulûhiyyetine yakışmayan niteliklerden tenzih eden âyetlerle başlar.
- Kur'an'ın ilâhî kaynaklı,
- Hz. Muhammed'in hak peygamber olduğı hususundaki kuşkulardan reddeden açıklamalarla devam eder.
- Ortaya konan delillere rağmen bu gerçekleri inkâr edenlerin,
- İnat ve inkârları yüzünden âhirette uğrayacakları akıbet hakkında bilgi verilerek uyarılarda bulunulur.
- Özellikle Hz. Muhammed'in peygamberliğini inkâr edenlerin, onun beşerî sıfatlara sahip olduğunu ileri sürerek bu durumu kendisi için bir kusurmuş gibi değerlendirmeleri eleştirilir.
- Daha sonra Hz. Peygamber için bir teselli olması maksadıyla geçmiş peygamberlerin de bu tür düşmanca davranışlara mâruz kaldıklarına dair örnekler verilir.
- Allah'ın yaratıcılığı ve evren üzerindeki hükümlerliliğini konu alan âyetlerin ardından Allah'ın has kullarının iman,
- İbadet ve ahlâka dair güzel hasletlerinden örnekler verilir ve bunların âhirette elde edecekleri mutluluktan söz edilir.

FÂTİR SÛRESİ 43

Nüzul sırası:43

Mushaf sırası:35

Ayet sayısı:45

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Fâtır: Yaratan, yaratıcı Suresi, ismini 1. ayetinde geçen fâtır kelimesinden almıştır. 45 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûrede Allah'ın varlığına, birliğine, hikmet ve kudretine delalet eden çeşitli deliller gözler önüne serilir.
- Allah'ın yarattığı tabiatı iyi inceleyenlerin O'nu lâıykıyla tanıyıp tazim edecekleri, bir sonuç halinde bildirilir (âyet: 28).
- Şirk çürütülür. Bu gerçekler, bazı meseller aracılığı ile de somut hale getirilir.
- Vahye kulak verip âhirete hazırlananları bekleyen mutluluk ile kâfirleri bekleyen kötü âkıbet hatırlatılır.
- İnsanların çoğunun nankörlüğüne rağmen Allah'ın onlara mühlet verdiği hatırlatılarak onlar, bu fırsatı değerlendirmeye çağırılır.
- Allah'ın yaratıcılığı, O'ndan başka tanrı bulunmadığı ve şirkin ne kadar çarpık düşüncelere dayalı bir zihniyet ve tutum olduğu,
- Hz. Muhammed'in önceki peygamberler gibi Allah katından mesaj getirmiş hak peygamber olduğu,
- Öldükten sonra dirilmenin gerçekleşeceği ve dünyadaki amellerin karşılığının âhirette mutlaka görüleceği açıklanmakta,
- Cenâb-ı Allah'ın kudretinin delillerinden örnekler verilmektedir.

MERYEM SÛRESİ 44

Nüzul sırası: 44

Mushaf sırası:19

Ayet sayısı:98

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Meryem: Meryem Suresi. Surenin çoğunda Hz. Meryem'den bahsedildiği için bu adı almıştır. 98 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz. Meryem'in bakire olarak Hz. İsa'yı dünyaya getirmesini tafsilatlı olarak anlatan kıssa ile başlar.
- Kehf suresindeki bazı peygamber kıssalarının peşinden Zekerîyya, Yahya, İsa, İbrâhim, Mûsâ, İsmâil, İdris (aleyhimu's-selam)'dan bahseder.
- Sonra nebîlerin yolundan sapanlara dikkat çeker. Şirkin bir çok türünü çürütür.
- Meryem sûresi, Hz. İsa'nın adı etrafında türeyen çeşitli batıl inançları reddeder.
- Bu sûre Hz. İsa hakkında gerçek inancı açıkça bildirmekte olup Habeşistan'a hicret eden müminler bunu orada okumaktan çekinmemişlerdir.
- Okumaları Necaî ve yakınları üzerinde olumlu bir tesir uyandırmıştır.
- Hz. İbrâhim'den bahsedilmesi muhacirler için büyük bir teselli vesîlesidir.
- Zira o da hicret etmiş ve sonunda iyi bir akıbetle kavuşmuştur.
- Son bölümünde müşriklerin aleyhteki çabalarına rağmen müminlerin felaha ereceği müjdelenmektedir.
- Sûre genel olarak tevhid inancının doğruluğunu ve peygamberlik müessesesinin gerçekliğini ispatlamayı hedeflemektedir.
- Bu cümleden olarak sûrede yahudilerin Hz. Meryem ve oğlu Hz. İsâ hakkındaki iftiralarının reddedilmesi, Zekerîyyâ aleyhisselâma -ihtiyar olmasına rağmen- oğlu Yahya'nın verilmesi, Hz. Meryem'in -Allah'ın bir mucizesi olarak- Hz. İsâ'yı babasız dünyaya getirmesi, Hz. İbrahim'in tevhide daveti, Hz. Mûsâ, Hz. Hârûn ve diğer bazı peygamberlerin kıssaları ve tevhide davetleri anlatılmaktadır.
- Daha sonra öğüt ve uyarılar yer almakta, âhiretin imrendirici ve korkutucu bazı hallerinden bahsedilmekte, sonunda yeniden tevhide vurgu yapılmaktadır.

TÂ HÂ SÛRESİ 45

Nüzul sırası 45

Mushaf sırası:20

Ayet sayısı:135

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Ta-Ha: Ta-Ha Suresi, ismini surenin başında yer alan Ta ve Ha harflerinden almıştır. 135 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz. Peygamber (a.s.)'ı teselli ile başlar, risaletinin kesinlikle muvaffak olacağını müjdeler.
- Hz. Mûsâ kıssası tafsilatlı olarak bildirilerek, tavsiye edilen sabır ve zaferin en somut örneklerinden biri verilmiş olur.
- Daha sonra Hz. Peygamberin uğradığı muhalefet ve bu karşı koymanın âkıbeti ele alınır.
- Sûrenin Meryem sûresi ile aynı sıralarda nâzil olduğu ve bunun da nübüvvetin takriben 6. yılı olduğu düşünülebilir.
- Hz. Peygamberi açıkça tesellisinin hemen peşinden, birden bire Hz. Mûsâ'ya geçişte şu gizli ve güzel münasebet vardır: Hicaz arapları Hz. Mûsâ isimli bir peygamberin varlığını duymuşlardı. İşte Allah, Hz. Mûsâ'yı nasıl hiç beklemediği bir şekilde peygamber yapmışsa ve bu garip zat nasıl Firavun'un saltanatını sarsmışsa, bu Peygamber de benzer tebliğlerde bulunup başarılı olacaktır.
- Sûre daha sonra Hz. Âdem'in şahsında insanoğlunu bekleyen şeytan tehlikesine karşı uyarmakta, bilahare mahşer manzaralarını göstererek bütün insanlığı irşad etmektedir.
- Bu kutlu sûrenin, İslâm tebliğ tarihinde, Hz. Ömer (r.a.)'ın İslâma girişine vesile olması ile önemli bir hatırası vardır.
- Hz. Peygamberi öldürmek üzere yola çıkan Ömer, kızkardeşi Fatıma ile eniştesi Said (r.a.)'ın müslüman olduğunu yolda öğrenince önce onların işini bitirmek üzere evlerine geldiğinde onlar Tâ hâ sûresini okumakta idiler. Sakladılar. Zorlayınca Kur'ân sayfalarını çıkardılar.
- İkisine de hücum etti. Yüzünden kanlar akan Fatıma “müslüman olduk. Öldürsen de dönmeyiz.” dedi. Bu ihlaslı çılgılık ve kesin karar üzerine Ömer, Tâ hâ sûresini dikkatle okuyup düşündü, düşündü.
- Evden müslüman olarak ayrılıp Hz.Peygamberin huzuruna giderek ona biat etti.
- Hz. Peygamber'in maneviyatını yükselten ve Allah'ın kudretine dikkat çeken ifadelerle başlanmış,
- Ardından Hz. Musa'nın Firavunla mücadelesine,
- Cenâb-ı Hakk'ın İsrâiloğulları'na lütfettiği nimetlere ve onların hatalı tutumlarına geniş bir biçimde yer verilmiştir.
- Daha sonra Hz. Âdem'in yaratılışına ve şeytanın onları kandırıp cennetten çıkmalarına sebep oluşuna değinilmiş,

- İnkarcıların karşılaştıkları akıbet hatırlatılmış ve ebedî mutluluğun Allah'a saygıda kusur etmekten sakınanların olacağı belirtilmiştir.

VÂKİ'A SÛRESİ 46

Nüzul sırası:46

Mushaf sırası:56

Ayet sayısı:96

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Vakıa: Olay Suresi. Adını ilk ayette geçen ve kıyamet olayını anlatan ayetten almaktadır. 96 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûrede, kıyamet öncesinde meydana gelecek bazı haller,
- İnsanların teşkil ettikleri üç sınıf ve onların âhiretteki âkıbetleri ile
- Allah'ın varlığının ve birliğinin bazı delilleri,
- Kur'ân'ın bazı vasıfları bildirilir.
- Kıyamet gününün gerçekliğinde asla kuşku duyulmaması gerektiği uyarısıyla başlayan sûrede geniş biçimde cennet ve cehennem tasvirleri yapılmakta;
- Allah Teâlâ'nın kudretinin kanıtlarından örnekler verilmekte,
- Kur'an'ın Allah katından indirilmiş bulunduğu ve bunun insanlar için büyük bir nimet olduğuna dikkat çekilmektedir.

ŞUARÂ SÛRESİ 47

Nüzul sırası:47

Mushaf sırası:26

Ayet sayısı:227

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Şuara: “Şairler” anlamına gelmektedir. 224. Ayetinde şairlerden bahsettiği için bu adı almıştır. 227 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- 224. âyette şairlerden bahsolunup Kur'ân'ın bir şair eseri olduğunu iddia eden muhalifler reddolunup,

- Bununla beraber şairlerin makbul kısmının da bulunduğu kabul edilir.
- Bu yön üzerinde durularak sûreye Şuâra adı verilmiştir.
- Hz. Peygamberi takviye için Hz.Mûsa, Hz. İbrahim, Hz.Nûh, Hz. Hûd, Hz. Salih, Hz. Lût, Hz.Şuayb (aleyhimü's-selam) gibi peygamberlerin tebliğleri nakledilir.
- Bunlar A'raf sûresinde daha tafsilatlı geçen kıssalardır.
- Yalnız orada tarihî sıraya göre anılırlarken burada hikmet ve ibret icabı sıra değıştirilir.
- Böylece Kur'ân'ın, bazan kasten tarihî gaye değil, dinî gaye gözettiğine dikkat çekilmiş olur.
- Ağırlıklı olarak Allah'ın birliğı, peygamberlik, vahiy ve âhiret inancı gibi konular ele alınmaktadır.
- Ayrıca Kur'ân-ı Kerîm'den, onun kaynağından, şanının yüceliğinden ve müşriklerin Kur'an karşısındaki tutumundan bahsedilmekte,
- Örnek ve ibret alınması İçin bazı peygamberlerin kıssaları ve tebliğlerinden kesitler verilmektedir.

Bu kıssalarda tarih sürecinde insan karakterinin değışmediğıne, bu sebeple insanda gerçeğı inkâr etme eğiliminin her dönemde görülebileceğıne,

-İnsanoğlunun zenginlik, iktidar, nüfuz ve şöhet düşkünlüğüne, kitlesel kültür ve ideolojilere körü körüne bağıllığına dikkat çekilmektedir.

-Kur'an'ın bir şair tarafından meydana getirildiğı iddiaları çürütölmekte; gerçeğı kabul etmeyen dönemin şairleri yerilmekte, ancak mümin ve makbul şairlerin de bulunduğı ifade edilmektedir.

NEML SÛRESİ 48

Nüzul sırası:48

Mushaf sırası:27

Ayet sayısı:93

İndiğı yer: Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Neml: Karınca Suresi, ismini 18. ayetinde Hz. Süleyman'ın ordusunu görünce yoldan çekilen karıncalardan almıştır. Bu surenin başında ve 30. Ayetinde besmele vardır. 2 besmeleli tek sure neml suresidir. 93 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kur'ân'ın önemini anlatıp şirki çürütür.

- Hz.Salih, Hz. Lût gibi nebîlerin tebliğlerine yer vermekle bunu pekiştirir,
- Özelikle Hz. Süleyman’a fazla yer vermesiyle Hz. Peygamber (a.s.)’ın istikbalinin parlak olduğunu işaret eder.
- Sûrenin sonuna doğru müminlerin felahına, âhiret hayatına ve İslâm muhaliflerinin elebaşlarının helâk edileceklerine değinir.
- Allah'ın birliği, peygamberlik, vahiy ve âhiret hayatı gibi İslâm'ın inanç esasları ele alınmaktadır,
- Şuarâ sûresinde olduğu gibi bazı geçmiş milletlerin ve bunlara gönderilmiş olan peygamberlerin kıssalarından kesitler sunulmak suretiyle insanlara öğütler verilmekte ve anlatılan olaylardan ibret almaları istenmekte,
- Hz. Süleyman'ın hükümdarlığı ve Sebe' kraliçesi (Belkıs) ile olan öyküsüne genişçe yer verilmektedir.
- Kozmik deliller gösterilerek Allah'ın sonsuz ilmi ve kudreti ispat edilmekte,
- Kalplerde gizlenenler dahil olmak üzere evrende var olan hiçbir şeyin Allah'a gizli kalmayacağı,
- Müşriklerin yaptıklarının ise bâtıl olduğu vurgulanmaktadır.
- Ayrıca kıyamet alâmetlerinden biri olan dabbetû'l-arzın çıkarılacağı haber verilmekte,
- Mahşer gününde karşılaşılabilecek durumlar ve olaylar tasvir edilmektedir.

KASAS SÛRESİ 49

Nüzul sırası:49

Mushaf sırası:28

Ayet sayısı:88

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kasas: Tarihi Vakalar-kıssalar (Olaylar-hikayeler) Suresi, İsmini 25. ayetinde geçen kasas kelimesinden almıştır. 88 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûre-i şerifede Hz. Mûsâ (a.s.)’ın doğumu, Mısır’dan çıkmaya mecbur kalması, Medyen’e hicreti, orada evlenmesi, kendisine ve kardeşi Harun (a.s.)’a risalet verilmesi, Firavun’a gidip ona tebliğde bulunmaları, Firavun’un sihirbazları toplaması, onların yarıшта mağlup olup Hz.Mûsâ’yı tasdik etmeleri,

- Karun kıssası, Hz. Mûsâ'nın İsrailoğullarını kurtarıp Mısır'dan çıkarması, onları takip eden Firavun ve ordusunun denizde boğulmaları anlatılır.
- Kur'ân, Hz. Peygamber (a.s.)'ı Hz. Mûsâ'ya benzetir. Hz. Mûsâ'ya inanmanın, Hz. Peygamber (a.s.)'a da imanı gerektirdiğini vurgular.
- 48 ve 52 arasındaki ayetler bu hususu açıklar.
- Sûre, son kısmında, Hz. Peygamberin tebliğinin muzaffer olacağını açıkça haber verir.
- Başlangıçta Kur'an'ın aydınlatıcı âyetlerine dikkat çekildikten sonra büyük bir kısmında Hz. Musa'nın hayat hikâyesi ve Firavunla olan mücadelesi anlatılmakta:
- Şuarâ ve Neml sûrelerinde kısa olarak geçen konulara dair tamamlayıcı bilgiler verilmektedir.
- Ayrıca Mekkeli müşriklerin Kur'an'a ve Hz. Peygamber'e karşı olumsuz tutum ve davranışları ile Ehl-i kitabın olumlu davranışlarından söz edilmekte,
- Büyük bir servetin sahibi olan Karun'un kıssasından kesitler verilerek mümin zihniyet ile inkarcı zihniyet arasındaki fark ortaya konmaktadır.
- Sûrenin son bölümünde Mekke'nin fethine işaret edilerek Hz. Peygamber teselli edilmiş, Allah'ın âyetlerine bağlı kalması ve O'ndan başka hiçbir tanrı tanımaması istenmiş, çünkü var edilenlerin hepsinin yok olacağı ve hükümlerinin yalnız Allah'a ait olduğu hatırlatılarak sûre son bulmuştur.

İSRÂ SÛRESİ 50

Nüzul sırası:50

Mushaf sırası:17

Ayet sayısı:111

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

İsra: Gece Yürüyüşü Suresi. Adını; Allah'ın Hz. Muhammed'i gecenin bir vaktinde ayetlerinden bir kısmını göstermek üzere Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksaya yürütmesinden almıştır. 111 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Tevhid, nübüvvet, âhiret inançlarına yer verdiği gibi namaz,
- İnfak emirlerinin yanında anne babaya itaat,
- Zina yasağı ve birçok ahlâkî prensiplere de değinir.

- 60. âyetten itibaren birkaç âyette isranın (miracın) hikmetleri bildirilir.
- Daha sonra Hz. Âdem - İblis kıssası yeniden ele alınır.
- Kur'ân'ın faziletlerine dair açıklamalar yapılır.
- Kâfirlerin ısrar ve tahakkümle mûcize istekleri cevaplandırılır.
- Hz. Mûsâ (a.s.)'a buna benzer dokuz mûcize verildiği halde, muhataplarının iman etmedikleri bildirilir.
- Tevhidi ilan eden âyetlerle sûre sona erdirilir.
- İsrâ olayı, İsrâiloğulları'nın kötülükleri sebebiyle uğradıkları iki büyük işgal ve yıkım,
- Önemli bir kısmı Kur'an-ı Kerîm'den önceki ilâhî kitaplarda da bulunan temel dinî ve ahlâkî buyruklar,
- Yeniden dirilmenin mümkün olduğu ve âhiret sorumluluğu,
- Allah'ın kuşatıcı ilmi, ilk insanın yaratılışı, İblîs'in isyanı, insanın seçkin bir varlık oluşu, ibadet ve namaz,
- Kur'an'ın önemi, müşriklerin inatçılığı, müminlerin itaatkârlığı sûrenin başlıca konularıdır.

YÛNUS SÛRESİ 51

Nüzul sırası:51

Mushaf sırası:10

Ayet sayısı:109

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Yunus: Yunus Peygamber Suresi. 98. Ayette Hz. Yunus'un (a.s) kavminden bahsedildiği için bu adı almıştır. 109 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz.Nûh (a.s.) ile Hz. Mûsâ (a.s.) tafsilatlı bir şekilde anlatılır.
 - Bu sûre-i şerife iman esasları üzerinde fazlaca durmaktadır. Özellikle, Kur'ân'ın Allah Teâlanın kitabı olduğunu ispata yönelir. Bunu yaparken;
1. Kâfirlerin Kur'ân hakkındaki şüphelerini iptal eder.
 2. Kur'ân'la onlara meydan okuyup, güçleri yeterse benzer bir eser ortaya koymalarını ister.
 3. Özendirme ve korkutma (tergib ve terhib) metoduyla Kur'ân'ı tasdik etmeye çağırır.

-Allah Teâlanın tarihteki âdetine işaret ve müminleri teselli için Nuh, Mûsâ ve Yûnus (aleyhimu's-salam) kıssalarına yer verilir ve onların sabır ve sebatla, Allah'ın hükmünü beklemeleri emredilir.

- Yûnus sûresinin temel konuları, İslâmî kaynaklarda tevhid, nübüvvet ve âhiret terimleriyle ifade edilen "bir Allah'a iman ve kulluk etmek, bilgi kaynağı vahiy, vahyin taşıyıcısı ve açıklayıcısı olarak peygamber ve dünya hayatında peygamberin çağrısına uyanlarla uymayanları ebedî âlemde bekleyen âkıbet"tir.

- Sûre bütün peygamberlerin görev ve işlevlerine, bu arada son peygamber Muhammed aleyhisselâmın gerçek bir peygamber olduğuna,

- Onun insanları Allah'a iman ve yalnızca O'na kulluk etmeye çağırdığına,

- İçlerinde Yûnus aleyhisselâmm da bulunduğu başka peygamberlerden örnekler vererek tarih boyunca yaşanan şirk-tevhid mücadelesi, "Allah katındaki değerli yer"den maksat, itaatkâr kulların dünyadaki amellerine uygun derecedir,

-Allah'a manevî yakınlıktır, çeşitli ödüllerdir. Bir başka âyette bu ödül "doğruluğun hakim olduğu bir ortamda, hoşnut olunacak güzel bir yerde, dost meclisinde, boş sözler konuşulmayan, günah işlenmeyen, hak ve hakikat meclisinde" bulunma mânasında olmak üzere "mak'ad-i sıdk" şeklinde ifade edilmiştir.

HÛD SÛRESİ 52

Nüzul sırası:52

Mushaf sırası:11

Ayet sayısı:123

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Hud: Hud Peygamber Suresi. 50-60. Ayetlerde Hz. Hud (a.s) dan bahsettiği için sureye bu ad verilmiştir. 123 ayettir.

Surenin Temel Konuları

Bu sûrede başka peygamberler ve konular anlatılmakla beraber, onlardan Hûd (a.s.)'in seçilmesi, bu vesile ile onun hak dini tebliğ etmekteki gayretlerini ebedileştirme gayesine hizmet etmektedir.

- Bir önceki Yûnus sûresinde olduğu gibi tevhid, nübüvvet ve ölümden sonra diriliş gibi akide esaslarını, özellikle Kur'ân'ın Allah kalamı olduğu gerçeğini vurgular.

- Bu itibarla mushafta Yûnus sûresinin yanına konulmuştur.

-Sûrede Hz.Peygamber (a.s.) ile müminleri teselli etmek için, daha önceki kardeşleri olan Hz. Nûh, Hz. Hûd, Hz. Salih, Hz. Şuayb, Hz. Mûsâ ve Hz. Harun (aleyhimüsselam)’ın tebliğlerine tafsilatlı olarak yer verilir. Sûre, kıssaları zikretmenin hikmetini bildirir ve başlangıcında olduğu gibi, hatimesinde de tevhid akidesini vurgulayarak sona erer.

- Hûd sûresi hem üslûp hem de içerik bakımından bir önceki Yûnus suresiyle büyük bir benzerlik göstermektedir.

- Bu sûrede de ağırlıklı olarak Allah'ın varlığı, birliği, O'nun İradesinin peygamberleri aracılığıyla vahyedildiği gerçeği ve peygamberlik olgusunun gelmiş geçmiş toplumlardaki görünümü ele alınmakta,

- Bazı peygamberlerin kıssalarına Yûnus sûresinde özet olarak, burada ise daha geniş bir şekilde yer verilmektedir.

-Nûh, Hûd, Salih, İbrahim, Lût, Şuayb ve Musa peygamberlerin kıssaları anlatılmakta; Kur'an'ın mucize oluşu, öldükten sonra dirilme, hesap ve âhiret hayatıyla ilgili konulara yer verilmektedir.

YUSUF SÛRESİ 53

Nüzul sırası:53

Mushaf sırası:12

Ayet sayısı:111

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Yusuf: Yusuf Peygamber Suresi. Surenin tamamında Hz. Yusuf (a.s.)'ın meselesinden bahsettiği için sureye bu ad verilmiştir. 111 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz.Yusuf (a.s.)'ın kıssası bir çerçeve olup, bu vesile ile çok sayıda dinî prensip zihinlere yerleştirilir.

- Bu sûrenin, Hz. Peygamber (a.s.)'ın, dünyadaki en büyük iki desteğini, yani hanımı Hz. Hatice (r.a) ile amcası Ebû Talib'i kaybedip büyük bir üzüntü içine girdiği bir dönemde gelmesi, ona tam bir teselli olmuştur.

- Diğer peygamber kıssaları, siyak münasebetiyle, değişik üsluplarla, farklı sûrelerde ele alındıkları halde, Yusuf kıssası yalnız bu sûrede, ama Kur'ân'ın en tafsilatlı kıssası olarak zikredilmiştir.

- Kıssa, bizi dünyada elimizden tutarak âhiret ebediliğine götürdükten sonra hatimesinde tekrar dünyaya döndürür, tevhid ve tebliğde metod dersi vererek sona erer.
- İlk üç âyette bu sûredeki âyetlerin Kur'ân-ı Kerîm'in âyetleri olduğu, Kur'an'ın Arap diliyle indirildiği ve bu sûrede kıssaların en güzelinin anlatılacağı bildirilmektedir.
- Bundan sonra 101. âyete kadar Hz. Yûsuf'un kıssası anlatılmıştır.
- Kıssada Hz. Yûsuf'un, kardeşleri tarafından kuyuya atılması, onu kuyudan çıkaran kabile tarafından Mısır'da köle olarak satılması, bir iftira sonucu cezaevine girmesi, Mısır kralının gördüğü rüyayı yorumlaması neticesinde cezaevinden çıkarılıp maliyeden sorumlu yüksek düzeyde yöneticiliğe getirilmesi,
- Uzun süreli bir ayrılıktan sonra babası ve kardeşleriyle tekrar buluşması gibi konular ele alınmıştır.
- Daha sonraki âyetlerde ise müminlere müjde ve öğütler verilmektedir.

HİCR SÛRESİ 54

Nüzul sırası:54

Mushaf sırası:15

Ayet sayısı:99

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Hicr: Kayalık arazi, Hicr Suresi. Hicr, Semud kavminin yaşadığı yerin adıdır ki bu kavme Hz. Salih (a.s) peygamber olarak gönderilmiştir. 80-84. Ayetlerde Hicr denilen yerde yaşayan insanlardan bahsedildiği için bu ad verilmiştir. 99 ayettir.

Surenin Temel Konuları

Hicr halkı, Hz. Salih (a.s.)'ın kavmi olan Semûd halkıdır. Hicr sûresi, Kur'ân'ın Allah Teâlanın sözü olduğunu vurgulamaktadır.

- Bu sûre peygamberlerin tebliğleri karşısında bir grup kâfirin her zaman diretmiş olduğunu hatırlatır.
- Allah'ın varlığının ve birliğinin bazı delillerini serdedir.
- Sonra insanlığın en büyük kıssası olan Hz. Adem (a.s.) ile İblis'in kıssasını anlatır.
- Büyük Kur'ân nimetine dikkat çekilerek sûre sona erdirilir.
- Sûrenin ilk konusu Kur'an, vahiy ve peygamberliktir.

-Daha sonra insanın beden ve ruh varlığının yaratılış süreci ile İblis'in Allah'tan gelen secde buyruğuna uymaması anlatılır.

- İyilerin uhrevî mükâfatları, Allah'ın rahmetinin genişliği; Hz. İbrahim ve Lût ile Eyke halkı ve Hicr halkıyla ilgili kısa bilgiler,

- Hz. Peygamber'e ve müminlere verilen müjdeler, inkarcılara yapılan uyarılar sûrenin belli başlı konulardır.

EN'ÂM SÛRESİ 55

Nüzul sırası:55

Mushaf sırası:6

Ayet sayısı:165

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

En'am: Koyun, keçi, deve, sığır ve manda cinslerini bir arada ifade eden bir anlamı vardır. Arapların hayvanlara uyguladıkları bazı gelenekler kınandığı için bu adı almıştır. 165 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- En'am sûresinde her türlü kâfir ve müşriklerin iddiaları iptal edilir.

- En'am sûresinde tevhide, ağırlık verilir.

-En'am sûresi, Bakara sûresinde kısa kısa ele alınan ulûhiyyet, nübüvvet ve meâd (âhiret) gibi akaid esaslarını beyan eder.

-Ağırlıklı olarak Allah'ın birliği (tevhid), ilim, irade, kudret, adalet gibi sıfatları

-Peygamberlik, vahiy, yeniden dirilme, müşrik ve inkarcı zümrelerin bâtil inançlarının reddi

-Doğru inanca ulaşmanın yolları vb. itikadi konulardır.

Sûrede ayrıca Hz. Peygamber'in şahsına ve risâletine yapılan itirazlar cevaplandırılmış, uğradıkları sıkıntılar yüzünden kaygıya ve üzüntüye kapılan Hz. Peygamber ile arkadaşlarına teselli ve ümit verilmiştir.

-Hz. İbrahim'in, aklıyla ve gözlemleriyle Allah'ın varlığı ve birliği hakkında kesin bilgi ve inanca ulaşmasını anlatan âyetler özellikle İslâm âlimlerinin ilgisini çekmiştir. Ayrıca 151-153. âyetleri İslâm ahlâkının başta gelen kurallarını ihtiva etmektedir.

SÂFFÂT SÛRESİ 56

Nüzul sırası:56

Mushaf sırası:37

Ayet sayısı:182

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Saffat: Saf tutanlar suresi, adını ilk ayetinde yer alan sıra sıra dizilenler ifadesinden almıştır. çoğuna göre burada Allah'ın yemin ettiği saf saf olanlardan kasıt meleklerdir. 182 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûrede önce melaikeden, daha sonra cinlerden bahsedilir.
- Cahiliye arapları arasında yaygın olan ve cinleri Allah'ın kızları sayan şirk inancı iptal edilir.
- Müteakiben, insanların ölümden sonra dirilip hesap verecekleri vurgulanır.
- Hz. İbrâhim, Hz. İsmâil, Hz. Mûsâ, Hz. Harun, Hz. İlyas, Hz. Lut (aleyhimü's-selam) gibi peygamberlerin tebliğleri hatırlatılır,
- Müminlere kesin bir zafer vaad edilir.
- Sâffât sûresinde Allah'ın birliği, âhiret hayatının gerçekliği, o hayatta neler olacağı, inkarcıların âhiretteki pişmanlıkları ve birbirlerini suçlamaları,
- Ayrıca Allah'ın samimi kullarının cennetteki mutlu yaşayışları hakkında bilgi verildikten sonra
- Nûh, İbrahim ve oğulları İsmail ve İshâk, Mûsâ ve Hârûn, İlyâs, Lût ve Yûnus peygamberlerin hayat hikayelerinin ibretli yanları ve Allah'ın onları yardımıyla desteklemesi anlatılmakta;
- Putperestlerin bâtıl inançları eleştirilmektedir.
- Sûre, genellikle Kur'an tilâveti ve duaların sonunda okunması âdet haline gelen ve "Sübhâne Rabbike..." diye başlayıp "ve'l-hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn" diye biten âyetlerle son bulmaktadır.

LOKMAN SÛRESİ 57

Nüzul sırası:57

Mushaf sırası:31

Ayet sayısı:34

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Lokman: Lokman Suresi, ismini Allah'ın Hz. Lokman'a verdiği hikmetten bahseden 12. ayetten almıştır. 34 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Lokman, Kur'ân'da adı geçen tek hekim olmaktadır.
- Önce Kur'ân'ın hikmet dolu olan bir kitap olduğu vurgulanır.
- Sonra Allah'ın kâinattaki kudret, hikmet ve birliğine dair bazı deliller zikredilir.
- Peşinden Lokman'ın hikmetin ta kendisi olan tavsiyeleri bildirilir.
- Böylece akıl ve tefekkürün gayesi olan hikmet, beşeriyet için bir ideal olarak gösterilir.
- Daha sonra bazı vahdaniyet delilleri, insanın Rabbine ve O'nun dinine olan ihtiyacı bildirilip, bilgisi ne kadar ilerlerse ilerlesin, insan için gayb olarak kalacak bir alanın hep mevcut olacağı hatırlatılır.
- Konusu Lokmân'ın oğluna öğütlerini içeren âyetlerde özetlenen şirk inancının yasaklanması,
- Ana babaya saygı gösterip meşru buyruklarına uyma,
- Sorumluluk duygusu, iyilik için çalışma, sabır, tevazu gibi dinî ve ahlâkî ödevlerdir.
- Daha sonra putperestleri şirkten vazgeçirmeyi ve onlara kurtuluş yolunu göstermeyi amaçlayan bilgiler, kanıtlar ve uyarılara yer verilmiştir.

SEBE' SÛRESİ 58

Nüzul sırası:58

Mushaf sırası:34

Ayet sayısı:54

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Sebe: Sebe Suresi, ismini 15. ayetinde yer alan Yemen'de bir bölge veya kabile ismi olan Sebâ kelimesinden almıştır. 54 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Diğer birçok Mekkî sûre gibi tevhid, nübüvvet ve âhiret esaslarını hatırlatmayı gaye edinir. Bu hakikatler bazı peygamber kıssaları ile de desteklenir. Ezcümle: Hz. Davud (a.s.) ile Hz. Süleyman (a.s.)'a Allah Teâla'nın verdiği iktidar, onların çağdaşı olan Sebe' medeniyeti anlatılırken, nimetin ancak şükürle devam ettiği dersi verilir. Müşriklerin şüpheleri izale edilir. Sûre kâfirleri tevhide dâvet ederek sona erer.
- Hamdin dünyada da âhirette de yalnız Allah'a mahsus olduğu belirtilerek başlayan sûrede, Cenâb-ı Hakk'ın kudretinin üstünlüğü ve ilminin kuşatıcılığı fikri işlenmekte,
- Kıyamet vaktinin geleceğini ve insanların tekrar hayata kavuşturulup hesaba çekileceklerini kabul etmeyenlerin tutarsızlıklarına dikkat çekilmekte,

- Böylelerinin Hz. Peygamber'i Allah hakkında asılsız sözler uydurmakla itham etmeleri veya onun aklını yitirdiğini iddiaya kalkışmaları üzerinde durulmakta,
- İman edip iyi işler yapanlarla Allah'a âsi olanların akıbetleri karşılaştırılmakta,
- İki iyi örnek olarak Hz. Dâvûd ve Hz. Süleyman hakkında bazı bilgiler verilmekte,
- Ardından kötü bir örnek olarak da Seba ahalisinin başına gelenlere değinilmekte,
- Şeytana uyanların ve şirk batağına saplananların âhiretteki halleri tasvir edilmektedir.

ZÜMER SÛRESİ 59

Nüzul sırası:59

Mushaf sırası:39

Ayet sayısı:75

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Zümer: Yığınlar Suresi, 71 ve 73. ayetinde geçen bu kelime sureye ismini vermiştir. Zümre kelimesinin çoğuludur. “Topluluklar” manasına gelmektedir. 75 ayettir.

Surenin Temel Konuları

Bu sûre Mekke müşriklerinin, müminlere şiddetli bir baskı ve düşmanlık uyguladıkları bir dönemde indirilmiştir.

- Tevhid inancının gerekliliği, şirkin batıllığı, saçmalığı ve kötü sonuçları bu sûrede vurgulanan temel fikirlerdir.
- İyice zorlanan müminlere hicret kapısını da açar (âyet: 10). İman dâvasından geri adım bekleyen müşriklere Hz. Peygamber (a.s.)'ın kararlılık bildiren ifadeler kullanması emredilerek, kâfirlerin bu konuda ümitleri kesilir (âyet: 39).
- Kıyamet, dirilişten sonra mahşerde hesap verme, cennet ve cehenneme yapılan sevkıyat bildirilerek insanlar uyarılır.
- Sûrenin temel konusu Allah ve âhiret inancıdır. Bu çerçevede hiçbir şeyin Allah'a ortak ve denk tutulamayacağı, O'nun mutlak ve eşsiz yaratıcı olduğu, bu nedenle insanın her durumda O'na yönelip bağlanması gerektiği belirtilmekte;
- Bu şekilde inanan ve yaşayanların ulaşacağı âhiret nimetlerine ve cennet hayatına dair bilgi verilmekte; inkarcıların olumsuz duygu ve davranışları değerlendirilmekte;
- Bunların kötü sonuçları hakkında uyarıda bulunmaktadır. Her şeye rağmen Allah'ın rahmetinden ümit kesilmesinin doğru olmadığı, çünkü Allah'ın, dönüş yapıp kendisine yönelenlerin bütün günahlarını bağışlayacağı müjdelenmekte ve insanlar, âhiret azabıyla yüz yüze gelmeden önce, fırsat eldeyken inançlarını ve yaşayışlarını düzeltmeye çağırılmaktadır.
- Sûre, müminlerin âhiret mutluluğunu tasvir eden âyetlerle son bulmaktadır.

MÜ'MİN SÛRESİ 60

Nüzul sırası:60

Mushaf sırası:40

Ayet sayısı:85

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mü'min Suresi: "İman eden" anlamına gelmektedir. 28-45. Ayetlerde Firavun ailesinden olup iman eden kişiden bahsedildiği için sureye bu ad verilmiştir. 85 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûre önce Allah'ın bazı vasıflarını, kâfirlerin O'nun yolundan saptıklarını, daha önce bazı sapkınların cezaya uğratıldıklarını,
- Hz. Mûsâ (a.s.)'ın tebliği, ona olan imanını uzun süre gizlemiş olan üst düzey devlet yetkilisi müminin gerçeği ortaya koyup tebliğ ve irşadda bulunması,
- Allah'ın kudret ve hikmetini gösteren bazı kevnî âyetlerden sonra, hakkı yalan sayanların fecî âkıbetlerini bildirerek sona erer.
- Mü'min sûresinde ağırlıklı olarak "Allah'ın âyetlerini tartışmaya kalkışanlardan, bu âyetlere karşı mücadele verenlerden söz edilmekte;
- Genellikle Mekke putperestlerinin aristokrat tabakasından oluşan bu kesimin karakteri,
- Genel tutumları ve amaçlarıyla görecekları cezalar üzerinde durulmaktadır.
- Sûre, Allah'ın rahmetinin ve İlmînin genişliği, kudretinin sınırsızlığı; ilâhî hakikatleri yalanlamaya kalkışanların cezaları ve pişmanlıkları, uhrevî yargılamanın adaletli oluşu gibi konulara dair açıklamalarla başlar.
- Hz. Mûsâ ile Firavun ve onu izleyenler arasında geçen mücadeleye değinilirken Musa'nın dinine gizlice inanmış bir müminin inkarcılara yönelttiği anlamlı ve yararlı uyarılara yer verilir.
- Allah'tan başka İlâh bulunmadığı ve O'ndan başkası için yapılan ibadetlerin geçersiz olduğu, Allah'a şükretmekten yüz çevirenlerin bu yanlıştan dönmelerini sağlamak üzere onlara ilâhî nimetlerin hatırlatılması,
- Öldükten sonra tekrar dirilmenin mümkün olduğunun kanıtlanması ve bu konuda insanların uyarılması,
- Allah Teâlâ'nın Resûlü'nü destekleyeceğine dair vaadi sûrenin başlıca konulardandır.
- Sûre, ellerinde fırsat varken gerçeği görüp Peygamber'in getirdiği açık seçik gerçekleri kabul edecekleri yerde, kendi temelsiz bilgilerine güvenerek, kibre kapılıp inkâr yolunu seçenlerin İlâhî ceza ile yüz yüze geldiklerinde İnanmalarının artık kendilerine fayda vermeyeceği uyarısında bulunan açıklamalarla son bulmaktadır.

FUSSİLET SÛRESİ 61

Nüzul sırası:61

Mushaf sırası:41

Ayet sayısı:54

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Fussilet: Ayrıntılı Suresi, Kur'an'ın ayrıntılı kılındığını ifade eden fussilet kelimesinin geçtiği 3. ayetinden ismini almıştır. "Açıklanmıştır" anlamına gelmektedir. Surenin bir diğer adı da Ha-Mim'dir. 54 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kur'an-ı Kerimin indiriliş maksatlarını bildirerek başlar,
- Vahiyden ve nübüvvetten bahseder.
- Kâinatın ilk yaratılışı,
- Tevhit delilleri,
- Hakkı yalan sayanların âkıbetleri, ayrıca müminler ve onların mükâfatları bildirilir.
- Sûrenin son kısmında ise, Allah'ın, kâinat sırlarının bazılarını insanlara açacağını ve bunun,
- Kur'an'ın hakkaniyetini ispat gayesine hizmet edeceği ifade edilir.
- Kur'an'ın, Rahman ve Rahîm olan Allah'ın katından indirilmiş bir kitap olduğunu belirten açıklamayla başlayan sûrede,
- Mü'min sûresinde olduğu gibi büyük ölçüde iman konuları işlenmiş ve bu bakımdan Mekke putperestlerinin durumu;
- Peygamber, Kur'an ve İslâm karşısındaki inkarcı, inatçı ve baskıcı tutumları,
- Özellikle Kur'an karşısındaki peşin hükümleri ve onun sesini boğma gayretleri,
- Nihayet bütün bu davranışlarıyla nasıl bir akıbeti hak ettikleri üzerinde durulmuş; yer yer geçmişteki bazı kavimlerin, kendi dinleri ve peygamberleri karşısındaki haksız tavırlarıyla bu yüzden başlarına gelen felâketlere dair uyarıcı mahiyette kısa bilgiler verilmiştir.
- Sûrenin özellikle 30-36. âyetlerinde Kur'an'ın, Allah'a iman temeline dayanan, daima dürüst olunmasını, insanlar arasında sıcak dostluğa, barış ve uzlaşmaya dayalı ilişkiler kurulmasını amaçlayan ahlâk öğretisi özetlenmiştir.

ŞÛRÂ SÛRESİ 62

Nüzul sırası:62

Musaf sırası:42

Ayet sayısı:53

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Şura: Danışma Suresi, 38. ayetinde mü'minlerin işlerini aralarında danışma ile gördükleri anlatıldığından bu adı almıştır. 53 ayettir.

Surenin Temel Konuları

Bu sûrenin hedefi, bütün hak peygamberlerin İslâm dinini tebliğ ettiklerini bildirmek ve bu dinin karşısına çıkanları uyarmaktır.

- Müminleri ise cennetle müjdelemektir.

-Sûre Kur'ân vahyine işaret ederek başladığı gibi, yine aynı konu hakkında tafsilat vererek sona ermektedir.

- Sûreye hâkim olan ana fikir, Hz. Muhammed'e (s.a.) bildirilenlerin Allah tarafından vahyedilmekte olduğu,

-Önceki peygamberlere bildirilenlerle ona vahyedilenlerin aynı kaynaktan geldiği,

- Bu sebeple aralarında temel hükümler ve ilkeler açısından birlik bulunduğu.

-Yer yer Yüce Allah'ın yaratma gücüne ve evrende yürürlükte olan yasalarına değinilen sûrede Allah'a şirk koşanların âhirette karşılaşacakları kötü akıbetle ilişkin uyarılar yapılmakta, iman edip erdemli davranışlarda bulunanlara âhiretle ilgili müjdeler verilmekte,

-Tebliğ görevinin ağırlığı ve müşriklerin inkarcılıkta direnmeleri karşısında bunalan ve herkesin doğru yola girmesi için çırpınan Resûlullah'a -bu dünyada kendi gayret ve seçimlerine göre Allah Teâlâ'nın kimilerine hidayet nasip ederken kimilerini de sapkınlıklanıyla baş başa bırakacağı bildirilerek- teselli verilmekte,

-Bulunduğu doğru çizgiyi azimle sürdürmesi istenmekte,

-Allah'ın hoşnut olduğu müminlerin bireysel ve toplumsal davranış biçimlerinden bazılarına övgü üslûbu içinde işaret edilerek müslümanlar güzel ahlâk sahibi ve örnek insan olmaya özendirilmektedir.

-Sûre, vahyin insan için taşıdığı hayatî öneme yapılan bir vurgu ile sona ermektedir.

ZUHRUF SÛRESİ 63

Nüzul sırası:63

Mushaf sırası:43

Ayet sayısı:89

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Zuhurf: Gösteriş-Süsler Suresi, ismini 35. ayetinde Allah'ın verdiği ifade edilen altın-gümüş gibi süslerin sadece bu dünya hayatının malı olduğunun ifade edilmesinden almıştır. "Altın ve mücevher" anlamına gelmektedir. 89 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hedefi tevhid, risalet ve ölümden sonra dirilip hesap verme gerçeklerini hatırlatmaktır.
- Cahiliye devrindeki garip inanç ve uygulamaları da (meselâ kız evlat istememe, meleklerin Allah'ın kızları olduklarını iddia etme gibi) reddeder.
- Cahiliye arapları başta olarak şirkte düşen insanları şirkten vazgeçirmek için Hz. İbrâhim'in dininin gerçek yüzünü ortaya koyar.
- Sonra Hz. Mûsâ'nın tebliğ ve hizmetine geçilir.
- Sûre inananların ve kâfirlerin âhiretteki âkıbetlerini anlatarak sona erer.
- Asıl konu Kur'ân-ı Kerîm'in mucize olma niteliğinden yola çıkarak Hz. Peygamber'in gerçek peygamber, tebliğ ettiği dinin de hak din olduğunu kanıtlamaktır.
- Bu ana konu çevresinde münasebet düştükçe şirkin çelişkilerle dolu bir inanç biçimi olduğuna,
- Daha önce gelip geçmiş milletlerin hak din karşısındaki tavırlarına göre aldıkları sonuca, dünya ve âhiret nimetlerinin mukayesesine,
- Ebedî olanın geçici olana tercih edilmesi gereğine işaret edilmiş, dikkat çekilmiştir.

DUHÂN SÛRESİ 64

Nüzul sırası:64

Mushaf sırası:44

Ayet sayısı:59

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Duhan: Duman Suresi, ismini 10. ayetinde geçen duhan kelimesinden almıştır. 59 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Baş tarafında, müşriklerin başına gelecek bazı felaketlerden bahsedilir.
- Daha sonra da Hz. Mûsâ (a.s.)'ın Firavun'a hak dini tebliğ etmesi, neticede Firavun'un boğulup onun ülkesinin bir kısmına İsrailoğullarının vâris olması,

- Dünya hayatının gayesiz olmayıp, hayatın âhiretteki büyük hüküm gününe doğru ilerlediği,
 - Müminler ile kâfirlerin âkıbetleri bildirilir.
 - Aynı harflerle başlayan sûrelerin konuları arasında da önemli ölçüde bir ortaklığın bulunduğu dikkat çekmektedir. Hâ-mîm harfleriyle başlayan Duhân sûresi de bundan önceki Hâmîmler gibi, ana konu olarak Kur'an'ın gerçek Allah kelamı olduğuna ve insanlar için önemine dikkat çekmektedir. Bu münasebetle şu konulara da yer verilmiştir:
1. Kur'an'ın nazil olduğu gecenin önemi ve değeri.
 2. Kur'an'ı gönderen Allah'ın birliği ve büyüklüğü.
 3. Firavun ve kavmi ile Tübba' gibi geçmiş kavimlerin peygamberlere karşı takındıkları tavır ve peygamberlerin tevhid mücadelesi.
 4. Peygamberlere inanmayanları dünyada ve âhirette bekleyen akıbet, kıyamet, yeniden dirilme, cennet ve cehennem.

CÂSİYE SÛRESİ 65

Nüzul sırası:65

Mushaf sırası:45

Ayet sayısı:37

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Casiye: Diz Çöküş Suresi, ismini 28. ayetinde geçen casiye kelimesinden alır. “Diz üstü çökmek” manasına gelir. 37 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin birinci kısmı, Allah'ı bir tanımaya dâvet eder ve âhiret hayatını zihinlere yerleştirmeyi hedefler.
 - İkinci kısım, vahyin gerçekliğini ispata yöneliktir.
 - Son kısım ise, kâfirlerin bozguna uğrayıp, âkibetin müminlere ait olduğunu vurgular.
 - Kur'an'ın Allah katından geldiği.
2. Evrendeki varlıkların ve işleyiş kurallarının Allah'ın varlık, birlik, kudret ve hikmetine delil olduğu.
 3. Evrendeki birçok nimetin Allah tarafından insanların istifadesine sunulmuş olduğu.
 4. Kur'an'ı dinlememenin, onun talimatına uymamanın acı sonuçları.

5. İnanmayanların cezalandırılmasının Allah'a bırakılması.
6. İsrailoğulları örneğinden hareketle Allah'ın nimetlerle ve din kurallarıyla kullarını denediği, imtihanı kaybedenlerin dünya ve âhirette zarara uğrayacakları.
7. İnananlar ile inanmayanların Allah nezdinde aynı değerde olmadıkları,
8. Öldükten sonra dirilmeyi inkâr edenleri yeniden düşünmeye sevkeden deliller.
9. Bunca nimetin ve kemalin sahibi olan Allah'a hamdü sena.

AHKÂF SÛRESİ 66

Nüzul sırası:66

Mushaf sırası:46

Ayet sayısı:35

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Ahkaf: “Kum tepeleri” anlamına gelir. Hz. Hud(a.s.)’un kavminin yaşadığı bölgenin adıdır aynı zamanda. Adını 21. ayetten almaktadır. 35 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre Mekkeli ilk muhataplar başta olarak, hak dine karşı çıkanların, Âd halkı gibi imha edileceklerini belirtip onları uyarmakta,
- Hz. Muhammed (a.s.)’ın risaletini kabul etmeleri gerektiğini belirtmektedir.
- Sûrenin sonunda Kur’ân’ı dinleyip doğru yola giren bazı cinlerin kendi kavimlerini uyarmaya gittikleri bildirilerek, inatçı insan kâfirlerine ders verilmektedir.
- Hâ-mîm ile başlayan diğer sûreler gibi bunun da başında Kur’ân-ı Kerîm’e dikkat çekilmekte: bu kitabı, sonsuz güç ve hikmet sahibi Allah’ın vahyettiği kesin ve açık bir ifadeyle açıklanmaktadır.
- Araya diğer konular girmekle beraber sûre boyunca bu temanın işlenmesine devam edilmekte,
- Daha önce de ilâhî kitapların geldiği, bunları tebliğ eden peygamberlere karşı, son peygambere yapılan şeylerin yapıldığı bildirilmekte,
- Çeşitli kanıtlar ortaya konarak Kur'an'ın Allah kelâmı olduğu ispat edilmektedir. Sûrenin bu ana konusu dışında şu hususlara da temas edilmektedir:

1. Tek yaratanın Allah olduğu ve O'nun her şeyi bir hikmetle yarattığı.
2. İman etmeyi kolaylaştıran deliller, akıl yürütme şekilleri.

3. İman ve istikametın meyvesi.

4. İnsanın ameli yani yapıp ettikleri, eserleri ile derecesi arasındaki paralellik.

5. Aile fertlerinin karşılıklı hak ve ödevleri.

6. Âd kavmi ile peygamberleri arasında geçenlerin ibret için hatırlatılması,

7. Cinlerin Kur'an'ı dinlemeleri ve imana davet edilmeleri.

8. Başta yaratan ve insana can veren Allah'ın, ölenleri diriltmeye de kadir olduğunun, diriltmeyi takip eden zamanda inkarcıların başlarına geleceklerin hatırlatılması.

ZÂRİYÂT SÛRESİ 67

Nüzul sırası:67

Mushaf sırası:51

Ayet sayısı:60

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Zariyat: Tozutup Savuranlar Suresi, 1. ayetinde geçen zariyat kelimesinden almıştır ismini. “Rüzgarlar” manasına gelmektedir. 60 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûre evrende meydana gelen bazı muazzam işlere veya onlara vekil tayin edilen meleklerle dikkat çekip, yemin ederek başlar.
- Kur'ân'ın ilk muhatapları olan Mekkelilerden birçoğunun dini yalanladıklarını,
- Onların dünya ve âhiretteki âkıbetlerini, diğer taraftan müminlerin istikbalini, daha sonra Allah'ın kudret, hikmet ve birliğine dair bazı delilleri, bazı resullerin kısa kıssalarını ele alır, cin ve insanın yaratılışının esas maksadının kulluk olduğunu bildirerek sona erer.

GÂŞİYE SÛRESİ 68

Nüzul sırası:68

Mushaf sırası:88

Ayet sayısı:26

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Ğaşıye: Kaplayıp, bürüyen, Kuşatan Suresi, her şeyi örtüp kuşatacak olan kıyamet haberiyle başladığından bu adı almıştır. “Her tarafı kuşatan salgın” manasına gelmektedir ki kastedilen kıyamettir. Adını ilk ayetten almıştır. 26 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kıyamet günü kâfirlerin karşılaşacakları meşakkatlerle müminlerin tadacakları mutluluktan sonra Allah'ın kâinatta tezahür eden üstün kudret ve hikmetinin bazı delilleri üzerinde tefekküre dâvet eder.

Sûrede cehennemliklerle cennetliklerin ahiretteki durumları tasvir edilmekte, Allah'ın varlığına dair deliller sıralanmakta, tebliğ yöntemi öğretilmektedir.

KEHF SÛRESİ 69

Nüzul sırası:69

Mushaf sırası:18

Ayet sayısı:110

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Kehf: Mağara Suresi, 9-27. ayetlerinde putperest kavimlerinden kaçıp mağaraya gizlenen bir grup gencin hikayesi anlatıldığından dolayı bu ismi almıştır. “Mağara” anlamına gelmektedir. 110 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûre Ashab-ı kehf, Hz. Mûsâ (a.s.) ile Hz. Hızır (a.s.), Hz. Zülkarneyn (a.s.) kıssalarını nisbeten tafsilatlı olarak anlatır.

-Ayrıca Hz. Âdem ile İblis kıssası ile bazı meseller yer alır.

-Sûre esas itibariyle imanı temellendirerek, iman edenleri gayret ve himmete getirip, kendilerini bekleyen zafer ve mükâfatı haber vermekte, kâfirleri ise kendilerini bekleyen fecî âkıbeti bildirmek suretiyle tehdit etmektedir.

- Yüce Allah'a hamd ile başlayan Kehf sûresinin başlangıcında Allah'ın kutsiyeti ve kemal sıfatlarıyla Kur'an'ın üstünlüğü, müminlere verilecek mükâfatın müjdesi ve Allah'a çocuk yakıştıranların uyarılması konuları yer alır;

-Kâfirlerin inatçı tutumları karşısında üzülen Hz.Peygamber'in durumuna da işaret edilir (1-8).

-Bundan sonraki âyetlerin büyük bir kısmının konularını şu üç ibretli kıssa oluşturur: 1. Ashâb-ı Kehf kıssası (9-26). Bu kıssada inançları uğruna canlarını ortaya koyarak yurtlarından çıkıp dağdaki bir mağaraya sığınan gençlerin durumu anlatılır.

-2. Hz. Mûsâ ile Hızır'ın (a.s.) kıssası (60-82). Bu kıssada Hızır'ın (a.s.) Hz. Musa'ya bildirdiği gayb haberleri anlatılır.

-3. Zülkarneyn kıssası (83-98). Bu kıssada takva ve adalet sahibi bir hükümdar olan Zülkarneyn'in batıya ve doğuya yaptığı seferlerle Ye'cûc ve Me'cûc'ün yeryüzüne yayılmasını önlemek için yaptığı set anlatılmaktadır.

-Bunların yanında sûrede üç de temsili anlatım yer almıştır. Bunlardan ilki kibirli ve isyankâr bir zengin ile alçak gönüllü ve itaatkâr bir fakir hakkında (32-44); ikincisi dünya hayatının geçiciliği ve âhiret hayatının önemi hakkında (45-49); üçüncüsü ise Âdem'e secde etmediği için Allah'ın rahmetinden kovulmuş olan İblîs olayında tasvir edilen kibir ve gurur hakkındadır (50-53).

-Öte yandan bu kıssaların aralarında bazı âyetlerde Hz. Peygamber'e dünya kaygısına düşmeden risâlet görevini yerine getirmesi ve Allah'ı zikirden gafil olanlardan uzak durması emredilmiş (27-31), önceki âyetlerde anlatılan misallerdeki amaca dikkat çekilerek bazı uyarılarda bulunulmuştur (54-59).

-Sonunda da Allah'ın birliği ve müminlere âhirette verilecek mükâfat hatırlatılarak sûre tamamlanmaktadır (99-110).

NAHL SÛRESİ 70

Nüzul sırası:70

Mushaf sırası:16

Ayet sayısı:128

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Nahl: Balarısı Suresi, 68-69. âyetlerinde Allah'ın balarısına, dağlardan, ağaçlardan ve çardaklardan evler edinmesi emrinden dolayı bu adı almıştır. 128 ayettir.

Surenin Temel Konuları

Allah Teâlanın yaratıcılığı ve ilhamı,

- Bal arısının bal yapmasında açıkça meydanda olduğundan Allah Teâla bu ilhama dikkatimizi çekmektedir.

-Hz. Peygamberin risaletine, imanın ve küfrün neticelerine değinilip sonra Allah'ın birliğine dair delillere geçilir.

- Küfür ve nankörlüğün, şükürsüzlüğün neticeleri bildirilir.

-Sonra esas gaye olan, insanları hak dine münasip usul ile çağırma üzerinde durularak sûre sona erdirilir.

- Sûrede ulûhiyet, vahiy, öldükten sonra dirilme ve Allah'ın huzurunda hesap verme gibi dinin temel konuları ele alınmakta;

-Ardından göklerde ve yerde Allah'ın mutlak kudretinin delilleri gösterilmekte,

-Daha sonra O'nun nimetlerini görüp takdir etmemenin, şükretmemenin sonuçları hatırlatılarak bu hususta İnsanlar uyarılmakta; adalet, ihsan, sözünde durma, yemin, haram ve helâller, tövbe gibi dinî-ahlâkî konular üzerinde durulmakta;

- Ayrıca Hz. Peygamber'e Allah yoluna davetin yöntemi hatırlatılarak adaletli, sabırlı olması istenmektedir.

NÛH SÛRESİ 71

Nüzul sırası:71

Mushaf sırası:71

Ayet sayısı:28

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Nuh: Hz. Nuh Suresi, Hz. Nuh'un elçi olarak gönderilişi ve mücadelesi anlatıldığından bu adı almıştır. 28 ayettir.

Surenin Temel Konuları

-Hz. Nûh'un, halkını irşad etmesi, fakat onlardan çoğunun yüz çevirmesi neticesinde onların helâki, müminlerin felahı için yaptığı dua nakledilir.

- Mekkî sûrelerin özelliklerini taşıyan Nûh sûresinde iman esaslarıyla birlikte Hz. Nuh'un peygamberliği, dini tebliği, inkarcılara karşı verdiği mücadele ve tufan konuları ele alınmakta, Nuh'un kendisi ve müminler için yapmış olduğu dua ile sûre sona ermektedir.

İBRÂHİM SÛRESİ 72

Nüzul sırası:72

Mushaf sırası:14

Ayet sayısı:52

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

İbrahim: İbrahim Peygamber Suresi, 35-41. ayetlerinde Hz. İbrahim'in yaptığı dua anıldığından bu adı almıştır. 52 ayettir.

Surenin Temel Konuları

-Sûre, Kur'ân-ı Kerimin gerçekliğine dair bir girişten sonra Hz. Mûsâ (a.s.)'ın tebliğine yer verir.

-Daha sonra Hûd, Âd, Semûd halklarını, genel olarak inkârcıların tutumlarını ve onlara verilen dünyevî ve uhrevî cezaları bildirir.

-Âhirette Şeytan'ın kâfirlere karşı yapacağı hitabeyi nakleder.

-Sonra Hz. İbrâhim (a.s.)'ın Mekke'de geçen kıssasına genişçe yer verir.

-Başlangıçta olduğu gibi Kur'ân'ın, Allah'ın insanlara yönelttiği bir bildiri olduğu hatırlatılarak, sûre sona erer.

- Sûre Allah'ın varlığı ve birliği, vahiy, peygamberler, öldükten sonra dirilme ve sorgulanma gibi temel inanç konularını ara hatlarıyla içermektedir.

- Bu çerçevede getirilen deliller, insanların aydınlatılması için indirilmiş olan vahiy, insanları Allah yolundan alıkoyanların kınanması, peygamberlerin görevleri, Hz. Musa'nın peygamberliği ve kıssasından bazı kesitler, peygamberlere karşı olumsuz tavır takınanların başlarına gelen sıkıntılar, Allah'a güvenme ve itaat etmenin önemi, âhiret halleri, inkarcıların dünyadaki amellerinin değeri, âhirette şeytanın suçlulara karşı tavrı, orada müminlere verilen mükâfat, inkarcılara verilen ceza, bazı tabiat olayları, Hz. İbrahim'in duası, son olarak - Kur'an'ın insanlığa gönderilmiş bir mesaj oluşu gibi konulara da temas edilmiştir.

- Peygamberler, kendilerine dinlerini apaçık anlatabilsinler, onlardan Allah'ın kanunlarını kolaylıkla ve çabucak öğrenip, başkalarına nakledebilsinler diye Allah'ın her peygamberi, milletine kendi dilleriyle göndermesi, O'nun bir ihsanı olup, hidayet yolunu kolaylaştırmasından başka bir şey değildir.

Bütün peygamberlerin, milletlerinin diliyle gönderilmesi, dillerin, peygamberlerin gönderilmesinden daha önce meydana gelmelerini zorunlu kılmaktadır. Bu da göstermektedir ki diller, Râzî'nin bildirdiği gibi dindeki naslar olmayıp, ıstılahlarla meydana gelmişlerdir.

- Peygamberlerin gönderilmesindeki maksat, tektir. Onların görevi, insanları inkâr ve sapıklık karanlıklarından, iman ve hidayet aydınlığına çıkarmak için gayret göstermektir.

2- İnsanların, başlarına gelen büyük ve önemli olaylardan ders ve öğüt alıp, Allah'ın ihsan ettiği nimetleri hatırlamaları gerekir.

- Ayetten anlaşılmaktadır ki kâfirlerle müminler arasında belirli farklar vardır. Kâfirler şu üç sebepten dolayı helak olacakları yere, yani cehenneme girmeyi hak etmişlerdir:

1- Allah'ın onlara verdiği nimetlere şükredecekleri yerde nankörlük edip inkâr etmişler,

2- Allah'a ortaklar -ki bunlar taptıkları putlardır- koşmuşlar,

3- İnsanları Allah'ın mutedil olan dininden saptırmışlardır. Bunun manası şudur: Yaptıkları bu iş neticesinde insanları saptırıp kendileri de sapmışlar ve dönüş yerleri cehennem azabı olmuştur.

Müminler için ise farz olan beş vakit namazı kılmaları, farz olan zekâtı, nafile sadakaları vererek üstelik de farz olanı açıktan, nafileleri gizleyerek edâ edip Allah yolunda infâkta bulunmaları sebebiyle cennet vardır. Allah Tealâ şöyle buyurmuştur: "Sadakaları açıkça verirsiniz o ne güzel! Eğer onları fakirlere gizlice verirsiniz sizin için daha iyidir. Allah onları kötülüklerinizden bir kısmına karşı tutar. Allah, yaptıklarınızdan haberdârdır." (Bakara, 2/271).

Yine ayet göstermektedir ki kıyamet gününde fidye ve dostluk hiçbir işe yaramaz ve asıl Allah'a itaat şu üç şekilde olur:

- 1- Allah Tealâ'ya iman etmek,
- 2- Nefsi namazda ma'bûda hizmet ile meşgul etmek,
- 3- Malı, Allah Tealâ'ya itaat yolunda sarfedip harcamak. Bu, insanın bu infâkmın sevabını, alış-veriş ve dostluğun olmadığı, ancak Allah Tealâ'ya ibadette ve Allah Tealâ sevgisinde müşterek olan dostların dostluklarının bulunduğu günde karşısında bulması içindir. Allah Tealâ şöyle buyurmuştur:

"O gün Allah'a karşı gelmekten sakınanlar dışında, dost olanlar birbirine düşman olurlar." (Zuhruf, 43/67).

ENBİYÂ SÛRESİ 73

Nüzul sırası:73

Mushaf sırası:21

Ayet sayısı:112

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Enbiya: Peygamberler Suresi, ağırlıklı olarak peygamberlerden söz edildiğinden bu adı almıştır. 112 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Tâ hâ sûresinin sonlarında geçen dümdüz yolu, geniş tarzda anlatır.
- Mekke müşriklerinin akaide esaslarına yaptıkları itirazlara cevaplar verir.
- İnsanlara tarihin çeşitli dönemlerinde doğru yolu gösterip fazilet mücadelesi yapan nebîlerin (Mûsâ, Harun, İbrâhim, Lût, İshak, Yâkub, Nûh, Davud, Süleyman, İsmâil, İdris, Zülkifl,

Yunus, Zekeriyâ, Yahya ve İsmâ nebîlerin (aleyhimü's-selam), bilhassa Hz. İbrâhim (a.s.)'ın islam dînini tebliğlerini ve faziletlerini ayrıntılı olarak nakleder.

- Sonunda bu kıssaların gayesi olarak, İslâm'ın tek din olduğu bildirilip Hz.Peygamber (aleyhi's-selam) teselli edilerek sûre sona erdirilir.

- Sûrede Allah'ın birliğinin yanı sıra O'nun eş, ortak ve çocuk edinmekten münezzehe olduğu; vahiy, peygamberlik ve insanların vahiy karşısındaki tutumu,

- Kıyamet alâmetleri, kıyamet halleri, öldükten sonra dirilme ve hesap verme gibi İslâm'ın temel inançları ele alınmakta;

- İnsanlarda ve kâinatta Allah'ın kudretini gösteren delillere,

- Allah'ın büyüklüğüne kâinatın bütünlüğü ve düzeni ile Allah'ın birliği arasında bir irtibat bulunduğuna dikkat çekilmektedir.

-Bu arada hayat ve ölüm konularına yer verilmekte, hiçbir insanın ebedî olarak yaşayamayacağı hatırlatılarak insanların bu gerçek ışığında davranmaları istenmektedir.

-Peygamberleri yalanlayan önceki kavimlerin helak oldukları, sonrakilerin onların yurtlarını ve kalıntılarını gördükleri halde ibret almadıkları için cezaya çarptırıldıkları bildirilmekte; Hz.

-İbrahim'in putperest kavmiyle olan mücadelesine,

-Bazı peygamberlerin kıssalarından kesitlere yer verilmekte,

-Son olarak da Hz. Muhammed aleyhisselâmın âlemlere rahmet olarak gönderilmiş bir peygamber olduğu ifade edilmekte ve davetinin esasları açıklanmaktadır.

MÜ'MİNÛN SÛRESİ 74

Nüzul sırası:74

Mushaf sırası:23

Ayet sayısı:118

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Müminun: “İman edenler(mü'minler)” manasına gelmektedir. İnananların başarıya ulaşacaklarından bahsedildiğinden bu adı almıştır. 118 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Felahın, hangi şartlara ve vasıflara bağlı olduğunu bildirir.

-Daha sonraki uzun bölümde (23-73. âyetler) bu şartları haiz olan nebîlerin fazilet mücadeleleri örnek verilir.

-Sonra âhiret hayatına geçilir. Öldükten sonra dirilmeyi akıllarına sığdıramayan kâfirlere Allah'ın muazzam kudretinin delilleri zikredilir.Müteakiben iman ve inkâr ehlinin âhiretteki âkıbetleri bildirilir.

- Mü'minin sûresinin öncelikli konusu inananların üstün nitelikleridir.

- Daha sonra her bir insanın anne karnındaki oluşum süreci, Hz. Nûh ve adı verilmeyen bir peygamber ile Mûsâ ve Hârûn hakkında ibretli bilgiler, tebliğlerinin ortak noktaları, peygamberlerin yolundan giden ümmetlerin ve onların yolundan sapan inkarcıların başlıca özellikleri, Mekke putperestlerinin, sorulduğunda Allah'ın yaratıcı gücünü kabul etmelerine rağmen O'na ortak koşmaları ve âhîrete inanmamaları, bunların âhiretteki acıklı durumları, pişmanlıkları ve karşılık bulmayacak dilekleri hakkında açıklamalar yapılmaktadır.

-Sûre, "Rabbim! Beni bağışla, bana merhamet et; sen merhametli olanların en üstünüsün!" mealindeki dua cümlesiyle son bulur.

SECDE SÛRESİ 75

Nüzul sırası:75

Mushaf sırası:32

Ayet sayısı:30

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Secde: Secde Suresi, ismini 15. ayette geçen secde kelimesinden almıştır. Secde etmek: “başı eğmek veya alnı yere koymak” anlamına gelir. 30 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin gayesi, iki bölüm halinde yer almıştır. Birincisi:Kur’ân’ın, Allah’ın sözü olup, onu kabul edenlerin ve etmeyenlerin âkıbetlerini bildirmek.

-İkincisi:Hz. Mûsa (a.s.)’a da böyle bir hak kitap verilerek İsrailoğullarının doğru yola ve zafere ulaştırılması.

- Sûre, âhirette gerçekleşecek bazı durumlar bildirip, müminleri müjdeleyerek sona erer.

- Tilavet secdesi âyetlerindendir.

- Peygamberlere ve onların getirdiklerine iman konusuyla başlanmıştır.

- Başta olduğu gibi sonda da ilâhî kudretin delilleri üzerinde düşünme çağrısına temel teşkil eden örnekler verilmiştir.

- Öldükten sonra dirilmenin gerçek olduğuna dikkat çekilen sûrede hakiki müminlerin özellikleri ve kavuşacakları nimetlerle inkarcılıkta ısrar edenlerin karşılaşacakları cezalar üzerinde durulmuştur.

TÛR SÛRESİ 76

Nüzul sırası:76

Mushaf sırası:52

Ayet sayısı:49

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tur: Tur Dağı Suresi. 1. Ayette geçen ve Hz Musa(a.s) üzerinde iken kendisine vahyin (Tevrat) geldiği dağın adıdır. 49 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre Hz. Mûsâ (a.s.)'ın ilahî tecellilere mazhar olduğu dağa işaretle başlar ve Kur'ân'ın da Nur dağındaki vahiyle başladığına imâ edilir.

-Bu sûre, müşriklerin vahiy gerçeği karşısında nasıl suskunlaşıp bocaladıklarını, çelişkili değerlendirme ve ithamlarla gülünç duruma düştiklerini pek etkili bir tarzda ortaya koyar.

-Sûre kıyameti müteakip kâfirlerin cezasından, daha geniş olarak müminlerin cennet hayatından bahseder.

-Daha sonra, hakka karşı çıkanların hüsrana uğrayacaklarını vurgular.

-Yemin ifadeleriyle hesap gününün kaçınılmaz bir gerçek olduğuna vurgu yapılarak başlayan sûrede,

- İnkarcıların âhiret hayatıyla yüz yüze gelince karşılaşacakları durum,

- Ardından cennete lâayık görülecek takva ehlinin mükâfatları tasvir edilmekte;

- Resûl-i Ekrem'in gerçek peygamber olduğunu kanıtlayan delillere yer verilerek (Kur'an'ın benzerini kendilerinin de ortaya koyabilecekleri iddiasında bulunanlara bu hususta meydan okunmak ve onlara çarpıcı sorular yöneltmek suretiyle) Resûlullah'a karşı ileri sürülen asılsız iddialar çürütülmektedir.

MÛLK SÛRESİ 77

Nüzul sırası:77

Mushaf sırası:67

Ayet sayısı:30

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mülk: Egemenlik, hükümrânlık Suresi, adını 1. ayetinde yer alan mülk kelimesinden almıştır. “Sahip olunan şeyler” anlamına gelmektedir. Tebareke suresi de denilmektedir. 30 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Allah’ın dünyayı bütün imkânları ile insanlara âmade kıldığını, insanlara gözler, kulaklar, gönüller verdiğini, daha nice hikmetli eserlerinin O’nun tek Yaratıcı, tek Mâbud olduğunu ortaya koyduğunu bildirip

-Ahirette O’na hesap verileceğine inanmayanların kendilerini mâruz bıraktıkları tehlike bildirilir.

-Allah ve buyruklarını tanıyanların felaha ereceği bildirildikten sonra, ikinci kısımda kâfir ve nankörlerin kötü âkıbetleri anlatılır.

-Bu sûrenin fazileti hakkında Hz. Peygamber (a.s.m) şöyle buyurmuştur: “Kur’ân’dan 30 âyet, bir sûre, bir adama şefaattir, nihayet o affedildi. Bu sûre, Tebareke sûresidir”.(Tirmizi)

- Sûre genel olarak Allah Teâlâ’nın varlığı ve birliğini, azametini, evrendeki hükümrânlığını, tek tanrı ve tek yaratıcı olduğunu, hayatın ve ölümün var ediliş amacını ve öldükten sonra dirilmeyi konu edinmektedir.

- Sûrede ayrıca insanlığın ilâhî vahyin uyarıcılığına muhtaç olduğuna işaret edilmekte,

-Bunu kabul etmeyenlerin karşılaşacakları kötü sonuçla ilgili uyarılar yapılmaktadır.

HÂKKA SÛRESİ 78

Nüzul sırası:78

Mushaf sırası:69

Ayet sayısı:52

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Hakka: “Hak ve hakikat” manasına gelmektedir. “kıyamet” manası da verilmektedir. Adını 1. Ayetten almaktadır. 52 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin birinci kısmında daha önce yaşamış ümmetlerden peygamberleri yalancı sayanların âkıbetleri,

- İkinci kısımda ise Kur'ân'ın Allah'ın sözü olup Hz. Peygamberin müşriklerin iddialarından berî olduğu ispatlanır.

- Sûrenin ana konusu vahiy yani Kur'an'ın ilâhî kelâm oluşu ve peygamberliktir.

-Ayrıca kıyamet halleri; yeryüzünde fesat çıkaran ve peygamberleri yalancılıkla itham eden Âd, Semûd, Lût kavmi, Firavun, Nûh kavmi vb. eski kavimlerden,

-Bunların başına gelen musibetlerden söz etmekte,

-Ahirette mutlu ve bedbaht oladak kimselerin durumlarını açıklamaktadır.

MEÂRİC SÛRESİ 79

Nüzul sırası:78

Mushaf sırası:70

Ayet sayısı:44

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mearic: Yükseliş Yolları Suresi, ismini 3. ayetinde yer alan Allah'ın yükselme dereceleri-yollarının sahibi olduğu anlamına gelen mearic kelimesinden almıştır. “Yükselme dereceleri” manasına gelmektedir. 44 ayettir.

Surenin Temel Konuları

-Sûre Mekke kâfirlerinin âhireti inkârları ve Hz. Peygamberi yalancı saymalarını reddetmeyi esas konu edinmiştir.

- Meâric sûresinde kıyamet halleri, öldükten sonra dirilme, hesap gününün sıkıntıları, cehennem azabı, âhîret hayatı ve peygamberlik gibi İslâm'ın inanç esasları ele alınmaktadır.

-Sûrede cömertlik ve cimrilik konularından bahsedilir; müminlerin güzel vasıfları, iyi işleri ve üstün ahlâkı anlatılır;

-İnkarcıların Hz.Peygamber'e karşı tutumları değerlendirilir.

NEBE' SÛRESİ 80

Nüzul sırası:79

Mushaf sırası:78

Ayet sayısı:40

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Nebe: Haber Suresi, sure kıyamet günü haberiyle başladığından bu adı almıştır. Adını 2. ayetten almaktadır. 40 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- “Mühim haber” anlamına gelmektedir.
- Bundan maksat, ölümden sonra diriliş ve âhiret hayatıdır.
- Sûrede önce, kâfirlerin bu gerçeği inkâr ettikleri bildirilir.
- Arkasından Yüce Allah’ın yaratıcı kudretinin kâinattaki muazzam icraatından misaller verilerek O’nun üstün kudreti ispatlanır.
- Daha sonra bu işleri yapanın âhiret hayatını da getirmeye gücünün yettiği buna iman edenlerin mükâfatları, inkâr edenlerin ise çekecekleri ceza bildirilir.
- Sûrede ağırlıklı olarak kıyamet, öldükten sonra dirilme, hesap, ceza ve mükâfat konuları ele alınmış,
- Allah'ın varlık ve kudretini gösteren deliller ile melekler konusuna da yer verilmiştir.

NÂZİÂT SÛRESİ 81

Nüzul sırası:80

Mushaf sırası:79

Ayet sayısı:46

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Naziat: (Ruhları) Söküp Çıkaranlar Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan naziat kelimesinden almıştır. 46 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Âhiret hayatını inkâr edenleri uyarırken, inkârcı Firavun’u dünyadaki muazzam saltanatının kurtaramadığı hatırlatılır.
- Daha sonra yüce Allah’ın kâinattaki bir kısım önemli icraatı gözler önüne serilerek Onun üstün kudretiyle ölüleri dirilteceği vurgulanır.
- Sûrede ağırlıklı olarak kıyamet halleri, hesap, ceza ve mükâfat konuları, Allah'ın birliği, peygamberlik ve öldükten sonra dirilme gibi inanç esasları ele alınmış;
- Bu arada Hz. Mûsâ ve Firavun kıssasından bir kesite yer verilmiştir.

İNFİTÂR SÛRESİ 82

Nüzul sırası:81

Mushaf sırası:82

Ayet sayısı:19

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

İnfitar: “Yarılmak, çatlamak” anlamındadır. Bu surede de kıyamet vaktinden bahsederken birinci ayette “Gökyüzü yarıldığında” denilmekte ve sure adını ilk ayetten almaktadır. 19 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Ahirette dünyadaki işlerin karşılığının görüleceğini kesin bir tarzda bildirmektir.
- Sûrede kıyamet koparken evrende meydana gelecek olan değişim ve bazı dehşet verici olaylar,
- Öldükten sonra dirilme, mahşerde hesap verme ve itaatkâr kulların varacakları cennetle isyankâr kulların gideceği cehennem gibi konular yer almaktadır.

İNŞİKÂK SÛRESİ 83

Nüzul sırası:82

Mushaf sırası:84

Ayet sayısı:25

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

-İnşikak: “Çatlamak, yarılmak, ikiye ayrılmak” manasına gelmektedir. Adını ilk ayetten almaktadır. 25 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Allah’ın üstün kudretini hatırlatıp insanları uyarmak,
- Kâinatı yoktan yaratan kudretin haşri gerçekleştirmesinin pek kolay olduğunu vurgulamaktır.
- Sûrede kıyametin kopması, onun ardından gerçekleşecek olan uhrevî hesap ve sonuçları ve özellikle inkarcıların kendilerini âhiretteki kötü sona sürükleyen suçları üzerinde durulmuştur.

RÛM SÛRESİ 84

Nüzul sırası:83

Mushaf sırası:30

Ayet sayısı:60

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Rum: Romalılar-Bizans Suresi, ismini 1. ayetinde Persler-İranlılar ile yapılan savaşta yenilgiye uğrayan Bizans'ın yakında galip geleceğinin ifade edilmesinden almıştır. 60 ayettir. 615 yılında nâzil olduğu anlaşıyor.

Surenin Temel Konuları

- Burada Rumların mağlup edilip daha sonra zafer kazanacaklarını bildirdikten sonra,
- Ahiret hayatının zarurî ve mâkul olduğuna dair deliller getirilir.
- Daha sonra şirk iptal, tevhid tesis edilir.
- Ölmüş, kurumuş arzı diriltten Allah'ın, dilediği takdirde dalâletteki insanlığı da kurtarıp diriltebileceğine işaret edilir.
- Sûrenin son kısmında, hakkı kabul etmemekte ısrar eden kâfirler körlere benzetilir.
- Sonunda kaybedenlerin onlar olacağı, Hz. Peygamber (a.s.)'ın ve müminlerin sabır ve sebat göstermeleri neticesinde muzaffer olacakları müjdelenir.
- Böylece sûrenin başlangıcı ile sonu güzel bir uyum ortaya koyar.
- Sûreye, Ehl-i kitap olan Bizanslıların ateşperest olan İranlılara -daha önce mağlup olmuşken bir süre sonra- galip gelecekleri ve müslümanların sevinecekleri bildirilerek başlanmakta; geçmişteki inkarcı toplumların durumlarından ibret alınması öğütlenmekte;
- Yüce Allah'ın varlığı, birliği, eşsiz kudreti ve evrendeki mutlak egemenliğinin kanıtları, insan fitratının önemi ve insanların yapıp ettikleri yüzünden ortaya çıkan olumsuzluklar üzerinde durulmakta;
- Kıyamet günü inkarcıların karşılaşacakları bazı hallere değinilip Hz. Peygamber'in şahsında bütün müminlerden,
- Tevhid inancına bağlı kalarak, âhiret hayatına hazırlığı ihmal etmeden, darlıkta da bollukta da Allah'a olan saygı ve itaatlerini devanı ettirmeleri ve inançsızların tutumlarından etkilenmemeleri istenmektedir.

ANKEBÛT SÛRESİ 85

Nüzul sırası:84

Mushaf sırası:29

Ayet sayısı:69

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Ankebut: (Dişi) Örümcek Suresi, 41. ayetinde kâfirlerin işleri örümcek ağına benzetildiğinden bu adı almıştır. 69 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Ankebût sûresinin ana konusu doğru inanca sahip olmak ve bu minval üzere yaşamaktır.
- Sûre insanoğlunun başı boş yaratılmadığını, Allah karşısında sorumlu olduğunu, dolayısıyla bir imtihan hayatı yaşadığını bildiren âyetlerle başlar ve Allah'ın gerçek müminlerle münafıkları mutlaka birbirinden ayıracağını bildirir.
- Daha sonra Nûh, İbrahim, Lût ve Şuayb peygamberlerle Âd ve Semûd kavimlerinin yanı sıra Mûsâ ile ilgili kıssaların ibret alınması gereken yönleri özetlenir.
- Namazın mahiyeti ve ahlâkî yararları hatırlatılır.
- Mekke putperestlerinin Hz.Peygamber ve Kur'an'la ilgili kuşkuları ve itirazları cevaplandırılır;
- Onların iman konusunda içine düştükleri çelişkilere değinilir. Allah yolunda içtenlikle çaba gösterenlere Allah'ın destek ve yardımını müjdeleyen âyetle son bulur.
- Müşrikler kötü âkıbet ile tehdit edilmektedirler.
- Müminlere, baskıya dayanmaları, zor gelirse hicret etmeleri hatırlatılmaktadır.
- Tevhid ve âhiretin güçlü delilleri de sûrede serdedilmektedir.

MUTAFFİFİN SÛRESİ 86

Nüzul sırası:85

Mushaf sırası:83

Ayet sayısı:36

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mutaffifin: Ölçüde ve tartıda hile yapanlar, Kandıranlar Suresi, ölçü ve tartıda hile yapanların kınanmalarından dolayı bu adı almıştır. Adını 1. Ayetten almaktadır. 36 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- İşlerini dürüst yapmayan, ölçüsüne tartısına hile karıştıranların istikbaldeki kötü âkıbetlerini,
- Dürüst insanların ise önem ve kıymetlerini ve kendilerine verilecek mükâfatları bildirir.
- Sûrede ölçü ve tartıda dürüstlükten sapanlar eleştirildikten sonra

-Ahireti ve uhrevî sorumluluğu inkâr eden günahkârların âhirette göreceği cezalar ve iyilerin nail olacağı mükâfatlar özetlenmekte;

-Dünyada müminlerle alay eden inkarcıların âhirette asıl kendilerinin gülünç duruma düşecekleri anlatılmaktadır.

BAKARA SÛRESİ 87

Nüzul sırası:87

Mushaf sırası:2

Ayet sayısı:286

İndiği yer:Mekke

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Bakara: “Sığır, İnek” anlamına gelir. Adını 67-71. Ayetlerde Yahudilere kesilmesi emredilen sığırdan alır. Kur’an-ı Kerimin en uzun suresi olup 286 ayettir. Resulullah (s.a.v) Bakara suresi için “Kur’an-ın Çadırı” demiştir. Hacim itibariyle Kur’ân’ın 1/12’ sini teşkil eder. Kur’ân’ın, ayrıntılı bir özeti durumundadır. Bakara sûresi Medine döneminde hicretten hemen sonra nâzil olmaya başlamış ve takriben on yıla yayılan vahiy parçaları halinde devam etmiştir. Veda Haccında Mina’da nazil olan 281. ayeti dışında Medine’de inmiştir .

Surenin Temel Konuları

- Sûre bir mukaddime, dört ana maksat ve bir neticeden oluşur.

-Mukaddime: Kur’ân’ın şanını, görevini bildirir ve ondaki hidâyetin temiz kalp taşıyanlar nezdinde âşikâr olup kalbi hasta ve bozuk olanların ondan yüz çevireceklerini bildirir.

-Birinci maksat:Bütün insanları İslâma dâvet eder.

-İkinci maksat: Özellikle Ehl-i Kitabın yanlışlarını düzeltip Kur’ânı tasdik etmeye çağırır.

-Üçüncü maksat: Bu dinin ahkâmını ayrıntılı olarak bildirir.

-Dördüncü maksat: Bu hükümlerin yerine getirilmesini sağlayacak müeyyidelere ve teşvik edici hususlara yer verir.

-Netice: Mezkûr maksadları içeren dâveti kabul edenleri tanıtır; onların dünya ve âhiretteki âkıbetlerini açıklar.

- Kur’ân-ı Kerîm’in kendine mahsus tertip ve üslûbu içinde şu ana konulan ihtiva etmektedir:

-İslâm’ın getirdiği inanç, ibadet ve hayat düzeniyle ilgili temel bilgiler;

- Münafıklar, Allah’ın varlığını ve birliğini gösteren deliller, insanın yaratılışı, kabiliyetleri, imtihanı;

- İsrâiloğulları tarihinin önemli kesitleri, kâmil bir din olan İslâm'ın, daha önceki dinlerin evrensel kısmını ihtiva ettiği, buna karşılık onların -değişmesi, ıslah edilmesi, düzeltilmesi gereken- hükümlerini de ıslah ettiği;

-Hz.İbrahim kıssası, Kabe'nin yapılışı ve kible oluşu; yiyecekler, kısas, vasiyet, oruç, savaş, hac, nikâh, boşama, dulluk, yetimlik, şarap, kumar, faiz, akidlerin yazılması, din ve vicdan hürriyeti, Allah-kul ilişkisi, örnek dualar vb. hususlarla ilgili hükümler ve irşadlar.

-Bakara sûresi daha ziyade Fâtîha'nın, "doğru yolu bulanlarla ondan sapanlara işaret eden kısmının, örnekler ve tarihî vakıalarla açıklanması gibidir.

ENFAL SÛRESİ 88

Nüzul sırası:88

Mushaf sırası:8

Ayet sayısı:75

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Enfal: Ganimetler Suresi. Adını Savaş ganimetlerinin durumundan ve 1. Ayetten almaktadır. 75 ayettir. Medine döneminde hicrî 2. yılda vaki olan Bedir savaşından sonra nâzil olmuştur.

Surenin Temel Konuları

- Enfal sûresi Bedir gazvesinde meydana gelen olayları açıklayıp bu savaştan alınacak dersleri özetler.

- Böylece müslümanlara, iman, hicret, dayanışma, cihad, savaş, savaş hukuku, anlaşmalar, ganimet, sabır ve sebat, ciddiyet, disiplin, tevekkül gibi konular hakkında talimatlar verilir.

- Sûrenin asıl konusu Bedir örneğinden hareketle genel olarak savaşın amacı, barış, savaşta ele geçen esirler ve ganimet ile ilgili hükümlerdir. Kur'an'ın temel amacı insanlara iman, ibadet ve ahlâk değerlerini kazandırmak olduğu İçin sûrede yeri geldikçe bu doğrultuda şu konulara yer verilmiştir:

1. Gerçek bir müminde bulunması gereken nitelikler,
2. Hicret,
3. Allah'ın ihlâslı ve fedakâr kullarına müstesna yardımları,
4. Allah ve Resulü'ne itaatin gerekliliği ve sonuçları,
5. Takva ahlâkı ile hakkı bâtıldan ayırma bilinci arasındaki ilişki,
6. İnkârın dünya ve âhiret hayatında insana getirdikleri,

7. Allah'ın lütuf, nimet ve cezasının, kulların kendilerini değiştirme ve iyileştirme çabalarıyla bağlantısı,

8. Maddî ve manevî değerleri koruyabilmek ve meşru savunmayı gerçekleştirebilmek için gerekli bulunan stratejik donanım ve hazırlık,

9. Müminler arasındaki birlik ve dayanışma ilişkisinin (velayet) şartları ile boyutları.

ÂL-İ İMRÂN SŪRESİ 89

Nüzul sırası:89

Mushaf sırası:3

Ayet sayısı:200

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Ali İmran: “İmran’ın ailesi” anlamına gelmektedir. 34-37. Ayetlerde Adı geçen İmran, Hz. Meryem’in babasıdır. Ali-İmran suresi 200 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu srenin hâkim konusu bu ailenin temsil ettiği nübüvvet, Hz. İsâ (a.s.) ve Hıristiyanlıktır.
-Tevrat, İncil ve Kur’ân’ın aynı ilahî kaynaktan geldiği, bu kitapların müteşabih âyetler de ihtiva ettiği, fakat bunların din esaslarına zarar vermeyecek tarzda tefsir edilmesi gerektiği vurgulanır.

- Özellikle Hıristiyanlığın, bazı müteşabih, mecazî, kelimelerin yanlış tefsirine dayandığına ima edilir.

- Nübüvvetin esasının tevhid olduğu, bu esas üzere dinlerin şirk unsurlarından temizlenmesi gerektiği bildirilir.

- Ehl-i kitap diyaloğa ve hakka dâvet edilir.

-Daha sonra cihattan ve Uhud gazvesinden bahsedilerek bu vesile ile müminlere ebedî prensipler gösterilir.

-Hakkı tebliğin, onun muvaffak ve muzaffer olmasının vesileleri hatırlatılarak sre sona erer.

- Başlangıcında yüce Allah'ın "hay" ve "kayym" olduğu hatırlatılan ve Kur’ân-ı Kerîm'in önceki ilâhî kitapları onaylama özelliğinden söz edilen bu srede, vahye dayalı dinler arasındaki tekâmül ilişkisine İşaret edilmekte,

-Allah katında yegâne geçerli dinin İslâm olduğu vurgulanmakta,

-İslâm'ın inanç esasları (özellikle ulûhiyyet ve nübüvvet) ile (birr ve takva gibi) bazı temel ahlâk kavramları üzerinde durulmakta,

-Mekke'deki kutsal evden (Kabe) söz edilmekte, hac vecîbesine ve başka bazı ameli görevlere değinilmektedir.

- Sûrede özellikle, hristiyanların Hz. îsâ'yı tanrılaştırmaları, yahudilerin de ona iftira ve karalamalarda bulunmaları, bu suretle her iki din mensuplarının da onun hakkında aşırılıklara sapmaları karşısında İslâm ümmetinin gerçekten ayrılmayan ve orta yolu gösteren bir hakem görevi üstlenmiş olacağı ima edilmekte;

-Bakara sûresinde Ehl-i kitap'tan yahudilere ağırlık verildiği gibi burada da hristiyanlara ağırlık verilmekte, bu din mensupları ortak bir ilkeyi (Allah'tan başkasına kulluk etmeme ve hiçbir şeyi O'na ortak görmeme ilkesini) kabulden hareketle yürütülebilecek bir diyaloga davet edilmektedir.

- Diğer taraftan müslümanlara da yüce Allah'ın lütfettiği nimetler hatırlatılıp, düşmanların tuzaklarına düşmemeleri ve üstlendikleri misyonun bilincinde olmaları gerektiği hatırlatılmaktadır.

-Bu temalar işlenirken Hz. Meryem, Zekeriyyâ, Yahya, Hz.İsâ ve Hz.İbrahim'in hayatlarından ve İslâm tebliği açısından önemli bir dönüm noktası olan Uhud Savaşı'ndan kesitler verilmektedir.

-Bu arada Uhud Savaşı sırasında ve sonrasında müslümanların, münafıkların ve müşriklerin davranışları tahlil edilip değerlendirilmektedir.

Bu sûre ile önceki sûre (Bakara sûresi) arasındaki bağlantı konusu üzerinde duran müfessirler özellikle şu noktalara değinmişlerdir:

a) Her ikisinin başlangıcında "kitab"ın anılıp İnsanların "iman edenler ve etmeyenler" şeklindeki tasnifine yer verilmiş olması (birincisinde iman edenlere öncelik verildiği halde, ikincisinde -artık İslâm'a çağrının yayılmış olması sebebiyle- kalplerinde eğrilik bulunanlar önce zikredilmiştir).

b) Her ikisinin Ehl-i kitabın bazı inanç ve tutumlarını tartışmaya ağırlık vermesi (birincisinde yahudilere geniş yer verilir hristiyanlara kısaca değinildiği halde, ikincisinde -hristiyanlar gerek tarih sahnesindeki varlıkları gerekse İslâm mesajına muhatap olmaları itibariyle yahudilerden sonra geldiklerinden- hristiyanlara geniş yer ayrılmıştır).

c) Her ikisinin, önceki bir yaratma kanununa göre olmaksızın gerçekleşen İki olaya (Hz. Âdem ve İsa'nın yaratılışına) -sırasına uygun olarak- yer verip, bu açıdan ikincinin birinciye benzerliğini hatırlatması.

d) Her ikisinin -dikkatli bir karşılaştırma yapan kişinin öncelik-sonralık uygunluğunu farkedebileceği şekilde- aynı türden (meselâ savaş ahkâmı gibi) hükümlere yer vermiş olması.

e) Birincinin başlarken müttakilerin kurtuluşa ermiş olduklarını haber vermesine uygun olarak, ikincinin takvayı öğütleyerek son bulması

AHZÂB SÛRESİ 90

Nüzul sırası:90

Mushaf sırası:33

Ayet sayısı:73

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Ahzab: Gruplar (Topluluklar) Suresi, ismini Müslümanlara karşı savaşmak üzere birleşen Arap kabilelerinden almıştır. “Hizipler, topluluklar” anlamlarına gelmektedir. Hendek savaşının diğer adı Ahzab savaşıdır. Bu surede çoğunlukla Hendek savaşından bahsedildiği için bu adı almıştır. 37. Ayette ismi geçen “Zeyd Bin Harise” Kur’an’da adı geçen tek sahabidir. 73 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre birtakım içtimaî esasları, özellikle Hz.Peygamber (a.s.)’ın örnek aile hayatını vesile ederek bildirir.

- Tebennî (evlat edinme), zihar ”bir çeşit kadın boşama” gibi bazı gelenekleri kaldırır.

- Peygambere karşı müminlerin davranışı, kadınların örtünmeleri, aile hayatı, gerçek müminlerin vasıfları, münafıkların karakteristik davranışları anlatılır.

-İnsanın büyük emaneti yüklenip, müminlerin buna sadık kaldıkları, münafık ve kâfirlerin ise hıyanet ettikleri bildirilerek sûre sona erdirilir.

- Hz.Peygamber'e ve onun şahsında ümmetine takva, tevekkül ve ilâhî emirlere itaat tavsiyesi.

2) Ana-baba ve çocuklar arasındaki meşru ve hukukî bağ, evlât edinme âdeti.

3) Kan hısımlığı dışındaki velayet bağı.

4) Ahzâb (Hendek)savaşı, bu savaş vesilesiyle münafıkların psikolojileri ve davranışlarıyla ilgili açıklamalar.

5) Hz. Peygamber'in müstesna şahsiyeti, Allah nezdindeki durumu ve derecesi, aile hayatı; kendisine ve eşlerine mahsus evlenme, boşanma, örtünme, sosyal ilişkiler konularına ait hükümler, onun ailesiyle müminler arasındaki ilişki.

6) Kadın erkek farkı gözetilmeksizin bütün müminlerin ibadet, itaat ve erdemli davranışlara teşvik edilmesi.

7) Kadınların giysileri.

8) Emanet kavramı ve emanete riayet etmenin önemi.

MÜMTEHİNE SÛRESİ 91

Nüzul sırası:91

Mushaf sırası:60

Ayet sayısı:13

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mümtebine: Sorgulanan, imtihan edilen Suresi, Mümtebine sınav veren kadın anlamına gelir ve ismini 10. ayette müşriklerden kaçıp inananlara gelen kadınların imtihan edilmesinden alır. Diğer adı imtihan suresidir. 13 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin esas konusu müslümanlarla, müslüman olmayanların ilişkileri,
- İslâm düşmanlarıyla dostluk kurmanın yasaklığı hakkındadır.
- Son kısımda, İslâm'ı kabul ettiğini bildirip müslümanların saflarına girmek isteyen gayr-i müslim kadınların, samimiyetlerini tesbit etmek gayesiyle denenmeleri emredilmektedir. Hudeybiye anlaşması ile Mekke'nin fethi h. 6-8 (m. 628-630) arasında indiği anlaşıyor.
- Allah'a ve müminlere düşmanlığını açıkça ortaya koyan ve bu tavırların eyleme dönüştürmüş olanlarla dostluk kurulamayacağı,
- Aralarında bazı duygusal bağlar bulunsa bile müslümanların onlarla ilişkilerinde çok dikkatli olmaları gerektiği,
- Ancak müslümanlara karşı fiilî bir husumet içinde olmayan gayri müslimlerle iyi ilişkiler içinde olmaya bir engel bulunmadığı bildirilmekte;
- Tevhid mücadelesinde Hz. İbrahim ve onun yolundan gidenlerin iyi bir örneklik teşkil ettiği hatırlatılmakta;

- Hudeybiye Barış Antlaşması sonrasında meydana gelen bazı gelişmeler ışığında inkarcı taraftan kaçıp gelen kadınların hukukunun korunmasıyla ilgili hükümlere,
- Bu arada Kur'an nazarında kadının statüsüne ışık tutan bir biat uygulamasına yer verilmektedir.

NİSÂ SÛRESİ 92

Nüzul sırası:92

Mushaf sırası:4

Ayet sayısı:176

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Nisa: Kadınlar Suresi, Pek çok ayetinde kadınların haklarından bahsedildiği için bu adı almıştır. 176 ayettir.

Surenin Temel Konuları

-Kur'ânda "Ey insanlar!" hitabı ile başlayan iki sûreden biri olup, Bu hitap ile başlayan öbür sûre, Hac sûresidir. Nisa sûresindeki bu hitap, insanların tarihlerinin başındaki kardeşliğe, Hac sûresindeki âyet ise âhiret istikbaline dikkat çekmektedir.

-Nisâ sûresi; Allah'ın hakları, bütün insanların kardeşliği, çocuklara, kadınlara, yetimlere şefkat edip haklarının verilmesi, mallarının korunması, evlenme, miras, temizlik, namaz, cihad, nizama uyma, toplumda müsamaha, dayanışma, emanete riayet, adalet, Ehl-i kitap ile münasebetler, Hıristiyanların Hz. İsa (a.s.) hakkındaki batıl iddialarını konu edinir.

- Kulluk ve doğru yolla ilgili- detayları üç ayrı alanda verilmektedir:

-a) Kadın-erkek ilişkisi ve aile hayatı. Bu alanla ilgili olarak bütün insanların aynı kökten geldiği, kadının da aynı nefisten yaratıldığı, insanların hemcinslerine iyi davranmaları, erkek ve kadın her insanın hayata başladıkları koruyucu ve besleyici yatak olan ana rahmini ve akrabalık ilişkisinin doğurduğu haklan unutmamaları gerektiği bildirilmiş; akraba, eş, analı-babalı, yetim, hür ve câriye olarak kadınların hakları, aile hayatının kuralları ve miras hükümleri açıklanmış, gerektiği yer ve durumda hükümler müeyyidelere bağlanmıştır.

-b) Kur'ân-ı Kerîm'in inanan muhatapları, kadın-erkek ve aile ilişkilerinde Allah'a kulluk edecekleri gibi inanan ve inanmayan diğer insanlarla ilişkilerinde de Allah'a kul olma şuuru koruyacak, O'nun talimatına uygun davranacaklardır. Bu alana ait olmak üzere sûrede canın, malın ve mülkiyetin korunması, bunlara karşı yapılan tecavüzlerin cezalandırılması; adalet, iyilik, yardımlaşma, emanete riayet edilmesi gibi konulara ve hükümlere yer verilmiş;

müminlerle "münafıklar, yahudiler ve müşrikler" arasındaki ilişkilere ait kaide ve hükümler getirilmiş; hicretin hükmü açıklanmış ve câhiliye izlerinin silinmesi teşvik edilerek alkollü içki kullanımının yasaklanmasına ilk adımlar atılmıştır.

-c) Üçüncü olarak da çeşitli âyetlerde vakit namazı, korku namazı, namaz için gerekli bulunan temizlik (taharet) gibi ibadetlere, ferdî ve sosyal ahlâk kurallarına yer verilmiş; böylece sosyal kurallar, düzenlemeler ve kurumlardan maksadın sağlıklı bir "Allah-kul ilişkisi" kurmaya, yalnızca Allah'a kul olmak isteyenlerin önündeki engelleri kaldırmaya yönelik olduğuna işaret buyurulmuştur.

ZİLZÂL SÛRESİ 93

Nüzul sırası:93

Mushaf sırası:99

Ayet sayısı:8

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Zilzal: Deprem Suresi, yerin sarsılması tasvir edildiğinden bu adı almıştır. 8 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Kıyametten hemen önce gelecek olan şiddetli depremden,
- Daha sonra bütün ölülerin kabirlerinden çıkıp hesap vereceklerinden bahseder.
- Sûrede kıyamet kopması sırasındaki şiddetli yer sarsıntısının ardından kıyamet gününde yaşanacak olan sıkıntı ve dehşet verici haller anlatılmaktadır;
- Ayrıca dünyada işlenen hayır veya şerrin karşılığının âhirette ödül veya ceza olarak alınacağı bildirilmektedir.

HADÎD SÛRESİ 94

Nüzul sırası:94

Mushaf sırası:57

Ayet sayısı:29

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Hadid: Demir Suresi, 25. ayetinde demirin Allah lutfu olduğundan ve yararlarından söz edildiği için bu adı almıştır. 29 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre Allah'ın büyüklüğünü, hak ve hakikat uğrunda fedakârlığın lüzumunu, dünyanın geçici zevklerinin insanı aldatmaması gerektiğini,
- İslâm'a karşı kılıç çekenlerin yenileceklerini,
- Allah'ın müslümanlara vaad buyurduğu lütufları ve nihayet, önceki peygamberlere inanmanın, onların dâvetini son ve mükemmel tarzda yenileyen Hz. Muhammed'e iman etmeyi de gerektirdiğini bildirir.
- Allah Teâlâ'nın bazı sıfatlarına, evrendeki mutlak egemenliğine dikkat çekilerek başlayan sûrede, iman ve infakın önemi üzerinde durulmakta,
- Ahirette müminler münâfıklardan ve kâfirlere ayrılıp kurtuluşa ererlerken diğerlerinin içine düşeceği acı durum tasvir edilmekte,
- Dünya hayatının âhret inancından bağımsız olması halinde anlamını yitireceği,
- Buna karşılık insanın iyi bir kul olabilmek için hristiyan rahiplerinin yaptığı gibi dünyayı tamamen terk etmesi gerekmediği hususu işlenmektedir.

MUHAMMED SÛRESİ 95

Nüzul sırası:95

Mushaf sırası:47

Ayet sayısı:38

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Muhammed: Hz. Muhammed Suresi. Adını 2. ayette geçen rahmet peygamberinin adından alır. “Övülmüş” manasına gelmektedir. Surenin diğer adı da Kıtâl (adam öldürmek)' dir. 38 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûre, İslâma düşmanlık eden kâfirlere karşı cihad, savaş, esirler, ganimet, müminlerin âhiretteki mükâfatları ile kâfirlerin oradaki cezaları ile münâfıkların davranışlarını sözkonusu etmektedir.
- Temel konusu, savaş belâsından kurtulmak ve barışı devamlı kılabilmek İçin barış düşmanlarının savaş gücünü yok edinceye kadar onlarla savaşmaya teşviktir.
- Bu temel konu çerçevesinde şu hususlara da temas edilmiştir:
- İman edenler ile etmeyenlerin yapıp ettiklerinin, dünya ve âhret hayatında işe yaraması ve
- Allah katındaki değer bakımından karşılaştırılması.

-Allah'ın yardımı, ödüllendirmesi ve doğru düşünmeye muvaffak kılması bakımından iman edenler ile etmeyenlerin farkları.

-Münafıkların tipik davranışları.

-Dünya ve âhiret nimetlerinin karşılaştırılması.

-Dünya hayatının imtihan hikmeti ile bağlantısı.

RA'D SÛRESİ 96

Nüzul sırası:96

Mushaf sırası:13

Ayet sayısı:43

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Rad: Gök Gürültüsü Suresi, 13. ayetinde gök gürültüsünün Allah'ı tesbih edip yücelttiği anlatıldığından bu adı almıştır. 43 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Allah Teâlanın varlığı, birliği, vahiy, nübüvvet ve âhiret gibi iman esaslarını konu edinir.
- Bu gerçekleri, meseller (paraboller) ile somutlaştırarak anlatır.
- Kudretinin aklî delillerle ispatı; evrenin sahibi ve ondaki tasarruf hususunda tek yetkili oluşu,
- İbadete lâayık ve müstahak tek mâbud oluşu, peygamberlik ve peygamberlerin doğrulukları, evlenme, çocuk sahibi olma gibi bazı nitelikleri,
- Vahiy ve Kur'ân-ı Kerîm'in hak oluşu, Kur'an'ın özellikleri,
- Öldükten sonra dirilme, hesap verme, cennet ve cehennem, samimi müminlerin özellikleri,
- Müşriklerin ortaya attığı şüpheler ve bunlara verilen cevaplar,
- Ehl-i kitabın Kur'an karşısındaki tutumu ile toplumların kaderini etkileyecek derecede önemli birçok ahlâkî konular, tabiat olayları ve gök cisimleri arasındaki ilâhî nizam vb. konular ele alınmıştır.

RAHMÂN SÛRESİ 97

Nüzul sırası:97

Mushaf sırası:55

Ayet sayısı:78

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Rahman: Allah'ın adlarından biri olan ve çok merhametli anlamına gelen rahman ismi ile başladığından sureye bu ad verilmiştir. Rahman bu dünya da iman etsin veya etmesin tüm kullarına merhamet eden manasında Allah'ın sıfatıdır. 78 ayettir.

Surenin Temel Konuları

-Tergib, yani Allah'ın bu dünyada, özellikle ebedî cennette hazırladığı nimetlerini hatırlatarak dâvet eder.

-İnsanın kendinde ve dış dünyada görebileceği dinî, dünyevî birçok nimete değinilerek bunların sorumluluğunu idrak etmesi ve kulluk bilinci içinde hareket etmesi gerektiği hatırlatılmakta,

-Cinlere ve insanlara müşterek hitaplarda bulunulmakta,

-Nispeten kısa bir cehennem tasvirini takiben oldukça ayrıntılı bir cennet tasvirine yer verilmektedir.

Özelliği

Sûrede, edebiyatımızda tercî-i bent denen edebî sanat benzeri bir üslûpla, "Artık rabbinizin nimetlerinden hangisini inkâr edebilirsiniz?" anlamındaki cümleye 31 defa yer verilmiştir.

İNSÂN SÛRESİ 98

Nüzul sırası:98

Mushaf sırası:76

Ayet sayısı:31

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

İnsan: İnsan Suresi, 1. ayetinde insanın bu durumuna gelmezden önceki haline dikkat çekildiğinden bu adı almıştır. 31 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin temel konusu, insanın kemâle ermesi, faziletli insanın başlıca vasıfları ve âhirette göreceği mükâfatlardır.

- Sûrede insanın yaratılış aşamaları, yükümlülükleri, âhîret hayatı ve orada insanlar için hazırlanmış olan nimetler ve cezalar,

-Ahirette mutlu olan insanların özellikleri ve bunlara yapılan ikramlar anlatılmakta;

-Ayrıca Kur'an'ın Allah katından indirildiği, bir öğüt ve nasihat olduğu bildirilmektedir.

TALÂK SÛRESİ 99

Nüzul sırası:99

Mushaf sırası:65

Ayet sayısı:12

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Talak: Boşanma Suresi, surenin ilk ayetlerinde boşanma işlemi anlatıldığından bu adı almıştır. 12 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bakara sûresinde bildirilen aile hukukunun bazı konularına burada tamamlayıcı hüküm getirilmektedir. Boşanma, iddet, nafaka, süknâ, çocuğa nezaret gibi konulara yer verilmektedir.
- Aile kurumunun dinî, ahlâkî ve hukukî temelini oluşturan nikâh akdinin ve evlilik birliğinin keyfi biçimde sona erdirilemeyeceği temasına ağırlık verilerek böyle bir zorunlulukla karşılaşıldığında uyulması gereken başlıca hükümler işlenmekte,
- Bu arada iyi niyet ve hakkın kötüye kullanılmaması gibi bazı temel ilkelerin altı çizilmekte;
- Aile ilişkilerinin sağlıklı yürüyüp yürümemesinde çoğu zaman etkili bir role sahip bulunan harcamalar konusunda ölçülü olmanın önemine dikkat çekilmekte;
- Meşru, mâkul ve dengeli olmayan, sonunda Allah'ın buyruklarına isyan etmeye varan isteklerin toplumların perişan olmasına ve medeniyetlerin çökmesine yol açabileceği îma edilmekte;
- Her halûkârda olup biten her şeyin, evrendeki bütün varlıkları yaratan Allah'ın gücü ve bilgisi dışında kalamayacağı hatırlatılmaktadır.

BEYYİNE SÛRESİ 100

Nüzul sırası:100

Mushaf sırası:98

Ayet sayısı:8

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

-Beyyine: Apaçık delil, Kanıt Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan beyyine kelimesinden almıştır. 8 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Ehl-i kitabın Hz. Peygamber (a.s.)’in risaleti karşısındaki tutumlarını,
 - Allahı tek İlah tanıyarak O’na halis ibadet etmenin gerekliliğini,
 - Müminlerle kâfirlerin âhiretteki durumlarını beyan eder.
 - Sûrede Hz. Muhammed’in peygamberliği karşısında Ehl-i kitap ve müşriklerin inkarcı tutumları eleştirilmekte;
- özellikle Ehl-i kitap mensuplarının, bu tutumlarıyla kendi dinlerinin özüne de aykırı davrandıkları, çünkü İslâm’ın iman ve ibadete dair temel buyruklarıyla peygamberlik inancının o dinlerin asıllarında da bulunduğu bildirilmektedir.
- Sûre kötülerle iyilerin âhiretteki durumlarını özetleyen açıklamalarla son bulmaktadır.

HAŞR SÛRESİ 101

Nüzul sırası:101

Mushaf sırası:59

Ayet sayısı:24

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

-Haşr: Toplanma Suresi, adını 2-17. ayetler arası anlatılan topraklarından sürülen kavimden almıştır. “Toplanmak, bir araya gelmek” manasına gelmektedir. 24 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre bir kısım Yahudilerin Medine’den çıkarılmalarını, münafıkların Yahudilerle gizlice komplo kurmalarını, müminlere nasihatlar ve Allah’ın bazı güzel vasıflarını bildirir.
- Özellikle sûrenin ilk âyeti ile son üç âyetinde, bütün varlıkların Allah’ı eksikliklerden tenzih ettiği, O’nun birliği, yüceliği, ilminin sınırsızlığı, rahmet ve şefkatinin enginliği, irade ve gücünün mutlaklığı, eşsiz yaratıcı olduğu belirtilerek kalplere tevhid inancının, Allah sevgisi ve saygısının yerleştirilmesi hedeflenmektedir.
- 2-10. âyetlerde antlaşmalarını bozan bir yahudi kabilesinin başına gelen sürgün felâketi örnek gösterilip bundan ibret alınması istenmekte ve müslümanlara toplum olarak elde edilen imkânların paylaşılması konusunda yol gösterilip ideal mümin tipiyle ilgili tasvirler yapılmaktadır.
- 11-17. âyetlerde müslüman göründükleri halde ahitlerini bozan Ehl-i kitap’la gizli ilişkiler kurarak türlü entrikalar çeviren münafıkların ve yandaşlarının bazı zaaflarına değinilerek müslümanlar hem bu tür davranışlardan sakındırılmakta hem de kendilerine moral verilmektedir.
- Müteakip âyetlerde her insanın yapması gereken nefis muhasebesinin ve ebedî hayat için hazırlıklı olunmasının önemine ve sonuçlarına dikkat çekilmekte; Kur'an'a muhatap olmanın ne büyük şeref olduğunu ama aynı zamanda ne büyük sorumluluk getirdiğini hatırlatan bir örnek verilmektedir.

NUR SÛRESİ 102

Nüzul sırası:102

Mushaf sırası:24

Ayet sayısı:64

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Nur: Işık Suresi, ismini 35. ayetinde yer alan ve Allah'ın nurunu tasvir eden ayetten alır. Aydınlatan kutsal şey, ilahi ışık" manalarına gelir. 64 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Nur sûresi, toplum ve özellikle aile ile ilgili prensipler getirmiştir.
- Zinanın haram olup zinakârların cezası, iffetli kadın ve erkeklere zina isnad etmenin cezası, kendi eşine zina isnad etmenin hükmü,
- Hz. Âişe'nin, kendisine yapılan iftiradan berî olması, evlere girerken izin isteme, kadın erkek ilişkileri, kadınların örtünmeleri, mahremler, evliliğe teşvik, Allah'ın hidâyeti, bazı tevhid delilleri, ev içinde aile fertleri ile ilgili âdap,
- Bütün toplumu ilgilendiren durumlarda müminlerin sorumlulukları sosyal ilişkiler bu konuların başlıcalarını oluşturur.
- Daha önceki sûreler, müslümanlara ümit verirken bu sûre İslâm nûrunun ne doğuya, ne batıya mensup olmayan evrensel bir nûr olup dünyanın her tarafına yayılacağını (âyet: 55) müjdelemektedir.
- Sûrenin konularını şöylece sıralamak mümkündür:
 1. Zina suçu işleyenlerin cezası ve bunlarla evlenmenin hükmü.
 2. Namuslu kadınlara iftira edenlerin ispat yükümlülüğü, cezası ve lânetleşme usulü.
 3. Hz. Âişe'nin, münafıklar tarafından yapılan iftiradan berâeti (Allah'ın münafıkları yalanlaması, Hz. Âişe'yi temize çıkartması).
 4. Namusla ilgili dedikoduların ve ahlâksızlığın yayılmasına sebep olanların kınanması.
 5. Evlere girip çıkma ile ilgili muaşeret kuralları.
 6. Müslümanlar arasındaki (kadın-erkek) sosyal ilişkiler ve selamlaşma kuralları
 7. Köle ve cariyelere iyi davranma, onları evlendirme ve özgürlüklerine kavuşturma konularıyla ilgili teşvikler.
 8. Fuhşun yasaklanması, iffetli olmanın teşviki.
 9. Şeytanın tuzakları hakkında uyarı.
 10. Allah'ın doğru yolu göstermesi ve imana giden yola ışık tutmasıyla ilgili temsili açıklamalar.
 11. Allah'ın büyüklüğü ve eşsiz nitelikleri, O'na kulluk edenlere sevgisi ve ödülleri konularında önemli açıklamalar ve müjdeler.

HAC SÛRESİ 103

Nüzul sırası:103

Mushaf sırası:22

Ayet sayısı:78

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Hac: Hac Suresi. Hac ibadetinden bahseden 27. Ayetinden dolayı bu adı almıştır. 78 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Önce kıyamet hallerini bildirmekte sonunda ise müşriklerle savaşma izni vermektedir.
- Hac sûresi, şu üç topluluğa hitap etmektedir.

1. Mekke'de müşriklerin inançlarındaki çelişkiler belirtilmiş, şirkte ısrar etmeleri halinde fecî bir âkıbetin kendilerini beklediği bildirilmiştir.

2. Tevhide inanmış, fakat tehlikeye girmek istemeyen kararsız müminler tenkid edilmiş, Allah rızasını ve cenneti kazanmanın ucuz olmadığı anlatılmıştır.

3. Müminlere cihad izni verilmiş ve hakimiyet elde etmeleri halinde haiz olmaları gereken vasıflar bildirilmiştir.

-Sûrenin başında İnsanlara Allah'ın birliğine inanma ve O'na saygısızlıktan kaçınma çağrısı yapılırken kıyamet gününün dehşeti hatırlatılmakta, öldükten sonra dirilmenin gerçekliğini kavratmak için insanın meydana gelişine ilişkin aşamalardan ve tabiattaki yenilenmelerden söz edilmektedir.

-Daha sonra hac ve kurban ibadetinin amaçlarına, müslümanlara varlık mücadelelerini sürdürmeleri için hicret ve düşmanla savaş müsaadesi verildiğine değinilmekte, önceki toplumların başına gelenlerden ibret alınması için uyarılar yapılmakta, peygamberlerin getirdiği vahyin İlâhî kaynaklı olduğuna dikkat çekilmekte, evrende Allah'ın varlık ve birliğini gösteren deliller üzerinde düşünme fırsatı veren örneklerle işaret edilmekte ve sonunda da müslümanlara, kendilerine yüklenen ulvî görevin bilincinde olmaları çağrısı yapılmaktadır.

-İman, şirk, ibadet, cihad gibi konular üç ana çerçevede ele alınmaktadır.

-Bunlar hicret, savaş ve hac'dır. Her üçünde de insanın yerini yurdunu terkedip uzaklara gitmesi, çeşitli zahmetlere katlanması ve aynı inancı taşıyanlarla kader birliği etmesi söz konusudur. Kader birliği ise millet ve ümmet olmanın, bir toplum haline gelmenin temel şartıdır.

-Sûre, etnik ve kültürel kökenleri farklı insanların ümmet olmak için nelere sahip bulunmaları ve neler yapmaları gerektiği hususunda âdeti bir gündem belirlemektedir.

-Hicret öncesinde inmeye başlayan sûre, müslümanları güçlü bir birlik oluşturmaya ve onları hicret sonrasında ortaya çıkacak devleti kurmaya hazırlar gibidir.

MÜNÂFİKÛN SÛRESİ 104

Nüzul sırası:104

Mushaf sırası:63

Ayet sayısı:11

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Münafikun: İkiyüzlüler Suresi, münafıklardan bahsettiği için bu adı almıştır. 11 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Münafıkların iki yüzlülüklerini, içlerinden müminlerin felâketlerini istedikleri halde onların yüzlerine gülmelerini bildirip müminleri uyarır.

-Dünyanın geçici zevklerine bağlanmamaları için öğüt verilerek, müminlere münafıklık tehlikesinden kurtuluş yolu gösterilir.

- Bu sûre Benî Mustalık gazvesinin hemen peşinden, hicrî 5. yılda indirilmiştir.

- Sûrede ağırlıklı olarak, iman ettiklerini söyledikleri için müslüman muamelesi gören ve onlarla iç içe yaşayan ama gerçekte inanmayan ve müminler aleyhine çalışmalar yapan münafıklar hakkında önemli bilgi ve tasvirlerle yer verilmekte,

- Onların görünüşlerine aldanmamaları ve sinsî faaliyetlerine karşı uyanık davranmaları konusunda müslümanlar uyarılmakta,

-Münafıkların bu tutumlarına devam etmelerinin kendilerinin aleyhine olacağı yönünde

dolaylı bir ikazda bulunulmakta;

-Son âyetlerde müminlere, hiçbir gerekçenin Allah'ı unutmayı ve sahip olduğu imkânları başkalarıyla paylaşmamakta direnmeyi haklı kılmayacağı hatırlatılmaktadır.

MÜCÂDİLE SÛRESİ 105

Nüzul sırası:105

Mushaf sırası:58

Ayet sayısı:22

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Mücädile: Mücadele eden kadın Suresi, adını 1. ayetinde geçen fiilden alır. “Tartışmak” anlamına gelmektedir. 22 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre, hanımlara uygulanan ve “zihar” denilen zulmü kaldırdıktan sonra,

-Münafıkların kötülük planlamak için yaptıkları kulisleri kınar,

- Allah’ın gazab ettiği kimselerin dost edinilmesini yasaklar, Allah’ın dinine taraftar olunması gerektiğini bildirir.

Câhiliye döneminde kadın açısından büyük haksızlıklara yol açan bir boşama türü olan "zihar"ın yanlış bir telakkiye dayandığı ortaya konmakta;

-Gizli görüşme ve topluluk içinde birkaç kişinin baş başa verip fısıltıyla konuşması, selâmlaşma, toplantılarda uyulması gereken nezaket kuralları ve Resûlullah'la özel görüşmelerin belirli âdap çerçevesinde yürütülmesi konularında uyanlar yapılmakta;

-Münafıkların bazı karakteristik özelliklerine değinilmekte, müminlerin -en yakınları bile olsalar- Allah ve Resulüne düşmanlık edenlerle ilişkilerinde daha dikkatli davranmaları istenmektedir.

Zihar Nedir:

Cahiliye araplarında kadınların mâruz kaldıkları zihar denilen bir durum vardı. Bu geleneğe göre koca, eşine: “Sen artık bana annem gibisin” deyince karısına yaklaşması haram olurdu. Fakat boşanma da vâki olmaz, kadın evli iken kocasız duruma düşerdi. Evs b. Samit (r.a) hanımı Havle’yi (r.a) yatağına çağırmişti. O reddedince Evs zihar yaptı. Havle Hz. Peygamber’e gelip özetle: “Evs benimle genç ve cazip olduğum sırada evlendi. Bunca zaman ona hizmet ettim. Çocuklar doğurup büyüttüm. Gençliğim gidince beni ortada bıraktı. Kocama dönme imkânı yok mu? O da buna razı?” Hz. Peygamber, cari duruma göre kocasına haram olduğunu söyledi. İki defa daha ısrarına rağmen yine aynı cevabı aldı. Havle sonra halini Allah’a arz ederek: “Allah’ım yalnızlığımın şiddetini sana arz ediyorum. Küçük yavrularım var, Evs’e bıraksam zayi olacaklar, yanıma alsam aç kalacaklar.” Havle henüz oradan ayrılmadan bu sûre nâzil oldu. Böylece erkeğin ağzından çıkan zihar sözüyle karısının devamlı olarak haram olmayacağı bildirildi. Yalnız yeminin ciddiyetini korumak için, böyle bir sözü söyleyene, bir köleyi hürriyetine kavuşturma veya iki ay oruç veya toplum yararına, fakirlere yardım fonunda kullanılan bir keffaret (altmış fakire yemek verme) hükmü verildi.

HUCURÂT SÛRESİ 106

Nüzul sırası:106

Mushaf sırası:49

Ayet sayısı:18

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Hucurat: “Odalar” manasına gelmektedir. Adını 3. Ayetten almaktadır. 18 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre toplum hayatında müslüman ferdin davranışlarını düzenlemeye dair hükümleri en yoğun tarzda ihtiva etmektedir.

-Allah'ın dinine, Resulüne, onun yanında konuşma âdabına, şayialara kulak asmamaya, duyulan haberi tahkik etmeye, küskünlerin arasını bulmaya,

- Alay ve hakaret etmemeye, sû-i zandan sakınmaya, gıybetten kaçınmaya, tecessüs etmemeye, gizli halleri araştırmamaya, ırkçılıktan kaçınmaya, ihlâsa önem vermeye dair âyetler ihtiva eder.

- Sûrede, müslümanların Allah'a ve Resulüne karşı riayet etmeleri gereken edep,

- Kendi aralarında ve başkalarıyla ilişkilerinde takınmaları gereken ahlâkî tavır konularında buyruk ve tavsiyelere yer verilmiş, müminler arasında çıkacak ihtilafların nasıl çözüleceği açıklanmış,

- İnsanların kök birliği ve eşitliği etkili bir üslûp içinde ilan edilmiş, üstünlüğün fırsat eşitliği içinde yapılacak yarışla elde edileceği vurgulanmış, iman ve islâm kavramlarıyla ilgili önemli açıklamalar yapılmıştır.

Bu sûrede müminler, güzel ahlâk kurallarına yönlendirilmektedir.

- Riayet edilmesi gereken edep ve ahlâk kuralları ya Allah ya Resulü yahut da başkalarıyla ilgilidir.

-Başkaları ya iman, ibadet ve güzel ahlâk yolunu tutanlardır yahut yoldan sapanlardır (fâsıklardır).

-Doğru yolda olanlar da ya bir arada bulunurlar veya ayrı yerlerde. Böylece ahlâk ve davranış bakımından müminin karşısında beş farklı muhatap vardır.

- Sûrenin 1,2,6,11 ve 12. âyetlerine "Ey iman edenler" diye başlanmış ve her birinde yukarıda sıralanan muhataplardan biriyle ilgili ahlâk, edep ve davranış kurallarına yer verilmiştir.

TAHRÎM SÛRESİ 107

Nüzul sırası:107

Mushaf sırası:66

Ayet sayısı:12

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tahrim: Haram kılma, Yasaklama Suresi, ismini 1. ayetinde yer alan tahrim kelimesinden almıştır. 12 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- İslâm devletinin imkânlarının artmasıyla müslümanların hayat şartları nisbeten iyileşip Hz.Muhammed'in hanımları da daha iyi şartlar isteyince Hz. Peygamber (a.s.) onlara ders vermek üzere îla yapıp bir ay onlara yaklaşmadı.

- Sûrenin ikinci kısmı, hak yolu tutanların muvaffak olacaklarını bildirir, iyi ve kötü ailelere tarihten misal getirilir.

- Hz. Peygamber'in bir eşine verdiği sırrı koruyamaması ve buna bağlı olarak gelişen olaylardan hareketle, aile ilişkilerinde güvenin önemi üzerinde durulmakta,

- Müminlere hitap edilerek aile sorumluluğunun önemine dikkat çekilmekte,

- İnkarcılar ve iman etmiş gibi görünen münafıklara sert bir uyarı yapılmakta,

-Tövbenin kararlı bir iradeye dayalı olması gerektiği bildirilmekte;

-Aile sorumluluğu kavramının yanlış anlaşılması için, yükümlülük çağındaki herkesin yaptıklarından şahsen sorumlu olacağı bazı örnekler ışığında açıklanmaktadır.

TEĞÂBÛN SÛRESİ 108

Nüzul sırası:108

Mushaf sırası:64

Ayet sayısı:18

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tegabun: “Aldanma” anlamına gelmektedir. Adını 9. ayetten almaktadır. 18 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûre Allah’a iman, ihlas, zühd, kanaat ve âhiret mutluluğu için çalışma konularını ele alır.
- Kâinatın sahipsiz olmadığını, her şey gibi insanın da yaratılışının gayesi olduğunu, dolayısıyla insanın iradesini iyi kullanması gerektiğini bildirir.
- Bütün insanları Allah yaratmış olduğu halde bu hakikati inkâr edenlere de O’na İman edenlere de -dünya hayatının var ediliş hikmetinin gereği olarak- imkân ve fırsat verildiği belirtilmekte;
- Sorumluluk sahibi bir varlık olarak insan, evrenin yaratılış hikmeti ve kendi özellikleri üzerinde düşünmeye çağılmakta,
- İfadenin tabîî akışı içinde İslâm inancının temel unsurları üzerinde durulmaktadır.
- Sûrenin son bölümünde, Allah'a karşı kulluk görevini yerine getirmekten alıkoynabilecek faktörlerle örülü dünya hayatında hem bu vecibenin düzgün ifası hem de beşerî ilişkilerin sağlıklı yürütülebilmesi için bazı altın öğütler verilmektedir.

SAF SÛRESİ 109

Nüzul sırası:109

Mushaf sırası:61

Ayet sayısı:14

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Saff: Saf Tutmak Suresi, 4. ayette mü’minlerin saf tutarak Allah yolunda mücadele etmeleri anlatıldığından bu adı almıştır. “Dizi, sıra” anlamlarına gelmektedir. 14 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrenin asıl konusu gerçeğe iman edip o uğurda mücahedeyi teşviktir.
- İnsanlığın üç büyük Peygamberi olan Hz.Mûsâ, Hz.Îsâ ve Hz.Muhammed’in risalet ve tebliğlerine işaret edilmiştir.
- Kişinin yaptıklarıyla bağdaşmayan iddialarda bulunmasının Allah katında çok çirkin sayıldığı belirtilerek öz ve söz arasındaki uyumun önemine vurgu yapılmakta;
- Allah yolunda çarpışanların O’nun hoşnutluğunu kazanabilmeleri için tek bir yürek ve tek bir vücut gibi olmaları gerektiğine dikkat çekilmekte;
- İsrâiloğulları’nın verdikleri sözü tutmamaları, Hz.Musa’yı üzmeleri ve Hz.îsâ’nın kendisinden sonra gelecek peygamberi isim de vererek müjdelemesine rağmen ona vefasızlık etmeleri eleştirilmekte;
- Gerçek kurtuluşun Allah'a ve Resulüne iman edip malıyla canıyla Allah'ın gösterdiği yolda çaba harcamaktan geçtiği bildirilmektedir.

CUMA SÛRESİ 110

Nüzul sırası:110

Mushaf sırası:62

Ayet sayısı:11

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Cuma: Cuma (Toplanma) Suresi, 9. ayetinde Cuma günü çağrı yapıldığında toplu halde namaza gidilmesi emredildiğinden bu adı almıştır. 11 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Son Peygamber Hz.Muhammed'in evrensel risaletinin insanları arındırması,
- Yahudilerin kendilerini üstün görüp dine de bu anlayışı hakim kılmalarının zararı bildirilir ve İslâm ın hem dünyayı, hem âhireti, hem de bütün insanlığı kucaklayan ibadet telakkisine işaret edilir.
- Esmâ-i hüsnâdan dört ismin yer aldığı bir teşbih ifadesiyle başlayan sûrede Hz. Peygamber'in gönderilmesinin hikmetlerine değinilmekte,
- Kendilerine Tevrat verilenlerin bu ilâhî emanetin sorumluluğunu taşıyamadıkları belirtilip yahudilerin bazı bencilce iddiaları eleştirilmekte,
- Cuma namazının müslümanlar açısından taşıdığı önem ve bu ibadetin anlamı üzerinde durulmaktadır.
- Sûrede yahudilerin kendileri için övünç konusu yaptıkları şu üç iddia çürütülmüştür:
 - a) Yalnız kendilerinin kutsal kitap sahibi oldukları ve başka bir toplumun içinden peygamber çıkamayacağı,
 - b) Kendilerinin Allah'ın has ve imtiyazlı kulları oldukları,
 - c) Allah'ın kendileri için kutsal bir gün (cumartesi) belirlediği ve müslümanların kutsal kitaplarında ise böyle bir belirleme bulunmadığı .

FETİH SÛRESİ 111

Nüzul sırası:111

Mushaf sırası:48

Ayet sayısı:29

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Fetih: Fethetmek Suresi, ayetlerinde birkaç defa fetihten söz edildiğinden bu ismi almıştır. “Açma, ele geçirme” anlamlarına gelmektedir. Adını 1. ayetten almaktadır. 29 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Konu, hicrî 6. yılı Zilkade ayında yapılan Hudeybiye anlaşmasıdır. Allah Teâla bu anlaşmayı, birinci âyette “Fethen mubina” (açık zafer) olarak nitelendirmiştir. Bu sûre hicrî 6. yılda nâzil olmuştur.
- Sûrenin ikinci kısmı münâfıkların davranışlarını,
- Üçüncü kısmı müslümanlara vaad edilen zaferleri,
- Son kısmı ise örnek İslâm cemaatinin başlıca vasıflarını ele alır.
- Ana konu Hudeybiye barışının değerlendirilmesi,
- Niyetlendikleri umre ibadetini yapamadan döndükleri için büyük üzüntü ve hayal kırıklığı içinde olan müminlerin teselli edilmesi,
- Bu harekât içinde ve sonrasında olup bitenlerin Allah nezdindeki değerinin açıklanmasıdır.
 - Bu genel çerçeve içinde Hz. Peygamber ve ashabının Allah katındaki durum ve dereceleri, onları ibadetten men eden müşrikler ile yalnız bırakan münafıkların acı sonları hakkında önemli bilgiler verilmiş,

-Bu barışı takip edecek olan fetihler müjdelenmiştir.

MÂİDE SÛRESİ 112

Nüzul sırası:112

Mushaf sırası:5

Ayet sayısı:120

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Maide: Ziyafet (Sofra) Suresi. Adını 112-114. Ayetlerde geçen Hz. İsa'nın havarilerinin gökten indirilmesini istediği sofradan almaktadır. 120 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Bu sûre sözleşmelere uymayı emrederek başlar.
- Sonra haccın eda edilmesi, bazı yiyecekler, bazı içtimâî ilişkiler, dürüstlük gibi insanlığı yücelten faziletler,
- Yahudi ve Hıristiyanların ahitlerini ve dinlerini bozdukları,
- Bununla beraber bazı mütevazi papazların müslümanlara sempati duymasının yanısıra Yahudilerin taassubunu, münâfıkların davranışlarını müteakip, tekrar hac ibadetinin edasıyla ilgili bazı hükümleri bildirir.
- Toplam olarak sûre, on sekiz farz ihtiva etmektedir.
- Ahitlerini yerine getireceklerin kıyamet günü alacakları ödül bildirilerek sûrenin başlangıcı ile sonu uyum içinde bitirilir.
- Yahudi ve hıristiyanların bâtil inançları, tutum ve davranışları bu sûrede de ağırlıklı olarak ele alınmış ve bunlarla ilgili önemli açıklamalar yapılmıştır.
- Bunun dışında akidlere bağlılık, yardımlaşmada ölçü, helâl ve haram olan yiyecekler, av ve avlanma hükümleri, hayvanlarla ilgili bazı Câhiliye âdetlerinin yersizliği,
- Ehl-i kitabın kestiklerini yenmenin ve kadınlarıyla evlenmenin caiz olması; abdest, gusûl, teyemmüm, temizlik ve hac farızasıyla ilgili hükümler; hırsızlık, yol kesicilik ve ülkede fesad çıkarmanın cezası,
- Cihadın lüzumu, insanların birbirlerine iyilikle muamele etmeleri, fiil ve niyette doğruluk ve adalet üzere bulunmaları,
- Yemin kefareti, vasiyet, dinden dönmenin kötülüğü, içtimaî ve ahlâkî münasebetler, içki ve kumar yasağı gibi dinî ve hukukî konular ele alınmaktadır.
- Bunlara ek olarak sûrede öğüt ve ibret alınacak kıssalar yer almıştır.
- Bunlar, Hz. Âdem'in iki oğlunun kıssası ile Hz.Mûsâ ve Hz.İsâ'nın hayat hikâyelerinden kesitler şeklindedir. Ayrıca sûrede âhiret hallerinden de bahsedilmektedir.

TEVBE SÛRESİ 113

Nüzul sırası:113

Mushaf sırası:9

Ayet sayısı:129

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Tevbe: Tövbe Suresi, ismini 104. ayetinde yer alan Allah'ın, tövbeleri çokça kabul ettiği, çokça bağışladığının ifade edilmesinden alır. Tevbe; yapılan hatalardan ve günahlardan vazgeçip onu bir daha yapmamaya karar vermektir. Surenin bir diğer adı da “berae”dir. Bu da ilişkileri kesme (ultimatom) anlamına gelmektedir. Kur'an-ı Kerim de başında besmele olmaksızın başlayan tek suredir. 129 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Sûrede işlenen başlıca konular şunlardır: Antlaşmalarını bozan müşriklere fesih bildiriminde bulunup Mescid-i Haram çevresinin putperestlerden arındırılması,
- Allah ve Resulii'ne bağlılığın ve iman kardeşliğinin diğer bütün dünyevî bağların üstünde tutulması gerektiği,
- Allah'ın nimetlerini ve yardımlarını hiçbir zaman göz ardı etmeksizin iman mücadelesindeki azim ve kararlılığın korunması,
- Özellikle Tebük Seferi'ne hazırlık, Tebük'e gidiş ve dönüş sırasında münafıkların sergiledikleri davranışlar,
- Müslümanların böyle sıkıntılı durumlarda hataya düşme ihtimallerinin artması,
- Ehl-i kitapla ilişkiler, cizye ve zekât hükümleri, bedevî Araplar'ın dinî bildirimler karşısındaki tavırları,
- Yaptığı kötülüklerden samimi pişmanlık duyanların tövbelerinin kabulü hususunda yüce Allah'ın ne kadar lütufkâr olduğu,
- Resûlullah'a canla başla destek olan ilk müslümanların ve onların yolunu izleyenlerin Allah katında çok üstün bir mertebeye sahip oldukları,
- Hz. Muhammed'in müminlere karşı engin şefkati, bu gerçekleri görmezden gelenlere karşı arşın sahibi yüce Allah'a sığınmak, O'na güvenip dayanmak gerektiği.

Başında besmele yazılı olmayan tek sûredir. Sebebi,

Özelliği

Sûrenin başına Besmele yazılmamasının ve okunmamasının sebep ve hikmetini birkaç maddede toplamak mümkündür:

Birincisi: Tevbe Sûresi uzun bir fâsıladan sonra nâzil olmuştur. Nâzil olduğunda da mânâ ve muhteva itibariyle Enfal Sûresi ile yakın bir irtibatı ve alâkası görüldüğünden, onun devamı gibi mütalâa edilmiştir. Şöyle ki:

Enfal sûresinin son âyetleri müşriklerle Müslümanlar arasında cereyan eden cihad ve benzeri münasebetlerle biterken, bu sûrenin ilk âyeti de meâlen,

"Müşriklerle aranızda antlaşma bulunanlara..."

şeklinde başlamaktadır. Hatta öyle ki, sahabiler arasında bu ikisini bir sûre zannedenler bile olmuştur. Fakat hem âyetlerinin çokluğu, hem sûrenin birçok isimle meşhur olması, hem de Peygamber Efendimiz (asm)in açık olarak bunun başka bir sûrenin devamı olup olmadığı hususunda sessiz kalması, Tevbe Sûresinin ayrı bir sûre olduğunu beyana kâfi gelmiştir. Ayrıca tertip bakımından da Enfal'in son sayfası ile Tevbe'nin ilk sayfasına bakıldığında sûrelerin birbirlerinin devamı olduğu intibasını vermektedir. Bu sebeplerden dolayı sûrenin başına Besmele yazılmadığı gibi, okunmamaktadır da.

İkinci bir sebep: Sûre müşriklere ve münafıklara karşı şiddetli tehditler ihtiva ettiği ve müşriklere karşı savaş ilânı ile başladığı için; rahmeti, emniyeti ve selâmeti ifade eden Besmele, sûrenin başında yer almamıştır. Nitekim, Abdullah bin Abbas, Hazret-i Ali'ye (r.a.) "Enfal ile Tevbe arasına Besmele niçin yazılmadı?" şeklindeki suale Hz. Ali şu hikmetli cevabı vermiştir: "Çünkü "Bismillahirrahmanirrahim" de eman ve emniyet vardır. Halbuki bu sûre kılıç ve anlaşmayı bozan müşrikler hakkında nazil olmuştur."

Üçüncü bir sebep ise; bu sûre ile Müslümanların daha önce ortak savunma ve benzeri hususlarda müşriklerle akdetmiş oldukları antlaşma ve dostlukların tamamen kaldırıldığı beyan edilmektedir. Nitekim 5. âyette meâlen,

"Haram aylar çıkınca müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün, esir alın, hapsedin ve onların bütün yollarını tutun..."

buyurulmaktadır. Savaşta da eman ve acıma bulunmadığından, sûrenin başına Besmele konmamıştır. Hatta Rahman ve Rahim isimlerini zikretmeyerek sûreye "Bismillah berâetün minallah" diyerek başlamak bile uygun görülmemektedir. Bunun için sûrenin başında Besmele nâzil olmadığı ve yazılmadığı gibi, okunması da caiz görülmemiştir.

NASR SÛRESİ 114

Nüzul sırası: 114

Mushaf sırası:110

Ayet sayısı:3

İndiği yer:Medine

Sure Hakkında Kısa Bilgi

Nasr: Yardım , Zafer Suresi, Allah'ın yardımı anlatıldığından bu adı almıştır. Adını ilk ayetten alır. 3 ayettir.

Surenin Temel Konuları

- Hz. Peygamberin tebliğinin gayesine ulaştığını, dolayısıyla dünyadaki görevinin tamamlanıp Yüce Allah'a dönme zamanı geldiğini beyan buyurur.

-Fetih yani zaferden maksat Mekke'nin fethi olup hicri 8. yılın ramazan ayında gerçekleşmiştir. 10. yılın rebiülevvel ayında da Hz.Peygamber vefat etmiştir.

-Sûrede Yüce Allah'ın Hz. Peygamber'e nasip ettiği zafer, fetih ve fetih sonrası insanların grup grup İslâm'a girmelerinden bahsedilmektedir.

NÜZUL SIRASINA GÖRE KUR'AN'DAKİ EMİRLER VE YASAKLAR (207 Madde)

Kur'an okuyun! (Alak, 1)

Kulluk görevlerinizi yerine getirmenizi engelleyenlere itaat etmeyin! (Alak, 19)

Secde edin! (Alak, 19)

İnkârcılara itaat etmeyin! (Kalem, 8-15)

Sabırlı olun! (Kalem, 48)

Geceleri değerlendirin! (Müzzemmil, 2-4)

Allah'ın adını anın ve tüm benliğinizle O'na yönelin! (Müzzemmil, 8)

Yalnız Allah'a dayanıp güvenin! (Müzzemmil, 9)

Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun! (Müzzemmil, 20)

Namaz kılın! (Müzzemmil, 20)

Zekâtı verin! (Müzzemmil, 20)

Allah'tan af dileyin! (Müzzemmil, 20)

İnsanları uyarın! (Müddessir, 2)

Her türlü pislikten uzak durun! (Müddessir, 4-5)

Allah ile kul arasına girmeyin! (Müddessir, 11)

Allah'ın adını yüceltin! (A'la, 1)

Kur'an'la öğüt verin! (A'la, 9)

Yetimi horlamayın! Yetimin hakkına dokunmayın! (Duha, 9)

Bir şey isteyen hor görmeyin! (Duha, 10)

Dilenciye azarlamayın! (Duha, 10)

Allah'ın nimetlerini dile getirin! (Duha, 11)

Sürekli faaliyette olun, çalışkan olun! (İnşirah, 7)

Allah'ı anmaktan yüz çevirenden yüz çevirin! (Necm, 29)

Dünya hayatından başka bir şey istemeyenden yüz çevirin! (Necm, 29)

Kendinizi temize çıkarmayın! (Necm, 32)

Rabbinizden size indirilene uyun! (A'raf, 3)

Allah'tan başka dostlar edinip peşlerinden gitmeyin! (A'raf, 3)

Dini yalnız Allah'a özgüleyerek dua edin! (A'raf, 29)

İbadethanelerde temiz ve güzel giyinin! (A'raf, 31)

Nimetlerden faydalanın ama israf etmeyin! (A'raf, 31)

Dualarınızı yalvara yakara, gizlice ve yapın! (A'raf, 55)

Yeryüzünde bozgunculuk yapmayın! (A'raf, 56)

Allah'a güzel isimleriyle dua edin! (A'raf, 180)

Affetmeyi esas alın! (A'raf, 199)

İyi ve güzeli emredin! (A'raf, 199)

Cahillerden yüz çevirin! (A'raf, 199)

Şeytandan Allah'a sığının! (A'raf, 200)

Kur'an okunduğu zaman susun ve dinleyin! (A'raf, 204)

Allah'ı benliğinizin içinden anın! (A'raf, 205)

Allah'ı sesinizi yükseltmeden anın! (A'raf, 205)

Allah'tan başkasına dua etmeyin! (Cin, 18)

Allah'ın üzerinizdeki nimetlerini anın! (Fatır, 3)

Şeytanı düşman bilin! (Fatır, 6)

Namaza sabırla devam edin! (Taha, 132)

Ailenize namazı emredin! (Taha, 132)

Günahkârların nasıl bir sona uğradıklarına bakın! (Neml, 69)

Yeryüzünü gezip dolaşın! (Neml, 69)

Allah'tan başka hiçbir varlığa kulluk etmeyin! (İsra, 23)

Anne ve babaya çok iyi davranın! (İsra, 23-24)

Akrabaya yardımcı olun! (İsra, 26)

Düşküne yardımcı olun! (İsra, 26)

Yolda kalmışa yardımcı olun! (İsra, 26)

Harcamalarda orta yoldan ayrılmayın! (İsra, 29)

Geçim kaygısıyla çocuklarınızı öldürmeyin! (İsra, 31)

Zinaya yaklaşmayın! (İsra, 32)

Cana kıymayın! (İsra, 33)

Ahde vefalı olun! (İsra, 34)

Ölçü ve tartıda dürüst olun! (İsra, 35)

Hakkında bilginiz olmayan şeyin ardına düşmeyin! (İsra, 36)

Kibirlenip böbürlenmeyin! (İsra, 37)

Namaz sırasında sesinizi ne yükseltin ne de kısın! (İsra, 110)

Göklerde ve yerde neler var araştırın! (Yunus, 101)

Zalimlere eğilim göstermeyin! (Hud, 113)

Hak dostlarını horlamayın! (En'am, 52)

Dünya hayatının aldattığı kişilerden uzak durun! (En'am, 70)

Dinlerini oyun ve eğlence haline getirenlerden uzak durun! (En'am, 70)

Diğer dinlere ve inananlarına sövmeyin! (En'am, 108)

Üzerine Allah'ın adı anılan şeylerden yiye! (En'am, 118)

Günahın görüneninden de görünmeyeninden de kaçın! (En'am, 120)

Adil olun! (En'am, 152)

Dini Allah'a has kılın ona kulluk edin! (Zümer, 2)

Allah'tan ümit kesmeyin! (Zümer, 53)

Kötülüğü en güzel tavırla savın! (Fussilet, 34-35)

İhtilaflarla karşılaştığınızda hükmü Allah'a bırakın! (Şura, 10)

Dinde ayrı düşüp fırkalara ayrılmayın! (Şura, 13-14)

Dosdoğru olun! (Şura, 15-16)

Resulullah'a ve ailesine sevgi, saygı gösterin! (Şura, 23)

Allah'a kaçıp sığının! (Zariyat, 50)

Gelecek hakkında kesin hüküm vermeyin! (Kehf, 23-24)

Müminlerin yanlarında bulun! (Kehf, 28)

Bilmediklerinizi bilenlere sorun! (Nahl, 43)

Allah'ın emsallerini aramaya kalkmayın! (Nahl, 74)

Yeminlerinizi bozmayın! (Nahl, 91-94)

Nimetlere şükredin! (Nahl, 114)

Uydurma haramlar icat etmeyin! (Nahl, 116)

Hız.İbrahim'in dinine uyun! (Nahl, 123)

Allah'ın yoluna çağırıcı hikmetle, güzel öğütlerle, güzel tartışmayla yapın! (Nahl, 125)

Haksızlığa karşılık verirken ölçülü davranın! (Nahl, 126)

Kendi ellerindeki parça parça bilgileri tek doğru sananlardan uzak durun! (Müminun, 52-54)

Yalan sözden uzak durun! (Hac, 30)

Allâh uğrunda, O'na yaraşır biçimde cihâd edin! (Hac, 78)

Sabır ve namaz ile yardım dileyin! (Bakara, 45)

Sürüye dönüşmeyin! (Bakara, 104)

Hayırlarda yarışın! (Bakara, 148)

Kâbe'yi kıble edinin! (Bakara, 150)

Helal yiyeceklerden yiyin! (Bakara, 168)

Temiz yiyeceklerden yiyin! (Bakara, 168)

Kıyası uygulayın! (Bakara, 178-179)

Ramazan ayını oruçlu geçirin! (Bakara, 183-185)

Mescitlerde ibadete çekilmiş olduğunuz zamanlarda kadınlarla birleşmeyin! (Bakara, 187)

Birbirinizin mal varlığını haksız yoldan yemeyin! (Bakara, 188)

Rüşvete bulaşmayın! (Bakara, 188)

Sizinle çarpışanlara karşı meşru savunma hakkınızı kullanın! (Bakara, 190-194)

Sahip olduğunuz nimetleri Allah yolunda paylaşın! (Bakara, 195)

Yaptığınızı güzel yapın! (Bakara, 195)

Kendinizi tehlikeye atmayın! (Bakara, 195)

Barışı hep birlikte gerçekleştirin! (Bakara, 208)

Şeytanın adımlarını izlemeyin! (Bakara, 208)

Müşrik kadın ve erkeklerle evlenmeyin! (Bakara, 221)

Hayızlı(Adetli) kadınlarla cinsel temas kurmayın! (Bakara, 222)

Kadınlara cinsellik için yaklaştığınızda Allah'ın size emrettiği yerden gidin! (Bakara, 222)

Yeminlerinizi bahane ederek iyilikten kaçmayın! (Bakara, 224)

Namazlara özellikle orta namaza devam edin! (Bakara, 238)

Dinde zorlamaya yapmayın! (Bakara, 256)

Yaptığınız iyilikleri başa kakmayın! (Bakara, 264-266)

Beğenip almayacağınız şeyleri başkalarına vermeye kalkmayın! (Bakara, 267-268)

Faizden uzak durun! (Bakara, 275-280)

Borçlanma işlemlerini yazıya geçirin! (Bakara, 282-283)

Borçlanma işlemlerinde şahit bulundurun! (Bakara, 282-283)

Alışverişlerinizde şahit bulundurun! (Bakara, 282-283)

Şahitlikten kaçınmayın! (Bakara, 283)

Allah'ın elçisine itaat edin! (Enfal, 1)

Savaştan kaçmayın! (Enfal, 15-16)

Allah'a ve Resulüne hıyanet etmeyin! (Enfal, 27)

Cihatta, gösteriş yaparak yurtlarından çıkan ve Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayın!
(Enfal, 47)

Düşmanı savaştan caydırıcı önlemler alın! (Enfal, 60)

Barış eğilimlerine olumlu karşılık verin! (Enfal, 60-61)

İnananları bırakıp kafirleri dost edinmeyin! (Ali İmran, 28)

Hacca gidin! (Ali İmran, 96-97)

Hayra çağıran, iyiliği emreden, kötülüğü engelleyen ekipler oluşturun! (Ali İmran, 104)

Üzülüp gevşemeyin! (Ali İmran, 139)

Yönetimde istişareyi esas alın! (Ali İmran, 159)

Allah'tan korkun! (Ali İmran, 175)

Savaşa hazırlıklı ve uyanık bulunun! (Ali İmran, 200)

Kendinizi sürekli hesaba çekin! (Haşr, 18)

Cuma namazı kılın! (Cuma, 9-10)

Evlatlıklarınızı öz babalarına nispet ederek çağırın! (Ahzab, 5)

Peygamberinizin şanını yüceltin! (Ahzab, 56)

Mümin kadınlar başörtülerinizi takın! (Ahzab, 59)

Mallarınızı aklı ermezler (reşit olmayanlara) vermeyin; onları besleyin, giydirin, onlara güzel söz söyleyin. (Nisa, 5)

Yetimleri kollayıp gözetin! (Nisa, 6)

Kadınlarınızdan eşcinsellik yapanlara karşı dört şahit getirin! (Nisa, 15)

Homoseksüellik yapan erkeklere eziyetle karşı çıkın! (Nisa, 16)

Size haram kılınan kadınlarla evlenmeyin! (Nisa, 22-24)

İntihar etmeyin! (Nisa, 29-30)

Birbirinizin nimet ve imkânlarına göz dikmeyin! (Nisa, 32)

Başkaldırmasından endişe ettiğiniz kadınlara öğüt verin, onları yataklarda yalnız bırakın ve nihayet onları evden uzaklaştırın! (Nisa, 34)

Araları açılan eşlerin barışmaları için iki hakem tayin edin! (Nisa, 35)

Su bulamadığınız yerde teyemmüm ile ibadet edin! (Nisa, 43)

Sarhoşken namaza yaklaşmayın! (Nisa, 43)

Cünüpkken namaza yaklaşmayın! (Nisa, 43)

Emanetleri ehil olanlara verin! (Nisa, 58)

Müslüman idarecilere itaat edin! (Nisa, 59)

Zulme uğrayan insanlar için savaşın! (Nisa, 75)

Şeytan dostları ile savaşın! (Nisa, 76)

Selama kesinlikle karşılık verin! (Nisa, 86)

Size selam verenlere "Sen mümin değilsin!" demeyin! (Nisa, 94)

Hainlerin savunucusu olmayın! (Nisa, 105-107)

Allah'a iman edin! (Nisa, 136)

Peygamberlere iman edin! (Nisa, 136)

İndirilen kitaplara iman edin! (Nisa, 136)

Meleklerle iman edin! (Nisa, 136)

Ahiret gününe iman edin! (Nisa, 136)

Allah'ın ayetleriyle inkar ve alay edildiğinde orada oturmayın! (Nisa, 140)

Zina eden kadın ve erkeği dövün! (Nur, 2)

Zina edenler ancak zina edenlerle ya da müşriklerle nikâhlansın! (Nur, 3)

İffetli kadınlara iftira edenleri dövün! (Nur, 4)

İffetli kadınlara iftira atanların şahitliğini bir daha asla kabul etmeyin! (Nur, 4)

Başkalarının evlerine izinsiz ve selmsız girmeyin! (Nur, 27-29)

Bakışlarınızı denetim altında tutun! (Nur, 30-31)

İrzınızı koruyun! (Nur, 30-31)

Mümin kadınlar başörtülerinizi takın! (Nur, 31)

Mümin kadınlar ziynetlerini yakınlarından başkasına göstermesinler! (Nur, 31)

Hepiniz Allah'a tövbe edin! (Nur, 31)

Evlenme durumuna gelenleri evlendirin! (Nur, 32)

Hz.Peygambere hitabınız birbirinize hitabınız gibi olmasın! (Nur, 63)

Mallarınızın Allah'ı anmanıza engel olmasına izin vermeyin! (Münafikun, 9)

Çocuklarınızın Allah'ı anmanıza engel olmasına izin vermeyin! (Münafikun, 9)

Mescitlerde, meclislerde yeni gelenlere yer açın! (Mücadile, 11)

Allah'ın emirlerini tanımayanların getirdiği haberleri iyice araştırın! (Hucurat, 6)

Müminler arası çekişmelere müdahale ederek barışı sağlayın! (Hucurat, 9-10)

Müminler arası çekişmelerde şiddeti başlatan tarafla savaşın! (Hucurat, 9-10)

Birbirinizle alay etmeyin! (Hucurat, 11)

Birbirinize kötü lakaplar takmayın! (Hucurat, 11)

Birbirinizde ayıp aramayın! (Hucurat, 11)

Zandan, önyargılardan kaçının! (Hucurat, 12)

Sizi alakadar etmeyen şeyleri araştırmayın! (Hucurat, 12)

Birbirinizin gıybetini yapmayın! (Hucurat, 12)

Kendinize ve ailenize sahip çıkın! (Tahrim, 6)

Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olabileceklere karşı tedbirli olun! (Teğabun, 14-15)

Yapmayacağınız, yapamayacağınız şeyleri söylemeyin! (Saff, 2-3)

Allah'ın yardımcıları olun! (Saff, 14)

İyilik ve takva üzere yardımlaşın! (Maide, 2)

Düşmanlık üzere yardımlaşmayın! (Maide, 2)

Haram etleri ve kanı yemeyin! (Maide, 3)

Av hayvanları üzerine Allah'ın adını anın! (Maide, 4)

Namazdan önce abdest alın! (Maide, 6)

Cünüp olduğunuz zaman boy abdesti alın! (Maide, 6)

Allah'a giden yol arayın! (Maide, 35)

Hırsızın elini kesin! (Maide, 38-39)

Zorda kaldığınızda Yahudi ve Hristiyanlara sığınmayın! (Maide, 51)

Allah'ın helal bıraktığı şeyleri haram ilan etmeyin! (Maide, 87-88)

İçkiden,uyuşturucudan,kumardan,putlardan,şans oyunlarından uzak durun! (Maide, 90-91)

Kâfirlerle olan nikâhlarınızı bitirin! (Mümtehine, 10)

Allah'ın gazap ettiği bir toplulukla dostluk etmeyin! (Mümtehine, 13)

Savaş sırasında bir müşrik size sığınırsa buna izin verin! (Tevbe, 6)

Allah rızası için inşa edilmeyen mescitlerde bulunmayın! (Tevbe, 107-109)

SURELERİN NÜZUL SIRASINI GÖSTEREN TABLO

Sure Adı	Mushaf Sırası	Nüzul Sırası	Ayet Sayısı
Alak Suresi / سُورَةُ الْعَلَقِ	96	1	19
Kalem Suresi / سُورَةُ الْقَلَمِ	68	2	52
Müzzemmil Suresi / سُورَةُ الْمُزَّمِّلِ	73	3	20
Müddessir Suresi / سُورَةُ الْمَدَّيِّرِ	74	4	56
Fâtiha Suresi / سُورَةُ الْفَاتِحَةِ	1	5	7
Tebbet Suresi / سُورَةُ لَهَبٍ / الْمَسَدِ	111	6	5
Tekvîr Suresi / سُورَةُ التَّكْوِيرِ	81	7	29
A'lâ Suresi / سُورَةُ الْأَعْلَى	87	8	19

Leyl Suresi / سُورَةُ اللَّيْلِ	92	9	21
Fecr Suresi / سُورَةُ الْفَجْرِ	89	10	30
Duhâ Suresi / سُورَةُ الضُّحَى	93	11	11
Înşirâh Suresi / سُورَةُ الشَّرْحِ	94	12	8
Asr Suresi / سُورَةُ الْعَصْرِ	103	13	3
Âdiyât Suresi / سُورَةُ الْعَادِيَّاتِ	100	14	11
Kevser Suresi / سُورَةُ الْكَوْثَرِ	108	15	3
Tekâsür Suresi / سُورَةُ التَّكْوِيْنِ	102	16	8
Mâ'ûn Suresi / سُورَةُ الْمَاعُونِ	107	17	7
Kâfirûn Suresi / سُورَةُ الْكَافِرِينَ	109	18	6
Fil Suresi / سُورَةُ الْفِيلِ	105	19	5
Felâk Suresi / سُورَةُ الْفَلَقِ	113	20	5
Nâs Suresi / سُورَةُ النَّاسِ	114	21	6
İhlâs Suresi / سُورَةُ الْإِحْلَاصِ	112	22	4
Necm Suresi / سُورَةُ النَّجْمِ	53	23	62
Abese Suresi / سُورَةُ عَبَسَ	80	24	42
Kadr Suresi / سُورَةُ الْقَدْرِ	97	25	5
Şems Suresi / سُورَةُ الشَّمْسِ	91	26	15
Bürûc Suresi / سُورَةُ الْبُرُوجِ	85	27	22
Tîn Suresi / سُورَةُ التِّينِ	95	28	8
Kureyş Suresi / سُورَةُ الْقُرَيْشِ	106	29	4
Kâri'a Suresi / سُورَةُ الْقَارِعَةِ	101	30	11
Kıyâme Suresi / سُورَةُ الْقِيَامَةِ	75	31	40
Hümeze Suresi / سُورَةُ الْهُمَزَةِ	104	32	9
Mürselât Suresi / سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ	77	33	50
Kâf Suresi / سُورَةُ قَافٍ	50	34	45
Beled Suresi / سُورَةُ الْبَلَدِ	90	35	20
Târık Suresi / سُورَةُ الطَّارِقِ	86	36	17
Kamer Suresi / سُورَةُ الْقَمَرِ	54	37	55
Sâd Suresi / سُورَةُ صَادٍ	38	38	88
A'râf Suresi / سُورَةُ الْأَعْرَافِ	7	39	206
Cin Suresi / سُورَةُ الْجِنِّ	72	40	28

Yâsîn Suresi / سُورَةُ يَسِّ	36	41	83
Furkân Suresi / سُورَةُ الْفُرْقَانِ	25	42	77
Fâtır Suresi / سُورَةُ فَاطِرٍ	35	43	45
Meryem Suresi / سُورَةُ مَرْيَمَ	19	44	98
Tâ-Hâ Suresi / سُورَةُ طه	20	45	135
Vâkı'a Suresi / سُورَةُ الْوَاقِعَةِ	56	46	96
Şu'arâ Suresi / سُورَةُ الشُّعَرَاءِ	26	47	227
Neml Suresi / سُورَةُ النَّملِ	27	48	93
Kasas Suresi / سُورَةُ الْقَصَصِ	28	49	88
İsrâ Suresi // سُورَةُ بَنِي إِسْرَائِيلَ	17	50	111
الإِسْرَاءِ			
Yûnus Suresi / سُورَةُ يُونُسَ	10	51	109
Hûd Suresi / سُورَةُ هُودٍ	11	52	123
Yûsuf Suresi / سُورَةُ يُوسُفَ	12	53	111
Hicr Suresi / سُورَةُ الْحِجْرِ	15	54	99
En'am Suresi / سُورَةُ الْأَنْعَامِ	6	55	165
Sâffât Suresi / سُورَةُ الصَّافَّاتِ	37	56	182
Lokman Suresi / سُورَةُ لُقْمَانَ	31	57	34
Sebe' Suresi / سُورَةُ سَبَأٍ	34	58	54
Zümer Suresi / سُورَةُ الزُّمَرِ	39	59	75
Mü'min Suresi / سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ / غَافِرٍ	40	60	85
Fussilet Suresi // سُورَةُ حَمِّ السَّجْدَةِ	41	61	54
فُصِّلَاتٍ			
Şûrâ Suresi / سُورَةُ الشُّورَى	42	62	53
Zuhruf Suresi / سُورَةُ الزَّخْرُفِ	43	63	89
Duhân Suresi / سُورَةُ الدُّخَانِ	44	64	59
Câsiye Suresi / سُورَةُ الْجَاثِيَةِ	45	65	37
Ahkâf Suresi / سُورَةُ الْأَحْقَافِ	46	66	35
Zâriyât Suresi / سُورَةُ الذَّارِيَّاتِ	51	67	60
Gâşiye Suresi / سُورَةُ الْغَاشِيَةِ	88	68	26
Kehf Suresi / سُورَةُ الْكَهْفِ	18	69	110
Nahl Suresi / سُورَةُ النَّحْلِ	16	70	128

Nûh Suresi / سُورَةُ نُوحٍ	71	71	28
İbrahim Suresi / سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ	14	72	52
Enbiyâ Suresi / سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ	21	73	112
Mü'minûn Suresi / سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ	23	74	118
Secde Suresi / سُورَةُ السَّجْدَةِ	32	75	30
Tûr Suresi / سُورَةُ الطُّورِ	52	76	49
Mülk Suresi / سُورَةُ الْمُلْكِ	67	77	30
Hâkka Suresi / سُورَةُ الْحَاقَّةِ	69	78	52
Me'âric Suresi / سُورَةُ الْمَعَارِجِ	70	79	44
Nebe' Suresi / سُورَةُ النَّبَاِ	78	80	40
Nâzi'ât Suresi / سُورَةُ النَّازِعَاتِ	79	81	46
İnfitâr Suresi / سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ	82	82	19
İnşikâk Suresi / سُورَةُ الْاِنْشِقَاقِ	84	83	25
Rûm Suresi / سُورَةُ الرُّومِ	30	84	60
Ankebût Suresi / سُورَةُ الْعَنَكَبُوتِ	29	85	69
Mutaffifîn Suresi / سُورَةُ الْمُطَفِّفِينَ	83	86	36
Bakara Suresi / سُورَةُ الْبَقَرَةِ	2	87	286
Enfâl Suresi / سُورَةُ الْأَنْفَالِ	8	88	75
Âl-i İmrân Suresi / سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ	3	89	200
Ahzâb Suresi / سُورَةُ الْأَحْزَابِ	33	90	73
Mümteherine Suresi / سُورَةُ الْمُؤْتَحِنَةِ	60	91	13
Nisâ Suresi / سُورَةُ النَّسَاءِ	4	92	176
Zilzâl Suresi / سُورَةُ الزَّلْزَلَةِ	99	93	8
Hadîd Suresi / سُورَةُ الْحَدِيدِ	57	94	29
Muhammed Suresi / سُورَةُ مُحَمَّدٍ	47	95	38
Ra'd Suresi / سُورَةُ الرَّعْدِ	13	96	43
Rahmân Suresi / سُورَةُ الرَّحْمَنِ	55	97	78
İnsan Suresi / سُورَةُ دَهْرٍ / الْإِنْسَانِ	76	98	31
Talâk Suresi / سُورَةُ الطَّلَاقِ	65	99	12
Beyyine Suresi / سُورَةُ الْبَيِّنَةِ	98	100	8
Haşr Suresi / سُورَةُ الْحَشْرِ	59	101	24
Nûr Suresi / سُورَةُ النُّورِ	24	102	64

Hac Suresi / سُورَةُ الْحَجِّ	22	103	78
Münâfikûn Suresi / سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ	63	104	11
Mücâdele Suresi / سُورَةُ الْمَجَادِلَةِ	58	105	22
Hucurât Suresi / سُورَةُ الْحُجُرَاتِ	49	106	18
Tahrîm Suresi / سُورَةُ التَّحْرِيمِ	66	107	12
Teğâbun Suresi / سُورَةُ التَّغَابُنِ	64	108	18
Saff Suresi / سُورَةُ الصَّفِّ	61	109	14
Cum'a Suresi / سُورَةُ الْجُمُعَةِ	62	110	11
Fetih Suresi / سُورَةُ الْفَتْحِ	48	111	29
Mâide Suresi / سُورَةُ الْمَائِدَةِ	5	112	120
Tevbe Suresi / سُورَةُ التَّوْبَةِ	9	113	129
Nasr Suresi / سُورَةُ النَّصْرِ	110	114	3

Sure İsimlerinin Türkçe Anlamları

1-Fatiha: Açılış Suresi. Bir Şeyin Başlangıcı Anlamına Gelir(açan-Anahtar). Surenin Bir Diğer Adı da Hamd Suresi Olup 7 Ayetten Meydana Gelmektedir.Mushaf'ın ilk suresidir.

2-Bakara: “Sığır, Inek” Anlamına Gelir. Adını 67-71. Ayetlerde Yahudilere Kesilmesi Emredilen Sığırdan Alır. Kur'an-ı Kerimin En Uzun Suresi Olup 286 Ayettir. Resulullah (s.a.v) Bakara Suresi İçin “Kur'an'ın Çadırı” Demiştir.

3-Ali İmran: “İmran'ın Ailesi” Anlamına Gelmektedir. 34-37. Ayetlerde Adı Geçen İmran, Hz. Meryem'in Babasıdır. Ali-İmran Suresi 200 Ayettir.

4-Nisa: Kadınlar Suresi, Pek Çok Ayetinde Kadınların Haklarından Bahsedildiği İçin Bu Adı Almıştır. 176 Ayettir.

5-Maide: Ziyafet (sofra) Suresi. Adını 112-114. Ayetlerde Geçen Hz İsa'nın Havarilerin Gökten İndirilmesini İsteddiği Sofradan Almaktadır. 120 Ayettir.

6-En'am: Koyun, Keçi, Deve, Sığır Cinslerini Bir Arada İfade Eden Bir Anlamı Vardır. Arapların Hayvanlara Uyguladıkları Bazı Gelenekler Kınandığı İçin Bu Adı Almıştır. 165 Ayettir.

7-A'raf: “Cennet Ve Cehennem Arasında Yer Alan Yüksek Yer” Anlamına Gelmektedir. Adını 46. Ve 48. Ayetlerde Geçen A'raf Kelimelerinden Alır. 206 Ayettir.

8-Enfal: Ganimetler Suresi. Adını Savaş Ganimetlerinin Durumundan Ve 1. Ayetten Almaktadır. 75 Ayettir.

9-Tevbe: Tövbe Suresi, İsmi 104. Ayetinde Yer Alan Allah'ın, Tövbeleri Çokça Kabul Ettiği, Çokça Bağışladığının İfade Edilmesinden Alır. Tevbe; Yapılan Hatalardan Ve Günahlardan Vazgeçip Onu Bir Daha Yapmamaya Karar Vermektir. Surenin Bir Diğer Adı da “berae”dir. Bu da İlişkileri Kesme (ultimatom) Anlamına Gelmektedir. Kur'an-ı Kerimde Başında Besmele Olmaksızın Başlayan Tek Suredir. 129 Ayettir.

10-Yunus: Yunus Peygamber Suresi. 98. Ayette Hz. Yunus'un (a.s) Kavminden Bahsedildiği İçin Bu Adı Almıştır. 109 Ayettir.

11-Hud: Hud Peygamber Suresi. 50-60. Ayetlerde Hz. Hud (a.s) dan Bahsettiği İçin Sureye Bu Ad Verilmiştir. 123 Ayettir.

12-Yusuf: Yusuf Peygamber Suresi. Surenin Tamamında Hz. Yusuf (a.s)'ın Meselesinden Bahsettiği İçin Sureye Bu Ad Verilmiştir. 111 Ayettir.

13-Rad: Gök Gürültüsü Suresi, 13. Ayetinde Gök Gürültüsünün Allah'ı Tesbih Edip Yücelttiği Anlatıldığından Bu Adı Almıştır. 43 Ayettir.

14-Ibrahim: Ibrahim Peygamber Suresi, 35-41. Ayetlerinde Hz. Ibrahim'in Yaptığı Dua Anıldığından Bu Adı Almıştır. 52 Ayettir.

15-Hicr: Kayalık Arazi, Hicr Suresi. Hicr, Semud Kavminin Yaşadığı Yerin Adıdır ki Bu Kavme Hz. Salih (a.s) Peygamber Olarak Gönderilmiştir. 80-84. Ayetlerde Hicr Denilen Yerde Yaşayan İnsanlardan Bahsedildiği İçin Bu Ad Verilmiştir. 99 Ayettir.

16-Nahl: Balarısı Suresi, 68-69. Ayetlerinde Allah'ın Balarısına, Dağlardan, Ağaçlardan Ve Çardaklardan Evler Edinmesi Emrinden Dolayı Bu Adı Almıştır. 128 Ayettir.

17-Isra: Gece Yürüyüşü Suresi. Adını; Allah'ın Hz. Muhammed'i Gecenin Bir Vaktinde Ayetlerinden Bir Kısımını Göstermek Üzere Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksaya Yürütmesinden Almıştır. 111 Ayettir.

18-Kehf: Mağara Suresi, 9-27. Ayetlerinde Putperest Kavimlerinden Kaçıp Mağaraya Gizlenen Bir Grup Gencin Hikayesi Anlatıldığından dolayı Bu İsmi Almıştır. "mağara" Anlamına Gelmektedir. 110 Ayettir.

19-Meryem: Meryem Suresi. Surenin Çoğunda Hz. Meryem'den Bahsedildiği İçin Bu Adı Almıştır. 98 Ayettir.

20-Ta-Ha: Ta-Ha Suresi, İsmi Surenin Başında Yer Alan Ta ve Ha Harflerinden Almıştır. 135 Ayettir.

21-Enbiya: Peygamberler Suresi, Ağırlıklı Olarak Peygamberlerden Söz Edildiğinden Bu Adı Almıştır. 112 Ayettir.

22-Hac: Hac Suresi. Hac İbadetinden Bahseden 27. Ayetinden Dolayı Bu Adı Almıştır. 78 Ayettir.

23-Müminun: "İman Edenler(mü'minler)" Manasına Gelmektedir. Inananların Başarıya Ulaşacaklarından Bahsedildiğinden Bu Adı Almıştır. 118 Ayettir.

24-Nur: Işık Suresi, İsmi 35. Ayetinde Yer Alan Ve Allah'ın Nurunu Tasvir Eden Ayetten Alır. Aydınlatan Kutsal Şey, İlahi Işık" Manalarına Gelir. 64 Ayettir.

25-Furkan: Hak İle Batılı Ayırıcı Suresi, İsmi 1. Ayetinde Geçen Hakkı Batıldan Ayıran Manasındaki Furkan Kelimesinden Alır. Furkan Aynı Zamanda Kur'an-ı Kerimin Adlarından Biridir. 77 Ayettir.

26-Şuara: "Şairler" Anlamına Gelmektedir. 224. Ayetinde Şairlerden Bahsettiği İçin Bu Adı Almıştır. 227 Ayettir.

27-Neml: Karınca Suresi, İsmi 18. Ayetinde Hz. Süleyman'ın Ordusunu Görünce Yoldan Çekilen Karıncalardan Almıştır. Bu Surenin Başında Ve 30. Ayetinde Besmele Vardır. 2 Besmeleli Tek Sure Neml Suresidir. 93 Ayettir.

28-Kasas: Tarihi Vakalar-Kıssalar (olaylar-Hikayeler) Suresi, Ismini 25. Ayetinde Geçen Kasas Kelimesinden Almıştır. 88 Ayettir.

29-Ankebut: (Dişi) Örümcek Suresi, 41. Ayetinde Kâfirlerin İşleri Örümcek Ağına Benzetildiğinden Bu Adı Almıştır. 69 Ayettir.

30-Rum: Romalılar ,Bizanslılar suresi Ismini 1. Ayetinde Persliler Ile Yapılan Savaşta Yenilgiye Uğrayan Romalıların –Bizansın Yakında Galip Geleceğinin İfade Edilmesinden Almıştır. 60 Ayettir.

31-Lokman: Lokman Suresi, Ismini Allah'ın Hz. Lokman'a Verdiği Hikmetten Bahseden 12. Ayetten Almıştır. 34 Ayettir.

32-Secde: Secde Suresi, Ismini 15. Ayette Geçen Secde Kelimesinden Almıştır. Secde Etmek: “başı Eğmek Veya Alnı Yere Koymak” Anlamına Gelir. 30 Ayettir.

33-Ahzab: Gruplar (topluluklar) Suresi, Ismini Müslümanlara Karşı Savaşmak Üzere Birleşen Arap Kabilelerinden Almıştır. “hizipler, Topluluklar” Anlamlarına Gelmektedir. Hendek Savaşının Diğer Adı Ahzab Savaşıdır. Bu Surede Çoğunlukla Hendek Savaşından Bahsedildiği İçin Bu Adı Almıştır. 37. Ayette İsmi Geçen “Zeyd Bin Harise” Kur'an'da Adı Geçen Tek Sahabidir. 73 Ayettir.

34-Sebe: Sebe Suresi, Ismini 15. Ayetinde Yer Alan Yemen'de Bir Bölge Veya Kabile İsmi Olan Sebâ Kelimesinden Almıştır. 54 Ayettir.

35-Fâtır: Yaratan, Yaratıcı Suresi, Ismini 1. Ayetinde Geçen Fâtır Kelimesinden Almıştır. 45 Ayettir.

36-Ya-Sin: Ya-Sin Suresi, Ismini 1. Ayetinde Geçen Ya Ve Sin Harflerinden Alır. Mana Olarak Kesin Bilinmemekle Birlikte “ey İnsan” Anlamına Geldiğini Söyleyenler Olmuştur. 83 Ayettir. Yasin Suresi Kur'an'ın Kalbidir.

37-Saffat: Saf Tutanlar Suresi, Adını İlk Ayetinde Yer Alan Sıra Sıra Dizilenler İfadesinden Almıştır. Çoğuna Göre Burada Allah'ın Yemin Ettiği Saf Saf Olmuş Olanlardan Kasıt Meleklerdir. 182 Ayettir.

38-Sad: Sad Suresi, Sad Harfi Ile Başladığından Dolayı Bu Adı Almıştır. 88 Ayettir.

39-Zümer: Yığınlar Suresi, 71 Ve 73. Ayetinde Geçen Bu Kelime Sureye Ismini Vermıştır. Zümre Kelimesinin Çoğuludur. “topluluklar” Manasına Gelmektedir. 75 Ayettir.

40- Mü'min Suresi: “İman Eden” Anlamına Gelmektedir. 28-45. Ayetlerde Firavun Ailesinden Olup İman Eden Kişiden Bahsedildiği İçin Sureye Bu Ad Verilmiştir. 85 Ayettir.

41-Fussilet: Ayrıntılı Suresi, Kur'an'ın Ayrıntılı Kılındığını İfade Eden Fussilet Kelimesinin Geçtiği 3. Ayetinden Ismini Almıştır. “açıklanmıştır” Anlamına Gelmektedir. Surenin Bir Diğer Adı da Ha-Mim'dir. 54 Ayettir.

42-Şura: Danışma Suresi, 38. Ayetinde Mü'minlerin İşlerini Aralarında Danışma Ile Gördükleri Anlatıldığından Bu Adı Almıştır. 53 Ayettir.

43-Zuhruf: Gösteriş-Süsler Suresi, Ismini 35. Ayetinde Allah'ın Verdiği İfade Edilen Altın-Gümüş Gibi Süslerin Sadece Bu Dünya Hayatının Malı Olduğunun İfade Edilmesinden Almıştır. “altın Ve Mücevher” Anlamına Gelmektedir. 89 Ayettir.

44-Duhan: Duman Suresi, Ismini 10. Ayetinde Geçen Duhan Kelimesinden Almıştır. 59 Ayettir.

45-Casiye: Diz Çöküş Suresi, İsmi 28. Ayetinde Geçen Casiye Kelimesinden Alır. “diz Üstü Çökmek” Manasına Gelir. 37 Ayettir.

46-Ahkaf: “Kum Tepeleri” Anlamına Gelir. Hz. Hud(a.s)’un Kavminin Yaşadığı Bölgenin Adıdır Aynı Zamanda. Adını 21. Ayetten Almaktadır. 35 Ayettir.

47-Muhammed: Hz. Muhammed Suresi. Adını 2. Ayette Geçen Rahmet Peygamberinin Adından Alır. “övlümüş” Manasına Gelmektedir. Surenin Diğer Adı da Kıtıl (adam Öldürmek)’ dir. 38 Ayettir.

48-Fetih: Fethetmek Suresi, Ayetlerinde Birkaç Defa Fetihden Söz Edildiğinden Bu İsmi Almıştır. “açma, Ele Geçirme” Anlamlarına Gelmektedir. Adını 1. Ayetten Almaktadır. 29 Ayettir.

49-Hucurat: “Odalar” Manasına Gelmektedir. Adını 3. Ayetten Almaktadır. 18 Ayettir.

50-Kaf: Kaf Suresi. Kaf Harfi İle Başladığından Bu Adı Almıştır. 45 Ayettir.

51-Zariyat: Tozutup Savuranlar Suresi, 1. Ayetinde Geçen Zariyat Kelimesinden Almıştır İsmi. “rüzgarlar” Manasına Gelmektedir. 60 Ayettir.

52-Tur: Tur Dağı Suresi. 1. Ayette Geçen ve Hz Musa(a.s) Üzerinde İken Kendisine Vahyin (Tevrat) Geldiği Dağın Adıdır. 49 Ayettir.

53-Necm: “Yıldız” Manasına Gelmektedir. Adını İlk Ayetten Almaktadır. 62 Ayettir.

54-Kamer: Ay Suresi, Adını İlk Ayetinde Yer Alan Kamer Kelimesinden Almıştır. “ay” Manasına Gelmektedir. 55 Ayettir.

55-Rahman: Allah’ın Adlarından Biri Olan Ve Çok Merhametli Anlamına Gelen Rahman İsmi İle Başladığından Sureye Bu Ad Verilmiştir. Rahman Bu Dünya da İman Etsin veya Etmesin Tüm Kullarına Merhamet Eden Manasında Allah’ın Sıfatıdır. 78 Ayettir.

56-Vakıa: Olay Suresi. Adını İlk Ayette Geçen Ve Kıyamet Olayını Anlatan Ayetten Almaktadır. 96 Ayettir.

57-Hadid: Demir Suresi, 25. Ayetinde Demirin Allah Lutfu Olduğundan Ve Yararlarından Söz Edildiği İçin Bu Adı Almıştır. 29 Ayettir.

58-Mücadile: Mücadele Eden Kadın Suresi, Adını 1. Ayetinde Geçen Fiilden Alır. “tartışmak” Anlamına Gelmektedir. 22 Ayettir.

59-Haşr: Toplanma Suresi, Adını 2-17. Ayetler Arası Anlatılan Topraklarından Sürülen Kavimden Almıştır. “toplanmak, Bir Araya Gelmek” Manasına Gelmektedir. 24 Ayettir.

60-Mümtehhine: Sorgulanan, İmtihan Edilen Suresi, Mümtehhine Sınav Veren Kadın Anlamına Gelir Ve İsmi 10. Ayette Müşriklerden Kaçıp İnananlara Gelen Kadınların İmtihan Edilmesinden Alır. Diğer Adı İmtihan Suresidir. 13 Ayettir.

61-Saff: Saf Tutmak Suresi, 4. Ayette Mü’minlerin Saf Tutarak Allah Yolunda Mücadele Etmeleri Anlatıldığından Bu Adı Almıştır. “dizi, Sıra” Anlamlarına Gelmektedir. 14 Ayettir.

62-Cuma: Cuma (toplanma) Suresi, 9. Ayetinde Cuma Günü Çağrı Yapıldığında Toplu Halde Namaza Gidilmesi Emredildiğinden Bu Adı Almıştır. 11 Ayettir.

63-Münafikun: İkiyüzlüler Suresi, Münafıklardan Bahsettiği İçin Bu Adı Almıştır. 11 Ayettir.

64-Tegabun: “Aldanma” Anlamına Gelmektedir. Adını 9. Ayetten Almaktadır. 18 Ayettir.

65-Talak: Boşanma Suresi, Surenin İlk Ayetlerinde Boşanma İşlemi Anlatıldığından Bu Adı Almıştır. 12 Ayettir.

66-Tahrim: Haram Kılma, Yasaklama Suresi, İsmi 1. Ayetinde Yer Alan Tahrim Kelimesinden Almıştır. 12 Ayettir.

67-Mülk: Egemenlik, Hükümler Suresi, Adını 1. Ayetinde Yer Alan Mülk Kelimesinden Almıştır. “sahip Olunan Şeyler” Anlamına Gelmektedir. Tebareke Suresi de Denilmektedir. 30 Ayettir.

68-Kalem: Kalem Suresi, Adını 1. Ayetinde Yer Alan Kalem Kelimesinden Almıştır. Nun Suresi de Denilmektedir. 52 Ayettir.

69-Hakka: “Hak Ve Hakikat” Manasına Gelmektedir. “kıyamet” Manası da Verilmektedir. Adını 1. Ayetten Almaktadır. 52 Ayettir.

70-Mearic: Yükseliş Yolları Suresi, İsmi 3. Ayetinde Yer Alan Allah’ın Yükselme Dereceleri-Yollarının Sahibi Olduğu Anlamına Gelen Mearic Kelimesinden Almıştır. “yükselme Dereceleri” Manasına Gelmektedir. 44 Ayettir.

71-Nuh: Hz. Nuh Suresi, Hz. Nuh’un Elçi Olarak Gönderilişi Ve Mücadelesi Anlatıldığından Bu Adı Almıştır. 28 Ayettir.

72-Cin: Cin Suresi. Cinlerin Kur’an-I Kerimi Dinleyip Müslüman Olmalarından Bahsettiği İçin Bu Adı Almıştır. 28 Ayettir.

73-Müzzemmil: Bürünen Suresi, İsmi 1. Ayetinde Yer Alan Müzzemmil Kelimesinden Almıştır. “örtünüp Bürünen” Anlamına Gelmektedir. 20 Ayettir.

74-Müddessir: “Örtüsüne Bürünen” Anlamına Gelmektedir. Adını 1. Ayetten Almaktadır. 56 Ayettir.

75-Kıyamet: Kıyamet, Diriliş Suresi, Adını 1. Ayetinde Geçen Kıyamet Kelimesinden Almıştır. Kıyamet Gününden Bahsedildiği İçin Bu Adı Almıştır. 40 Ayettir.

76-İnsan: İnsan Suresi, 1. Ayetinde İnsanın Bu Durumuna Gelmezden Önceki Haline Dikkat Çekildiğinden Bu Adı Almıştır. 31 Ayettir.

77-Mürselat: Gönderilenler Suresi, İsmi 1. Ayetinde Yer Alan Mürselat Kelimesinden Almıştır. 50 Ayettir.

78-Nebe: Haber Suresi, Sure Kıyamet Günü Haberiyle Başladığından Bu Adı Almıştır. Adını 2. Ayetten Almaktadır. 40 Ayettir.

79-Naziat: (Ruhları) Söküp Çıkaranlar Suresi, İsmi 1. Ayetinde Yer Alan Naziat Kelimesinden Almıştır. 46 Ayettir.

80-Abese: “Yüzünü Ekşitip, Buruşturdu” Anlamına Gelmektedir. Adını 1. Ayetten Almaktadır. 42 Ayettir.

81-Tekvir: “Dürülmek” Anlamına Gelmektedir. Adını Kıyamet Alameti Olarak 1. Ayette Geçen “güneş Dürüldüğü Vakit” Ayetinden Almıştır. 29 Ayettir.

82-İnfitar: “Yarılmak, Çatlamak” Anlamındadır. Bu Surede de Kıyamet Vaktinden Bahsederken Birinci Ayette “gökyüzü Yarıldığında” Denilmekte Ve Sure Adını İlk Ayetten Almaktadır. 19 Ayettir.

83-Mutaffifin: Ölçüde Ve Tartıda Hile Yapanlar, Kandıranlar Suresi, Ölçü Ve Tartıda Hile Yapanların Kınanmalarından Dolayı Bu Adı Almıştır. Adını 1. Ayetten almaktadır. 36 Ayettir.

84-Inşikak: “Çatlamak, Yarılmak, İkiye Ayrılmak” Manasına Gelmektedir. Adını İlk Ayetten almaktadır. 25 Ayettir.

85-Buruc: “Burçlar” Anlamına Gelmektedir. Adını 1. Ayetten almaktadır. 22 Ayettir.

86-Tarik: “Geceleyin Gelen, Şiddetlice Vuran” Anlamlarına Gelmektedir. Ayette Geçen Manası İse 3. Ayette Açıklanmıştır Ki; O Gece Karanlığını Delen Bir Yıldızdır. 17 Ayettir.

87-A'lâ: “Yüce” Manasına Gelen Allah’ın Adıyla İlk Ayeti Başladığından Bu Adı Almıştır. 19 Ayettir.

88-Ğaşiye: Kaplayıp, Bürüyen, Kuşatan Suresi, Her Şeyi Örtüp Kuşatacak Olan Kıyamet Haberiyle Başladığından Bu Adı Almıştır. “her Tarafı Kuşatan Salgın” Manasına Gelmektedir Ki Kastedilen Kıyamettir. Adını İlk Ayetten Almıştır. 26 Ayettir.

89-Fecir: Tan Vakti Suresi, Tan Yerinin Ağarmasına Yemin Edilerek Başladığından Bu Adı Almıştır. “tan Yerinin Ağarması, Şafak” Manalarına Gelir. Adını İlk Ayetten Alır. 30 Ayettir.

90-Beled: Şehir Suresi, Mekke Kentine Yemin İle Başladığından Bu Adı Almıştır. “belde, Şehir” Manalarına Gelmektedir. Ayette Belde Olarak Kastedilen Mekke’dir. 20 Ayettir.

91-Şems: Güneş Suresi, 1. Ayeti Güneşe Yemin İle Başladığından Bu Adı Almıştır. 15 Ayettir.

92-Leyl: “Gece” Manasına Gelmektedir. 1. Ayeti Geceye Yemin İle Başladığından Bu Adı Almıştır. 21 Ayettir.

93-Duha: Kuşluk Vakti Suresi, Kuşluk Vaktine Yemin İle Başladığı İçin Bu Adı Almıştır. 11 Ayettir. Bu Sureden Sonraki Kısa Sureler Okunmaya Başlarken “allahüekber” Demek Gerekliği Söylenmektedir.

94-Inşirah: Açılmak, Genişlemek, Ferahlık Suresi, Hz. Peygamberin Göğsünün Ferahlatılıp Sevinç, Huzur Ve Güvene Kavuşturulması İfade Edildiğinden Bu Adı Almıştır. 8 Ayettir.

95-Tin: Incir Suresi, Incir Ve Zeytine Yemin İle Başladığından Bu Adı Almıştır. 8 Ayettir.

96-Alak: Pıhtı, Alak, Asılıp Tutunan Suresi, 2. Ayetinde İnsanın Alâk’tan Yaratıldığı İfade Edildiğinden Bu Adı Almıştır. Efendimiz(s.a.v)’e İlk İnen Suredir Ve Ikra (oku) Emriyle Başlamaktadır. Bu Yüzden Bu Surenin Bir Diğer Adı Da Ikra Suresidir. Alak Kelime Olarak “kan Pıhtısı, Aşılınmış Yumurta” Manalarındadır. 19 Ayettir. Kur’an-I Kerim; İlk Emri “oku” Olan Ve Adı “okunabilen” Olan Bir Kitaptır.

97-Kadir: Kadir Gecesi, Kudret Suresi, Kadir Gecesinde Bahsedildiğinden Bu Adı Almıştır. Kur’an’ın Yeryüzüne İndirilmeye Başladığı Gece Kadir Gecesidir. 5 Ayettir. İndiği Geceye Kadir, Kıymet Bahşeden Ve İndiği Geceyi Bin Aydan Daha Hayırlı Yapan Kitap Kur’an-I Kerim.

98-Beyyine: Apaçık Delil, Kanıt Suresi, İsmi 1. Ayetinde Yer Alan Beyyine Kelimesinden Almıştır. 8 Ayettir.

99-Zilzal: Deprem Suresi, Yerin Sarsılması Tasvir Edildiğinden Bu Adı Almıştır. 8 Ayettir.

100-Adiyat: Nefes Nefese Koşmak, Hızlı Koşan Atlar Suresi, İsmi 1. Ayetinde Yer Alan Adiyat Kelimesinden Almıştır. 11 Ayettir.

101-Karia: Vuran, Çarpan, Kapıyı Çalan, Yürekleri Hoplatan Şey, Şiddetli Ses Suresi, Ismini 1. Ayetinde Yer Alan Karia Kelimesinden Almıştır. 11 Ayettir.

102-Tekasür: Mal, Mülk ,Evlat Çokluğuyla Övünmek, Çoğalma Yarışı Suresi, İnsanların Mal Ve Evlatlarda Çoğalma Yarışlarının Kendilerini Felakete Sürüklemesinden Bahsedildiğinden Bu Adı Almıştır. ” Çokluk Yarışı, Çokluk Kuruntusu” Anlamındadır. Adını İlk Ayetten Almaktadır. 8 Ayettir.

103-Asr: Çağ, İkinci Vakti, Zaman Suresi, Zamana Yemin Ile Başladığından Bu Adı Almıştır. “yüzyıl, İkinci Vakti Veya Meyvenin Suyunu Çıkarmak” Gibi Manalara Gelmektedir. 3 Ayettir.

104-Hümeze: İnsanları Arkadan Çekiştiren, Ayıplayan Kimse, Dedikoducu Suresi, Dedikoduculuk Ve Arkadan Çekiştirme Kınandığı için Bu Adı Almıştır. ” Arkasından Çekiştirmek, Alay Etmek Manalarına Gelir. Adını ilk Ayetten Alır. 9 Ayettir.

105-Fil: Bildiğimiz “fil” Manasına Gelir. Adını ilk Ayetten Alır. Peygamberimizin Doğduğu Yıl Meydana Gelen Fil Vakasını Anlatır. 5 Ayettir.

106-Kureyş: Adını ilk Ayette Geçen Kureyş’ten Alır. Peygamberimiz (s.a.v)’in de Mensubu Bulunduğu Kabilenin Adı Kureyş’tir. 4 Ayettir.

107-Maun: Zekat ,Yardımlaşma Suresi, Allah ile Aldatanların, Paraya Tapanların Vasıfları Anlatıldığından Bu Adı Almıştır. Adını Son Ayetten Alır. 7 Ayettir.

108-Kevser: Çok Hayır, Bereket, Hz. Peygamber’e (saa) Mahsus Bir Havuzun da Adıdır. Bolca Güzellik Suresi, Ismini 1. Ayetinde Yer Alan Kevser Kelimesinden Almıştır. “çok Nimet” Manasına Gelir. Kevser Cennette Bir Havuzun Da Adıdır. Ama Ayette Geçen Şekli, Surenin Bütünü Ve Nüzul Zamanı Göz Önüne Alındığında Burada Kasdedilen Kevser’in Hz. Fatıma Olması Kuvvetle Muhtemeldir. Kevser Aynı Zamanda Hz. Fatıma’nın Lakabıdır. 3 Ayettir Ve Kur’an’ın En Kısa Surelerindendir.

109-Kafirun: Inkârcılar Suresi, Kâfirlere Hitap ile Başladığından Bu Adı Almıştır. “kafirler” Demektir. Adını İlk Ayetten Almaktadır. 6 Ayettir.

110-Nasr: Yardım Suresi, Allah’ın Yardımı Anlatıldığından Bu Adı Almıştır. Adını İlk Ayetten Alır. 3 Ayettir.

111-Tebbet: “Kurusun, Kahrolsun Veya Yuh Olsun” Manasındadır. Hz. Muhammed(s.a.v)’in amcası (ve aynı zamanda İslam düşmanı olan) Ebu Leheb Hakkında İnmiştir. 5 Ayettir.

112-Ihlâs: Samimi Olmak, İçtenlik, Dine İçtenlikle Bağlanmak, Özgüleme Suresi, Dini Halis Yapmak Ve Her Türlü Şirkten Temizlemek Ifade Edildiğinden Bu Adı Almıştır. 4 Ayettir.

113-Felak: Sabah Aydınlığı, Açılma Suresi, Ismini 1. Ayetinde Yer Alan Felak Kelimesinden almıştır. “sabah Veya Yarmak” Manasına Gelir. 5 Ayettir.

114-Nas: İnsanlar Suresi, Ismini Ayetlerinde Yer Alan Nas Kelimesinden almıştır. 6 Ayettir. Felak Ve Nas Surelerine Birlikte “muavvizeteyn” yani “iki Koruyucu” denir. Mushaf’ın Son Suresidir.

KAYNAKÇA

Tefsirler:

- 1-Elmalılı Hamdi Yazır, *Hak dini Kur'an dili* , Huzur yayın
- 2-Mevdudi, Tefhimu'l Kur'an / Kur'an'ın Anlamı ve Tefsiri, İnsan yayınları
- 3-Diyanet işleri başkanlığı, *Kur'an yolu tefsiri*
- 4-Mustafa İslamoğlu, *Hayat kitabı Kur'an, Düşün yayıncılık*
- 5-Suat Yıldırım, *Kur'an-ı Hakim ve Açıklamalı Meali, Define yayın*

Mealler:

- 1-Halil Altuntaş,Muzaffer Şahin, *Diyanet işleri Kur'an meali*
- 2-Hayrettin Karaman,Sadrettin Gümüş, *Diyanet Vakfı meali*

İnternet siteleri:

- 1-Sorularlaİslamiyet.com
- 2-Kur'anFihristi.net
- 3-İhya.org
- 4-EnvarulKuran.com
- 5-Kuranı kerim.org
- 6-Fetva.net
- 7-Suleymaniyevakfi.org
- 8-mustafaislamoglu.com
- 9-kuran.diyaret.gov.tr